

کتابخانه

شنبه ۱۵ بهمن ۱۳۸۳
 ۵ محرم - ۴ فوریه ۲۰۰۶
 دوره جدید
 شماره ۱۹ بهمنی ۶۷
 صفحه ۱۰۰ تومان
 ISSN: 1029-3345
 صاحب امتیاز: خانه کتاب
 سرپرست: سید عبدالجواد موسوی
 نشانی: خیابان قائم مقام فرامانی
 اول تیر (چهارم) شماره ۹، طبقه دوم
 تلفن: ۸۸۳۷۵۲۴، ۸۸۳۷۵۲۵
 یونیکورفی و چاپ: چاپ محمد
www.ketabehafteh.ir
 E-mail: ketabehafteh@yahoo.com

تودادو دهش کن، فریدون نویی

جایگاه «عدالت» و «عدالت
 محوری» در حوزه کتاب

کتاب سال و جایزه جهانی

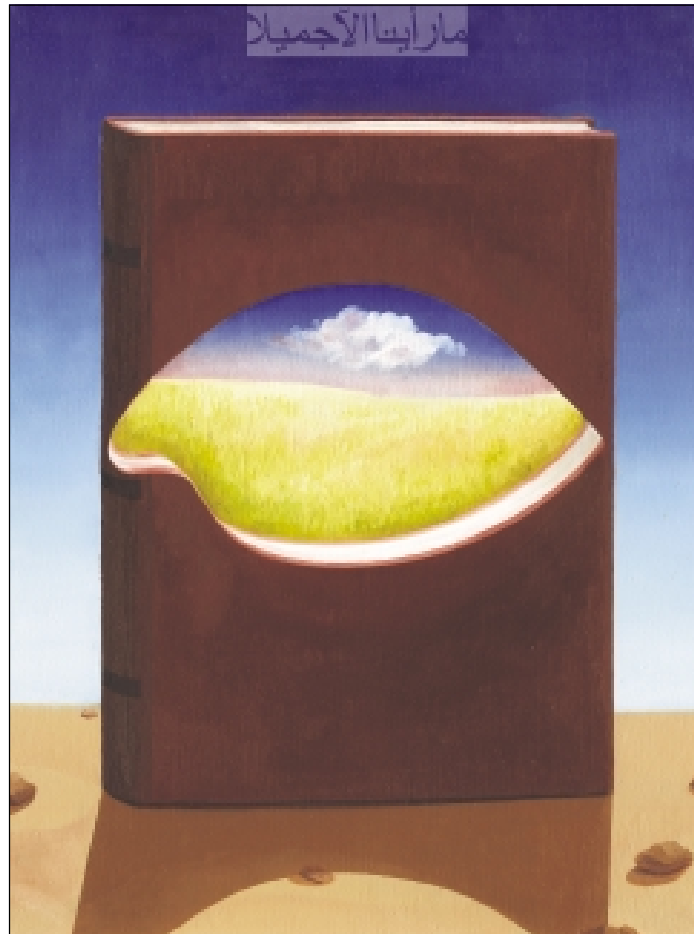
نام خلیج فارس چو تاریخ زنده است

خون خیال شعر در رنگ قصه

به قلم مصطفی رحماندوست

چنین کنند بزرگان گفت و گو با سید مهدی صادقی نژاد

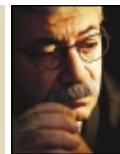
گفت و گو با سید مهدی صادقی نژاد

با آل علی هرکه در افتاد ور افتاد

گفت و گو با
 منوچهر انترامی

طنز / ۲۲

ورود به قلمرو جامعه شناسی

گفت و گو با
 دکتر حمید عسکرنلو

اندیشه / ۱۶

ای قوم در این عزا بگریید

گفت و گو با
 غلام حسن رفیعا

ویژه محرم / ۱۱-۱۰

معمور دستاویز

اولین همایش «فجر آفرینان عاشورایی» برگزار می شود

گروه خیر کتاب هفته، اولین همایش «فجر آفرینان عاشورایی» به منظور بزرگداشت شهدای محرم ۱۳۵۷ بهمن ماه با حضور مقامات عالی لشکری و کشوری در لاله وحدت برگزار می‌شود.

به گزارش ستاد خبری این همایش، در هفتمین جلسه شورای هماهنگی و نظارت بر امر ترویج فرهنگ ایثار و شهادت که با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد، اهمیت بزرگداشت شهدای محرم سال ۱۳۵۷ و برگزاری همایش بزرگداشت «فجر آفرینان عاشورایی» با توجه به تلاقی مجدد ایام الله محرم و پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی مورد تأکید قرار گرفت.

در نشست یادشده، اهداف و زوایای مختلف پیام اباعبدالله الحسین(ع) و انقلاب اسلامی و نیز پیوند و ارتباط متقابل این درخزانه مهم مورد بررسی قرار گرفت و دستگامهای مختلف خواسته شده به شکل شایسته به تبیین و تشریح این رابطه پرداختند.

همچنین در بخش جنبی این همایش، نمایشگاهی از دستاوردهای پژوهشی دستگامهای مختلف فرهنگ با موضوع پیام عاشورا و انقلاب اسلامی برگزار می‌شود.

در سازمان آستان قدس رضوی کتابخانه تخصصی مخطوطات افتتاح شد

گروه خیر کتاب هفته، کتابخانه تخصصی مخطوطات (نسخه‌های خطی) همزمان با دهه مبارک فجر، در راستای ارتقای سطح کیفی خدمات به محققان و پژوهشگران حوزه نسخ خطی، مستندسازی فهرستها و نیز معرفی ۷۰ هزار نسخه خطی آستان قدس رضوی افتتاح شد.

در این کتابخانه که در محل تالار مستفان خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی ایجاد شده، علاوه بر کتب مرجع، فرهنگنامه‌ها، دایره‌المعارفها، اصطلاح‌نامه‌ها، فهرستهای نسخ خطی و قرآنی، منابع رجال‌شناسی، نشریات تخصصی و منابع الکترونیکی نیز در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

جعفر دریاغ عزیزان، معاون هماهنگی سازمان آستان قدس رضوی، دستری آسان و سریع فهرست‌نگاران، کتابداران، نسخه‌شناسان، دانش پژوهان و محققانی که در حوزه کتب خطی فعالیت می‌کنند را از جمله اهداف ایجاد این کتابخانه دانست و گفت: «باشکاف از کتب چاپی سنگی نسخه عکس کتب خطی، مکتوب‌فرد و نرم افزار نسخ خطی، ارائه اطلاعات کتاب‌شناسی باکیفیت نسخ خطی و اینترنت از جمله امکاناتی است که در این کتابخانه برای مراجعان در نظر گرفته شده است.»

وی در ادامه با اشاره به این نکته که در چشم‌انداز بیست‌ساله اخیر آستان قدس رضوی، کتابخانه مرکزی غنی‌ترین و فعال‌ترین مرکز کتابخانه‌ای جهان اسلام دیده شده است اظهار کرد: «ایجاد کتابخانه تخصصی مخطوطات - عرقی به سوی تحقق برنامه‌های چشم‌انداز بیست ساله آستان قدس رضوی است.»

لازم به ذکر است آستان قدس رضوی با ۷۰ هزار نسخه خطی نفیس علاوه بر اینکه دارای مجموعه‌ای بسیار غنی از آثار هنر خوشنویسی، نق‌هییه، کتاب آرمی و جلدسازی است، به عنوان بزرگترین گنجینه میراث مکتوب جهان اسلام نیز مطرح است.

نمایشگاه کتاب کودک کرمان برگزار نمی‌شود

گروه خیر کتاب هفته، امسال، نمایشگاه کتاب کودک کرمان به علت عدم تخصیص اعتبار به احتمال زیاد برگزار نمی‌شود.

وحید محمدی سرپرست امور فرهنگی اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی کرمان ضمن اعلام این خبر گفت: «ما وجود یکپرویه‌ای اداره ارشاد کرمان به منظور برگزاری این نمایشگاه، بین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و استانداری کرمان تفاهمی صورت نگرفته است. بودجه‌ای نیز به این امر اختصاص نیافته و برگزاری این نمایشگاه در راه جاری عیبد است.بوی همچنین تغییر مدیر کل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی کرمان را نیز از جمله دلایل عدم برگزاری این نمایشگاه دانست.مراسم معرفی مهدی معیان مدیر نمایندگی سرودش در صدا و سیمای آستان کرمان به عنوان مدیر کل اداره ارشاد اسلامی این استان و نیز توفیق علی ملالوری از مدیریت این اداره، در هفته جاری برگزار می‌شود.

اختتامیه کارگاههای نقد و بررسی کتاب

گروه خیر کتاب هفته، اختتامیه کارگاههای تخصصی نقد و بررسی کتاب با حضور اعضا و هیئت‌های مطالعه دانشجویی کانون کتاب و کتابخوانی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی دانشگاه تربیت معلم تهران، هشم بهمن ماه در سالن شماره چهارم این دانشگاه در مجتمع دانشگاهی پردیس کرج برگزار شد.

این کارگاهها با هدف ترویج فرهنگ کتاب و کتابخوانی، شنوین دانشجویان به مطالعه غیر درسی، به روز کردن اطلاعات علمی و فرهنگی دانشجویان و تشکیل هیئت‌های مطالعه‌ای، از سوی کانون کتاب و کتابخوانی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی دانشگاه تربیت معلم تهران برگزار شد.
موضوع این کارگاهها، بیشتر در حوزه ادبیات و علوم انسانی و در زمینه‌های شعر، ادبیات ایران و جهان، کژان، نبع البلاغه، عرفان، فلسفه، روش‌شناسی و ادبیات داستانی بوده و تاکنون دو هزار نفر از دانشجویان از این کارگاههای تخصصی استفاده کرده‌اند.

همزمان با چهاردهم فوریه

در ستایش داستان کوتاه برگزار می شود

گروه خیر کتاب هفته، همایش «در ستایش داستان کوتاه» به همت گروه ادبیات معاصر فرهنگستان زبان و ادب فارسی، شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی، شهر کتاب و موزه هنرهای معاصر، ۲۵ بهمن ماه (چهاردهم فوریه) در موزه هنرهای معاصر برگزار می‌شود.

غزالی اصغر محمدخانی، دبیر این همایش درباره برگزاری این مراسم گفت: «چندسالی است که اهل قلم و منتقدان ادبی در چندین کشور از جمله آلمان، ترکیه و قبرس، چهاردهم فوریه را روز داستان کوتاه نامیده‌اند و هر سال مراسم خاصی را در این روز برگزار می‌کنند.»
برخورداری از ایجاد فوق‌العاده و تمرکز بر یک لایحه‌مرکز، تألیف مناسبی برای کارش درباره مسائل فرهنگی و انسانی دانست و اظهار کرد: «سهولت ترجمه داستان کوتاه و لذتی که خوانندگان آن به مخاطبان در فرهنگهای مختلف می‌دهد،

رشد سه درصدی انتشار کتاب در دی ماه امسال

سه هزار و ۹۷۷ عنوان کتاب در دی‌ماه ۱۳۸۲ منتشر شد که نسبت به سه هزار و ۸۶۶ عنوان کتابی که در دی‌ماه ۱۳۸۱ منتشر شده بود، رشدی سه درصدی را نشان می‌دهد.

به گزارش روابط عمومی خانه کتاب، بر اساس آمار موجود در بانک اطلاعاتی این مؤسسه، این کتابها با شمارگان ۱۵ میلیون و ۳۸۱ هزار و ۹۸۵ جلد منتشر شده‌اند و شمارگان متوسط هر عنوان سه هزار و ۸۷۱ نسخه بوده است.این سه هزار و ۹۷۷ عنوان در ۳ میلیارد و ۲۸۷ میلیون و ۵۷۱ هزار صفحه انتشار یافته‌اند و هر کتاب به‌طور متوسط در ۲۲۷ صفحه منتشر شده است.از میان سه هزار و ۹۷۷ عنوان کتابی که در دی‌ماه سال جاری منتشر شده است، یک هزار و ۷۵۸ عنوان (۲۲ درصد) چاپ نخست و دو هزار و ۲۱۶ عنوان (۵۶ درصد) چاپ مجدد، سه هزار و ۱۸۷ عنوان (۸۰ درصد) تألیف و ۷۸۷ عنوان (۲۰ درصد) ترجمه بوده است.

در دی ماه امسال، بیشترین کتابها با ۹۲۵ عنوان در موضوع دین منتشر شده است و پس از آن به ترتیب، موضوعات ادبیات با ۵۵۵ عنوان، علوم اجتماعی با ۵۲۱ عنوان، علوم عملی با ۵۱۳ عنوان، علوم طبیعی و ریاضیات با ۴۷۳ عنوان، زبان با ۳۶۷ عنوان، تاریخ و جغرافیا با ۱۶۷ عنوان، فلسفه با ۱۶۶ کتاب با ۱۵۷ عنوان و هنر با ۱۳۰ عنوان قرار گرفته‌اند.

در ماهی که گذشت، از میان تعداد کتابهایی که به چاپ رسیدند، ۲۸۵ عنوان (۱۲ درصد) به کودکان و نوجوانان و ۸۳۳ عنوان (۲۱ درصد) به کتابهای کمک‌درسی و آموزشی اختصاص داشته است.

همچنین از سه هزار و ۹۷۷ عنوان کتاب منتشر شده در این ماه، دو هزار و ۸۵۳ عنوان در تهران و یک هزار و ۱۲۱ عنوان در شهرستانها به چاپ رسیده‌اند. بر اساس آمار موجود در بانک اطلاعاتی خانه کتاب، تا پایان دی‌ماه امسال، ۳۸ هزار و ۳۹۱ عنوان کتاب در کشور منتشر شده است.

اثر برگزیده و ناشر متفاوت سال معرفی شدند

گروه خیر کتاب هفته، اثر برگزیده و ناشر متفاوت سال، ششم بهمن ماه طی مراسمی ویژه، با حضور جمعی از نویسندگان و علاقه‌مندان به ادبیات از سوی انجمن مطالعاتی آثار داستانی متفاوت آوازه معرفی شدند.

در این مراسم، تندیس و لوح بهترین رمان متفاوت به آرش جوهری برای رمان «رمادی» اهدا شد. در این بخش، از پیام یزدانجو نیز برای رمان «فرانکولا» تقدیر شد.

همچنین حسن کیانیان مدیر نشر چشمه به دلیل شجاعت در چاپ آثار متفاوت در عین کم بودن

دوره دهمد شماره ۱۹

شنبه ۱۵ بهمن ۱۳۸۲

خبر / ۲۷

۵۵۵ عنوان کتاب در راه

۵۵۵ عنوان کتاب در هفته منتهی به دوازدهم بهمن‌ماه مجوز نشر گرفتند که آمار موضوعی آن بدین شرح است.

علوم دانشگاهی (۱۰۲ عنوان)، ادبیات (۹۵ عنوان)، کمک‌درسی (۷۸ عنوان) ، علوم اجتماعی (۷۶ عنوان)، کودک (۵۹ عنوان)، دین (۴۶ عنوان)، تاریخ (۳۳ عنوان)، روش‌شناسی (۲۲ عنوان)، تاریخ (۱۸ عنوان)، هنر (۱۶ عنوان) و علوم سیاسی (۷ عنوان)، همچنین در هفته مذکور، ۵۵۲ عنوان کتاب اعم از چاپ اول یا چاپهای بعدی در اکر کل کتاب و کتابخوانی اعلام وصول شده است.

برگزیدگان اولین مسابقه نمایشنامه نویسی معرفی شدند

گروه خیر کتاب هفته، اولین مسابقه نمایشنامه‌نویسی مرکز فرهنگی هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان طی مراسمی با معرفی برگزیدگان به کار خود پایان داد.

در این دوره، ۳۳۰ عنوان نمایشنامه از سراسر کشور ارسال شده بود که هیأت داوران پس از بررسی آنها، در مرحله اول ۱۵۰ اثر را انتخاب کردند و در نهایت نیز ۱۲ اثر را شایسته تقدیر دانستند.

بر اساس گزارش روابط عمومی کانون، پنج نمایشنامه با عنوان «لانه خوشه» نوشته کلون آفرین از استان مرکزی، «اجودگر» اثر عباس عبد محسنی و کبری بابایی از تهران، «فاقدرزوان لبری» به قلم زار ظاهلی از آذربایجان شرقی، «دوسوی زیاست» اثر علی اکبر پوررسول از آذربایجان غربی و «سرزمین هروس» نوشته شهلا ریحانی از یزد، شایسته دریافت تندیس و لوح تقدیر مسابقه شناخته شدند.

از پدیدآورندگان ۹ نمایشنامه برگزیده، دیگر نیز با اهدای لوح تقدیر قدرانی شدند. آثار در جزوه‌ای چاپ خواهد شد و در اختیار تمام ۶۵۰ مرکز کانون این مراسم پنجم بهمن ماه در کرمانشاه برگزار شد.

ارائه ده هزار کتاب دینی

در نمایشگاه کتاب کرمانشاه

گروه خیر کتاب هفته، ده هزار جلد کتاب دینی به مناسبت تقارن ایام محرم و دهه فجر از هفتم بهمن ماه به مدت ده روز در نمایشگاه کتاب کرمانشاه به نمایش گذاشته شده است.

کتابی، سرپرست امور فرهنگی اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کرمانشاه با بیان این خبر گفت: «این نمایشگاه باهدف توسعه و ترویج فرهنگ اقلیتی دینی، اشاعه پیام عاشورا و شناخت درست از فلسفه قیلهای الهی در میان مردم به ویژه جوانان برپا شده است.»

وی درباره موضوع کتابهای ارائه‌شده اظهار کرد: «ده هزار جلد کتاب از ناشران و ناشر و پژوهش‌های سراسر کشور با موضوعات مذهبی و تاریخی، زندگی‌نامه امام حسین(ع) ، انقلاب اسلامی و مسائل و خاطرات در سالن نمایش حیدریه در معرض دید مخاطبان قرار گرفته است.»

وی نرم‌افزارهای رایانه‌ای و تونارهای صوتی مذهبی را از دیگر محصولات ارائه‌شده در این نمایشگاه عنوان کرد و افزود: «همزمان با برپایی این نمایشگاه، مسابقه کتابخوانی با موضوع کتاب «حماسته حسینی» آیت‌الله مطهری نیز در حال برگزاری است.»
کتابی «آینه الله مطهری نیز در حال برگزاری است.»
کتابی «خبر داد و اعلام کرد: ۲۷ برگزیده این مسابقه در پایان ماه محرم معرفی می‌شوند.»

حماسه امام حسین به زبان

بنگالی

گروه خیر کتاب هفته، کتاب اشعار «حماسه امام حسین (ع)، عاشورا و محرم» از سروده‌ها و مرثیه‌های قاضی نذراسلام شاعر ملی بنگلادش، مشهور به حافظ بنگلادش به زبان بنگالی در داکا چاپ و منتشر شد. اشعار این کتاب را عبدالجلی شیکور شاعر بنگلادشی و معاون مؤسسه نذراسلام از میان آثار قاضی نذراسلام، گردآوری کرده و مؤسسه نذراسلام و دبیرتی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بنگلادش آن را منتشر کرده‌اند.

این شاعر، آثار و شعرهای فراوانی در مدح و مرثیه پیامبر(ص)، اهل بیت(ع)، حضرت زهرا(س)، حضرت علی(ع)، امام سجاد(ع) و مخصوصاً امام حسین(ع)، عاشورا و صحرائی کریم‌البادرا.

این کتاب فراست در همایشی با عنوان «محرم در ادبیات فارسی و بنگالی» در آینده نزدیک با مشارکت دبیرتی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و فرهنگستان نذراسلام در داکا رونمایی شود.

گفت وگوهای اواراد سعید

گروه خیر کتاب هفته، کتاب فرهنگ و مقاومت» شامل گفت وگوهای یوبید پارسیان با اواراد سعید، اندیشمند فلسطینی به ترجمه علام‌الدین ابوزینه به وسیله انتشارات دارالادب منتشر شد. اواراد سعید در این گفت‌وگوها به نقش فرهنگ و تأثیرات غیرقابل انکار آن بر مردم اشاره کرده و آن را ثوابی قابل توجه دانسته است.

این کتاب در چند فصل تدوین شده که عناوین برخی از فصول آن عبارت است از:انتفاضه ۲۰۰۰، ارکان تروریسم، در آستانه پیروزی و آرمان فلسطینی‌ها در دگرگی با اسرائیل.

واژه‌ها و زنان ، از مغرب تا ایران

گروه خیر کتاب هفته، گروه‌هایی ویژه ادبی با عنوان «واژه‌ها و زنان، از مغرب تا ایران» در شهر شمالی تورینو ایتالیا برگزار شد. در این گروه‌هایی که توسط بنیاد جایزه گزینتزانه کارور برگزار شد، ۳۳تن از زنان نویسنده از کشورهای الجزیره، عربستان سعودی، مصر، سوریه، فلسطین، ایران، عراق، کویت، لبنان، مراکش، تونس، ترکیه، یمن و برخی از نویسندگان مهاجر ساکن ایتالیا شرکت داشتند. از ایران نیز ناهید طباطبایی، فرزانه کریم‌پور و گلنی ترفی در این گروه‌هایی حضور داشتند.

این گروه‌هایی با هدف بهتر شناساندن فرهنگ اسلام و عرب، به‌خصوص زن مسلمان به عنوان بازیگر عمده مسیر جدید در جامعه اسلامی و عرب به مردم ایتالیا و جهان اسلام برگزار می‌شود. به همین منظور و نیز برای شناساندن جامعه کنونی جهان اسلام به نویسندگان زن معاصر، شرکت کنندگان در این گروه‌هایی سه روزه به بحث و گفت و گو درباره مسائل مختلف فرهنگی و ادبیات پرداختند و توجه به ادبیات به عنوان وسیله‌ای مهم برای نزدیک کردن فرهنگها مورد تأکید قرار گرفت.

در پایان این مراسم، جایزه گزینتزانه کارور به رنگو برنامنچو، برنده جایزه نوبل صلح، جایزه ادبی سی آرئی ایتالیا به اسپه جبار از الجزایر و جایزه ترجمه گزینتزانه کارور به ایزابلا کانه را دافلیتو به‌خاطر ترجمه کتابهای عربی به ایتالیایی اهدا شد.

تحریف دوباره نام خلیج فارس

گروه خیر کتاب هفته، انتشارات لیبیر» در سوئد، اخیراً در نقشه‌هایی که به زبان انگلیسی چاپ کرده «عربی» را جایگزین نام خلیج فارس» کرده است که این اقدام، خشم ایرانیان ساکن سوئد را برانگیخت.

این در حالی است که در تمام اطلسهایی که این انتشارات به زبان سوئدی به چاپ رسانده، نام این خلیج همان خلیج فارس چاپ شده و تنها در نقشه‌های انگلیسی، عبارت معمول (Arabic gulf) به جای خلیج فارس چاپ شده است.

در حال حاضر واکنشهای شدیدی از سوی جامعه ایرانیان سوئد در این مورد در جریان است و آنها در تلاشند با برگزاری همایشهایی با شرکت اساتید حقوق بین الملل و به کمک اسناد تاریخی، کاربرد این اصطلاح تحریف شده را متوقف کنند.

ایرانیان مقیم سوئد خواهان عکس‌العمل ارگانهای دولتی و غیردولتی ایران هستند تا به صورت رسمی در این مورد اعتراض کنند.

پیش از این نیز انتشارات معروف شتیل جنو گرافیک، در نقشه‌های سال ۲۰۰۵ میلادی همین کار را انجام داده بود که با واکنش ایرانیان، سراسر جهان رویو شد. این واکنش سرانجام، به اصلاح نقشه‌های مذکور منجر شد. نشانی اینترنتی سایت این انتشارات www.libera.se است.

عصر فارابی در کینگر

کالج لندن

گروه خیر کتاب هفته، سمینار عصر فارابی، خردادماه سال آینده با حضور پژوهشگران برجسته فلسفه اسلامی در کینگر کالج لندن برگزار می‌شود.

استادان و پژوهشگران فلسفه اسلامی برای بررسی آرا و عقاید ابونصر فارابی، فیلسوف نامدار ایرانی و

اندیشه‌های فلسفی او در قرن چهارم هجری در این کالج گرد هم می‌آیند.

در در این سمینار که توسط پتر آدامسون برگزار می‌شود، سخنرانان متعددی از شرق شناسان و متخصصان فلسفه اسلامی شرکت دارند که از این میان می‌توان به پژوهشگرانی چون بایونی، هانس هفریچ، سیترفلد، دیوارا، لکنه، نذیل دیسمت، کارل اریگا، لیکرت، گرهاردت اندرس، جیمز موتگومری، موان راشد و یوبید راسمین اشاره کرد.

مقالات و سخنرانی‌های ارائه شده از سوی کنفرانسهای پیشین از سوی مؤسسه وایبورگ چاپ و منتشر می‌شوند.

ابونصر محمد فارابی از بزرگ ترین فلاسفه ایران در قرن سوم هجری است که نقش مهمی در پیشبرد فلسفه و منطق و موسیقی و علوم دیگر عصر خود داشته است. «المدینه الفاضله» یکی از مهمترین کتابهای او است.

امروزه محققان برجسته‌ای همچون دبیرتیچ، هورتن و دافلب مطالعه آثار و تحقیق در عقاید علمی و فلسفی او و نیز چاپ کتابهایش را به عهده گرفتند. در سال ۱۸۹۳ میلادی اشتاین شاپایر فهرستی از ترجمه‌های عربی قرون وسطایی آثار فارابی را فراهم کرد.

پس از وی احمد آشتی فهرستی جامع از آثار فارابی را که به‌صورت نسخه‌های خطی در کتابخانه ترکیه موجود است تنظیم کرد.

درخشش هفت ایرانی

در ایتالیا

گروه خیر کتاب هفته، آثار هفت تصویرگر برجسته ایرانی در دو بخش داستانی و غیر داستانی در کاتالوگ نمایشگاهی بین المللی بولونیا ایتالیا منتشر می‌شود.

آثار راشین خیریه، ندا عطیعی، آزاده منشی، سحر بردایی، ویدا حقیقی، علی یوفدی و مرتضی زاهدی به‌عنوان آثار برگزیده سال ۲۰۰۶ در این کاتالوگ منتشر خواهند شد. کاتون پرورش کفزی کودکان و نوجوانان نیز ۱۶ مجموعه راه ایه سابقه ارسال

آثار راشین خیریه، ندا عطیعی، آزاده منشی، سحر بردایی، ویدا حقیقی، علی یوفدی و مرتضی زاهدی به‌عنوان یکی از این آثار برگزیده معرفی شده است. همچنین تصویر روی جلد کاتالوگ سابقه بولونیا که هر سال به تصویر برگزیده نمایشگاه برائینسلا اختصاص داده، اسباب تصویریکی از آثار علی رضا گلدوویان» تصویرگر برجسته ایرانی است.

علی رضا گلدوویان، سال گذشته به‌خاطر دو اثر «مداد سیاه و قرمز» و «جواب سوراخ»، جایزه بزرگ برائینسلاوارا از آن خود کرد.

نمایشگاه بین المللی کتاب بولونیا به عنوان یکی از مهمترین رویدادهای تصویری گردی در عرصه انتشارات کودک و نوجوان، تبادل بین المللی کتاب و عرضه نرم افزارهای رایانه‌ای در این حوزه به شمار

می‌رود که از سال ۱۹۶۲ فروردین ماه هر سال در کشور ایتالیا برگزار می‌شود. همچنین کاتالوگ این نمایشگاه راضعایی از ششصد برای نازاران، طراحان گرافیک، هنرمندان، معلمان، کتابداران و علاقه‌مندان به هنر تصویرگری در سراسر جهان است.

«رومی پراین» برای بهترین شعر انگلیسی

گروه خیر کتاب هفته، کلن پارک، مترجم و شراح نامدار سروده‌های مولانا در آمریکا جایزه رومی در مسابقات هنر و ادبیات انگلیسی را در تالار دانشگاه دولتی جورجیا به برندگان این جایزه اهدا می‌کند. این جایزه از سوی دانشگاه دولتی جورجیا در آمریکا هر سال به تعدادی از برترینهای هنر و ادبیات انگلیسی در سه بخش شعر، داستان کوتاه و نمایشنامه نویسی اعطا می‌شود. بخش شعر این جایزه به افتخار شاعر ایرانی، مولانا جلال‌الدین بلخی، ازومی پرایزه نام دارد.

در این مراسم علاوه بر برنامه های ویژه مربوط به اهدای جوایز، برنامه شعر خوانی و دیگر نشینو‌الهای ادبی و هنری در روزهای ۱۶ و ۱۸ نوامبر ۲۰۰۶ برگزار می‌شود.

دو نهمایی بخش شعر این مسابقات کلن پارک است. وی مؤلف و پرغوش ترین ترجمه سروده‌های مولانا جلال‌الدین رومی در آمریکا، مترجم و مفسر نامدار آمریکایی و پرغوشور زبان انگلیسی است.از میان مجموعه آثار وی می‌توان به روح مولانا، گردیده داستنهایی از متونی معنوی و راز سرگشاده اشاره کرد که عمدتاً آناری در شرح تفسیر و ترجمه اشعار مولانا هستند.

جایزه سالانه کتاب ویت برد اهدا شد

گروه خیر کتاب هفته، «هیلری اسپرلینگ» زندگینامه نویس انگلیسی که زندگی هناری مائیس نقاش فرانسوی را نوشته است، برنده جایزه کتاب ویت برد شد. اسپرلینگ ۶۵ ساله به خاطر جلد دوم کتاب خود به نام «استد مائیس» در رأس نامزدهای دریافت این جایزه قرار گرفت. این نویسنده برای نوشتن این دو جلد کتاب ۱۵ سال وقت صرف کرده است. وی در استاکپورت انگلیس به دنیا آمده و فارغ التحصیل دانشگاه آکسفورد است. او در تهیه این کتاب از نامه‌های خانوادگی و مطالب تازه مربوط به «مائیس» استفاده کرده است.

امیکل مویوگو» رئیس هیأت داروان اعلام کرد که این نویسنده در رقابت شدید با کریستوفر لوگ برنده بخش شعر و کیت تامسون برنده بخش کودک، جایزه نهمای را دریافت کرده است.

وی درباره کتاب جانم اسپرلینگ گفت: «توانسته تصویری از این نقاش ترسیم کند که برای بیشتر مردم قابل درک است.»

کتابخانه‌های عمومی؛ پیشانی بخش فرهنگ

گزارشی از جلسه مطبوعاتی محمد حسین ملک احمدی دبیر کل نهاد کتابخانه های عمومی

نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در صورت تأمین منابع مالی خود در سال آینده، وضعیت کمی و کیفی بیرونی آن‌ها را افزایش خواهد داد.

محمدحسین ملک احمدی، دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی در جلسه مطبوعاتی که بعد بهمین ماه برگزار شد، ضمن اعلام این خبر، توجه به وضعیت کنونی بیرونی آسانی و ارتقای وضع موجود از اولویت‌های ریزانه این نهاد در سال آینده عنوان کرد و گفت: یکی از هدف‌های اصلی نهاد، تأمین نیروی انسانی، هم به لحاظ کیفی و هم به لحاظ کمی است و در این راستا براساس آیین‌نامه مصوب این نهاد، و در پیوندی جدید باید دارای تحصیلات دانشگاهی در رشته کتابداری و رشته‌های مرتبط با این شاخه آموزشی باشند.

۱۳۸۵، برای هر کتابخانه عمومی حداقل سه نفر نیروی انسانی باید شغور است. علی‌رغم اینکه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور این عدد را به‌طور تفریقی هر کتابخانه عنوان کرده اما با در نظر گرفتن گنگاهای موجود در حال حاضر نمی‌توانیم هدفی بلندپروایی به

وی بحث تأمین منابع از تیز از مهمترین مسائل نهاد کتابخانه‌های عمومی دانست و اعلام کرد: ما مسألهٔ مهم کتابخانه‌های عمومی از بازار نشر تنها ۱۵ درصد است یعنی از جملها دو هزار عنوان کتاب منتشر شده در سال، تنها ۶۰۰ عنوان کتاب برای کتابخانه‌های عمومی خریداری می‌شود.

و به دلیل عدم پاسخگویی به مخاطبان و مراجعه، سرمایه‌گذاری نظیم کتابخانه‌های عمومی شامل هزینه ساختن، مساز و تعمیر و نگهداری، نیروی انسانی و فضای اختصاص یافته به کتابخانه بلااستفاده خواهد بود.

ملک‌احمدی از پیش‌بینی این نهاد حتی به جذب ۴ درصد بازار نشر خبر داد و اظهار داشت: «باوجود اینکه در سال آینده حدود هفت درصد از بازار نشر را جذب کنیم و این بدان معنی است که تعداد کتابهای خریداری شده برای هر کتابخانه را به سه هزار جلد برسانیم که البته حصول این امر منوط به تصویب اعتبارات این نهاد در سال آینده است.»

دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی در ادامه به تشریح تکلیف نهادی برای تحقق مهمی از برنامه چهارم توسعه پرداخت و اعلام کرد: در جلسه گفتگویی که در برنامه به حضور مستقیم و یا غیرمستقیم به آن برنامه‌دهنده است ایجاد کتابخانه مرکزی یا غیرمستقیم به آن برنامه‌دهنده است.

در مراکز استانها و ایجاد کتابخانه روستایی در مراکز

«مستفاهست».

وی استناد داد و وضعیت ایجاد شبکه کتابخانه‌های عمومی را نیز از دیگر تکلیفاتی دانست که در برنامه سال ۱۳۸۵ این نهاد مورد توجه قرار گرفته است.

ملک‌احمدی با اعلام خبر کاهش چهل درصدی بودجه شهرداریهای سال آینده نهاد کتابخانه‌های عمومی گفت: بودجه اسمال این نهاد نیست و هفت میلیارد تومان بود، این در حالی است که در بودجه پیشنهادی سال آینده این میزان یا چهل درصد کاهش به هفده میلیارد تومان رسیده است. اما این مبلغ حتی حداقل نیازهای نهاد را هم برآورده نمی‌کند.

هزینه پرسال کتابخانه‌های عمومی در سال آینده را بیش از بیست و یک میلیارد تومان برآورده کرد و افزود: این میزان در سال ۱۳۸۴ بیش از هفده میلیارد تومان بود که با افزایش بیست درصدی در سال ۱۳۸۵ هزینه برای نیروهای برنامه‌ریزی کشور این عدد را به‌طور تفریقی هر کتابخانه مشخصاً با اختیار پیشنهاد شده، ما از تأمین حداقل نیازهای

بررسی هم عاجز خواهیم بود».

دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی اعلام کرد: این مرکز در سال آینده به حداقل سی و سه میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد که امید است با همگامی کمیسیون فرهنگی و تقنین مجلس شورای اسلامی، به نهاد کتابخانه‌های عمومی که به عنوان پیشانی بخش فرهنگ در کشور راست، اختصاص یابد.»

وی اعلام اینکه براساس قانون جدید، درآمد کتابخانه‌های عمومی از چهار منبع شامل کتبهای ورثه (که در بودجه وزارت ارشاد دیده می‌شود) حداقل پنج درصد از درآمد شهرداریها، کتابهای خیرین یا انجمن‌های خیراتی و حقوقی دیگر و درآمد خود کتابخانه‌ها تأمین می‌شود اظهار کرد: مسأله‌های یکی از مشکلات ما در سال جاری عدم تحقق برخی از درآمد‌هایمان بود که عمدتاً به‌دین علت آن بود که

اسمال سال اول اجرای این قانون بود. البته امیدوارم در سال

آینده این مشکل را برطرف کنیم.

ملک‌احمدی عضو مرکز اعتبارات نهاد را از مشکلات جدی سال ۱۳۸۴ دانست و گفت: زمانی که لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ به مجلس ارائه شد، آیین‌نامه نهاد به تصویب نرسید، بودجه به همین علت قطعی بودجه نهاد به صورت مشترک صورت گرفت و فرقی در شش‌ماه بودجه سال ۱۳۸۳ عمل نشود.

که این مسئله ما را در جذب اعتبارات دچار مشکل کرده است.

پرتویا برگزار شد. این کلاسها با شرکت ۱۶ نفر از علاقه‌مندان زبان فارسی و به صورت دو روز در هفته در محل مدرسه ابرامی امام خمینی(ره) در پرتویا تشکیل شده است.

محسن محمملیان، فیلساف ایرانی، به خاطر داستان «مرا بومی» برنده جایزه بهترین قصه کوتاه در گرجستان شد.

این قصه توسط جانتین تانتلی از زبان فارسی به زبان

گرجستانی ترجمه شده و از سوی ختانه نشر پوینکه در گرجستان به چاپ رسیده است.

یازدهم خبر

گروه خبر کتاب هفته
● زندگی و شعرهای حافظ به صورت چهار زبانه و کتابی نیز با موضوع صلح و دوستی در شعرهای او به چاپ می‌رسد. به گفته حسن کی دوسری، مدیر مرکز حافظشناسی این کتاب به چهار زبان انگلیسی، فرانسه، عربی و فارسی درباره زندگی و شعر حافظ چاپ و در سطح جهان توزیع می‌شود.

همچنین کتابی با موضوع مهر و مدارا در اندیشه حافظ نیز به این چهار زبان منتشر می‌شود و یک فراخوان عمومی روی سایت آکسفورد، سازمان علمی، فرهنگی و آموزش کنفرانس اسلامی و مرکز حافظشناسی قرار می‌گیرد.

مقاله‌های اسلامی، توسط مرکز روی این سایت

ویراستاری و همسان‌سازی می‌شود، سپس در قالب یک

کتاب با موضوع مصلحه و صلح دوستی در اندیشه حافظ به چاپ می‌رسد.

● نخستین و با آغاز هفده فجر و ماه محرم الحرام، مراسم بزرگداشت «قاضی نذرا اسلامی، شاعر ملی نگلادش و

کتابخانه‌های عمومی؛ پیشانی بخش فرهنگ

گزارشی از جلسه مطبوعاتی محمد حسین ملک احمدی دبیر کل نهاد کتابخانه های عمومی

عکس برضا عسکدار

متأسفانه سهم کتابخانه‌های عمومی از بازار نشر تنها ۱۵ درصد است یعنی از جملها دو هزار عنوان کتاب منتشر شده در سال، تنها ۶۰۰ عنوان کتاب برای کتابخانه‌های عمومی خریداری می‌شود

دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی در ادامه با اشاره به اینکه کل دریافتی این نهاد از محل پنج درصد درآمد شهرداریها، تاکنون یک میلیارد تومان بوده است. «متأسفانه سهم ما از این محل رقم قابل قبولی نداشتیم در حالی که پیش‌بینی شده بود ۱۷ میلیارد تومان از این محل به کتابخانه‌های عمومی اختصاص یابد اما کل دریافتی ما تا الان حدود یک میلیارد تومان بوده که رقم بسیار ناچیزی است. ما امیدواریم بخش عمده‌ای از این منبع درآمدی در ماههای باقیقی سال تأمین شود»

وی در راستای حل مشکلات سازمان از تشکیل جلسات

هیأت انماو تصویب سه آیین‌نامه اداری-ادستگاهی، آیین‌نامه

دوره جدید شماره ۱۹

ششمین ۱۵ بهمن ۱۳۸۴

خبر /

مالی-معماری و آیین‌نامه خرید منابع نهاد کتابخانه عمومی خرید داد و اعلام کرد: در حال حاضر فعالیت‌های نهاد با کتابها این سه آیین‌نامه اداره می‌شود.

نهاد تشریح کرد: در حال حاضر بیش از یک هزار و ۶۰۰ کتابخانه عمومی در کشور وجود دارد که بیش‌تین شده است از تعداد تا پایان سال به یک هزار و ۱۰۰ کتاب برسد.

وی افزود: همچنین به جز نیروهای خدماتی سه هزار و ۵۰۰ نفر در کتابخانه‌های عمومی شغل هستند که ۹۰۰ نفر از آنها رسانی و مابقی فرارواهی هستند.

دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی با اشاره به پراکندگی این مراکز در نقاط شهری گفت: «متأسفانه وضعیت کتابخانه‌های عمومی از لحاظ ظرفیت نشان در نقاط مختلف شهر، وضع مطلوب و برنامه‌ریزی نشده‌ای ندارد و علایم مراکز استانها و شهرداریها بزرگ ما دچار مشکلات بیشتری هستند.

وی از وجود تنها پانزده میلیون جلد کتاب در زمینه‌های مختلف در کتابخانه‌های عمومی خبر داد و گفت: در حال حاضر اکثر کتابخانه‌ها به رایانه مجهز هستند و کل فعالیت‌هایشان به صورت کامپیوتری می‌شود و امیدواریم بحث شبکه کتابخانه‌های عمومی نیز در سال آینده انجام

گیرد.»

ملک‌احمدی در ادامه همچنین تعیین تکلیف نیروهای شاغل در کتابخانه‌های عمومی را از دیگر فعالیت‌های نهاد در سال جاری عنوان کرد و ادامه داد: براساس آیین‌نامه مصوب هیأت انماوت است به‌طور احکام پاسخی بخش خدمات از نیروها اقدام کرده و حکم پیمانی یک‌هزار و ۶۰۰ نیروی شاغل صادر می‌کنیم».

وی آمد حداقل مدرک فوا قبول برای نیروها خواهد بود. در این راستا دانست و اعلام کرد: فوا برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته ظرف سال آینده همگی نیروها باید حداقل مدرک تحصیلی فوق دیپلم را داشته‌کنند.

دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی افزود: در این راستا کلاسهای را در مراکز ۱۵ استان برگزار کرده‌ایم که بیش از ۴۰۰ نفر در این کلاسها مشغول گذراندن این دوره هستند.

وی با اعلام اینکه قصد اخراج معین روستایی راندارانگشت، «باوجودی ما به برنامه‌ریزی صورت گرفته وضعیت نیروها

شغف و روشن خواهد شود».

خبرهای کوتاه

یا فرهنگسراها

گروه خبر کتاب هفته

● نمایشگاه کتابی به مناسبت فرارسیدن دهه مبارک فجر و ماه محرم از تاریخ ۱۸ ۱۵۷ شهر ماه در فرهنگسرای خاروقه ایروان، پرمات، کتابهای به نمایش گذاشت و در این

نمایشگاه با موضوعات مختلف به‌ویژه باستان‌شناسی و محرم و ۱۵ و با درصد تخفیف عرضه می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند جهت بازدید از این نمایشگاه از ساعت ۸ تا ۴ به فرهنگسرای خاروقه، واقع در ترامک، میدان حلال

احمر، خیابان گلستان مراجعه کنند.

● کتابخانه گلستان فرهنگسرای خاروقه، جلسه دوپرسی کتاب در آزمایش برآیست، نشست مطلمه‌اراد، ایوهیپما، ماه

با حضور نرسنده کتاب دکتر محسن سلیمی برگزار کرد. ● کتاب «شفاق و هنگرهای تاجوان با مناسبت ایام مبارک هفده فجر و بزرگداشت و حفظ یاد و خاطره و شهیدان تاجوان، نمایشگاهی را از ۱۳ تا ۲۲ تمپهن در محوطه فرهنگسرای تاجوان واقع در شهرک رلیعسر، انتهای خیابان خیرات جنوبی، خیابان یازدهم، بوستان لراسی برگزار می‌کند. در حالیکه این نمایشگاه، مقاله، یادداشتها و نامه‌های این شهیدان نیز در معرض دید عموم قرار می‌گیرد.

● جشنواره فرهنگی «مهر تهران» ۹ بهمن ماه، همزمان با دهه مبارک فجر در فرهنگسرای بهمین، به کارگردان پانان داد، مراسم اختتامیه این جشنواره با حضور جمعی از شخصیت‌های فرهنگی و هنری، با برنامه‌های متفاوتی از جمله نمایش موسیقی، طنز و موزیکال برگزار شد. خانه طنز سازمان فرهنگی هنری شهرهای تهران با هدف جلب و جذب افکار عمومی به فعالیت‌ها و مسائل شهری، این جشنواره را برگزار کرده است.

مشهور به «حافظ نگلادش» در مرکز گذرش زبان و ادبیات فارسی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در تهران برگزار می‌شود. جمعی از استادان و دانشجویان یازده کشور شرکت‌کننده در چهل و چهارمین دوره زبان

و ادبیات فارسی که در حال گذراندن دوره خود در مرکز گذرش زبان و ادبیات فارسی هستند، در این مراسم شرکت می‌کنند. تاریخ و محل برگزاری این مراسم که به همت مرکز گذرش زبان و ادبیات فارسی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی برگزار می‌شود، به زودی اعلام خواهد شد.

● کارگاه مقاله‌نویسی علمی به زبان انگلیسی، ویژه اساتید دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود در این دانشگاه برگزار شد. این دوره آموزشی زیر نظر یکی از استادان دانشگاه شهید بهشتی تهران و با حضور پنجاه نفر از استادان دانشگاه آزاد، به مدت دوازده روز برگزار شد. آیین‌نگارش امور اداری، باگانی و برخورد با ارباب رجوع از جمله عناوین این کارگاه آموزشی بود.

● سالیانه بزرگ کتابخوانی اندیشه‌شناسی امام خمینی(ره) با عنوان «فایده در آیین» با هدف تئین، ترویج و تعمیق آراء اندیشه‌های امام خمینی (ره) نیز آشنایی دانشجویان با این اندیشه‌ها در زمینه‌های فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و عرفانی در ایام الله، دهه مبارک فجر، از سوی جهاد دانشگاهی، در سطح دانشگاههای سراسر کشور برگزار می‌شود.

● مهلت ثبت نام و دریافت کتاب این مسابقه تا ۱۲ بهمن در دفتر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی سراسر کشور بود. آزمون مسابقه نیز ۲۵ بهمن ماه به صورت همزمان در دانشگاههای کشور برگزار خواهد شد.

رها شادخوار

شیدم که خسرو به شیروه گفت
در آن دم که چشمت ز دیدن بخت
و آن باش تا هم چه بنت کنی
عقل در صلاح دیت کنی

لا تا بیچی سر از عدل و رزق
که مرده ز دست بیچند پای.

– از آن بیهودو ز آفاق گسست

که در ملکباری به اصناف زیست.

سخت‌است نوشتن و حتی پرسیدن دربارهٔ واژهٔ عدل کاری که در هنر و زبان حکما و سخنوران ما داشته است و این حال که از یاد عدل باطل می‌رود و بی‌ایستادن گریخته شده، می‌گمانم شش تا نمرهٔ خوبی دارد.
از ریشهٔ آن واژه‌هایی چون عدل، عدالت، اعتدال، عدول و… ساخته شده، مفهومی است که در تعریف و تبیین آن، صادقین بسیاری را برشمرداند. در

سنت به جنگ رانچر به کرده است و نه چیزی و آن حمله بشکوه را به خاطر دارد و به تعلق خاطر به مفاهیم بنیادین نسل گذشته، اگر بخواید دربارهٔ ساسی‌ترین اصل انقلاب، اسلام و اسلام که همان عدالت باشد چیزی بپرسید باید به کدام کتاب، مراجعه کنید؟ اگر بخواید بدانید چنین مفهومی که بیشتر اسطوره‌ای و آیینی به نظر می‌رسد تا آمدن امروزی در جهان کنونی چگونه امکان تحقق دارد، سراغ چه کتابی باید بگردید؟

گنیم که کسلی جوان، تقاضای فطرت باکی که دارد شیفته و شیای عدالت باشد، آیا اگر از من و شما پرسید عدالت را چگونه می‌توان در شهر و خانه و مدرسه و خیابان و پارک و اداره و دانشگاه و معازف و سینما و… الخ اجرا کرد، باید او را به کجا حواله دهیم؟

با این امید که طرح این سئالات و پرسیدن آنها از صاحبان تألیف و نظریه‌پردازان و اندیشمندان، ما را در یافتن پاسخی مناسب پاری خواهد کرد، به سراغ بسیاری از این فرخیگان وحید اما مطمئناً، اگر به توبه به اتفاق آنها ترجیح می‌دهاند، تیرباران این مسئله خوبی نبیند.
پروا نماند مفهوم عدالت به قدری مهجور و غریب است که حتی صاحبان طراز ما نیز از آن بی‌اطلاعد یا شاید سخن گفتن دربارهٔ میزان اجرای عدالت در جامعهٔ ممکن است شانه‌ای ایجاد کند که به نفع… نگذیرم. به هر روی تنی چند از استادان و موفقی که موضوع

سرمه‌های باقی مانده از گذشته توجه داشته‌اند، مطمئناً در حوزه زبان فارسی بسیاری از کسانی که در عرصهٔ عدالت اجتماعی قلم زده‌اند، من آثار آنها را دیده‌ام، به نوشته‌های قدما توجه داشته‌اند. آنها خود گاه با ناخودکامی یا گرایشهای غربی داشته‌اند یا برای آنکه خود را ضد غرب نشان دهند، به ویژه عنکر اپدینلو، لویک شرق فرو غلنده‌اند و به نظریه فرانسوی الاشتراقیهٔ لائتریه که محوری اساسی در اندیشه‌های اسلامی است، توجه کرده‌اند. این گروه عدالت اجتماعی را گه گنیم که کسلی جوان، تقاضای فطرت باکی که دارد شیفته و شیای عدالت باشد، آیا اگر از من و شما پرسید عدالت را چگونه می‌توان در شهر و خانه و مدرسه و خیابان و پارک و اداره و دانشگاه و معازف و سینما و… الخ اجرا کرد، باید او را به کجا حواله دهیم؟

■ من به روز نیستم
محمد دولت آبادی، تهرسنده
 آگار نظراتان عدالت در امر چاپ و نشر کتاب است، من عدالتی در این زمینه ندیده‌ام. من مجبور نیستم برای پاسخ به هر سئالی بروم تحقیق کنم. بررسی این موضوع کار سختی و متفلسفانه است. مثلاً خود من شاید در گذشته با آنکه بایتم، به عدالت پرداخته باشم، در هر صورت من آدم به روزی نیستم و اگر قرار است یک روز همه دربارهٔ آزادی حرف بزنند، دربارهٔ فرهنگ حرف

دکتر صادق آینه‌وند

بزنند، یا دربارهٔ هر چیز دیگری، این دلیل نمی‌شود من هم با پیروی از دیگران، به همان موضوع بپردازم.

■ شیرویی اهل قلم در راه مگر می‌صرف باشد
دکتر ابو الفتح شکوری، استاد گروه علوم سیاسی دانشگاه تیت مدریس

پیش از انقلاب کتابی با عنوان «عدالت در اسلام» از سفیدفد در ایران ترجمه و چاپ شد. اما پس از پیروزی انقلاب کتابی که در آن به عدالت از منظر اسلام پرداخته انجام می‌شود می‌خرم، با جایگاه این مفهوم انقدر در حوزه کتاب کم‌ترک است که من متوجه آن نشدم! در زمینه آثار نشر کتابی ندیده‌ام که هم‌برابر اش عدالت باشد. حتی در آثار کلاسی و رسمی که برای دانشگهیان نوشته می‌شود.

به نظر من تنها اثر قابل توجه در این زمینه، «میخچه توره» است که در آن بیانات امام(ره) در نامه‌ها، سخنرانیها و… گردآوری شده است.

در این کتاب می‌توانیم تئوهای از فرمایشات حضرت امام(ره) را دربارهٔ مفهوم عدالت در رابطه با موضوعاتی چون مسئله زنان، اقتصاد کشور، سیاست خارجی و… بخوانیم. بیانات حضرت امام(ره) در این کتاب به صورت موضوعی تفکیک شده است. مثل مسئله زنان اقتصاد کشور، سیاست خارجی کشور و… اما نمی‌توانم سخنان ایشان را در زمینه مفهوم عدالت هم، به صورت موضوعی تفکیک شده است. باید نامه‌ها در زیرساخت بسیاری از بیانات و امر فقهی انقلاب می‌توانیم تبیین مفهوم عدالت را از منظر اسلام و این اسلامی بیابیم حتی در جاهایی به صورت محسوس به این مفهوم پرداخته‌اند. من فکر می‌کنم کم توجهی متفکران صاحب قلم ما در این مسئله مهم عقلی دارد. مثلاً ما پس از پیروزی انقلاب دچار جنگی تحمیلی شدیم یا با تیرهای مخالف در کشور درگیر بودیم، بخدا آن هم که مسئله آزادی

زبان فارسی، مترادف واژهٔ عدل و عدالت، داد و دادگری را به کار می‌برد. مادوامی و دادگری مفاهیمی عمیق و انسانی‌اند که اگر شما آنها را در تاریخ ایران دنبال کنید، بی‌شک می‌توانیم نشانه‌هایشان را حتی در داستانهای کهن و اسطوره‌های ملی نیز بیابیم. به هر حال صرف نظر از آنچه در طول تاریخ بر واژه‌های عدل و داد گذشته و بدون آنکه قصد داشته باشیم دربارهٔ معنی مختلف عدل سخن بگوییم یا سبب و تاریخ آن را در اندیشهٔ فارسی زبانان و فارسی‌سرایان بچگونگی مناسبت مباحثهٔ عدل با به همان سبب تقریباً اجتنابی و در آثار گوناگون همین سه دهه اخیر بررسی کنیم، با یکی بر این بار که هر فرد و فهم و برداشتی که از اسلام و انقلاب داشته باشیم، همان همان عدالت باشد. اساسی‌المنکره، جزو بارهای بنیادین ماست. اینکه چنین باوری تا چه اندازه در سربزم ما تحقق یافته، موضوعی است که در فرمت در محلی دیگر باید به آن پرداخت اما آنچه فعلاً به مامربوط می‌شود توجه نوسندگان و متفکران ما به این مفهوله است. چیزی فریب به سه دهه از پیروزی نهفت ۱۳۵۷ می‌گذرد. به نظر من سربازان عدالت بود و سرداران انقلابی‌اش با کوری علی‌الحرمین نفوس و قلب و میهنها را ز من و مرد و کودک و جوان و پیر را به صرف خود در آورند. دولتی که هم اکنون نیز سکان افرازه خود بیستی گرفت و هم اکنون نیز با دعوی تحقق بخشیدن به این مفهوست که به احکات خود اذعان می‌دهد. اما آیا نوسندگان ما نیز همانند دیگر مردم این سرزمین به مفهوم

عدالت، بعداً ما نیز خوب می‌دانیم که صورت غالب شاعران و نویسندگان و هم‌زمان در هر جای جهان که به سر برآورد مفاهیم جو عدالت در سرتانازمانهایی عدالت در کافکاهای صحاحی شده‌ای که به صورت کتاب در اختیار من و شما قرار می‌گیرند، چه جایگاهی دارد؟ همهٔ سؤال ما همین است، می‌خواهیم بدانیم نسل جوان ما که به اقتضای

تو داد و دهش کن، فریدون تویی

بررسی جایگاه عدالت و عدالت محوری در حوزه کتاب

مردم سالاری دینی در کشور مطرح شد و در این سالهای اخیر هم که با ایلرالیسم غربی مواجه هستیم، به همین دلیل در نتیجه مطالبی که گفتم، بیرونی فکر صاحبان قلم کشور ما در جهت پاسخ به چالشهای ایجاد شده در جامعه صرف شد و مفهوم عدالت عملاً در لویوت دوم و حتی

در حالتی قرار گرفت.
با اینکه در سالهای اخیر مردم ما در حقیقه قرار گرفته و حتی آسوده به اعتراض داشته‌اند، مثل اعتراضی و تحسین فرهنگیان - و خواسته‌های طبقات و اقشار مختلف جامعه، ذهن مسئولان و متفکران را به خود مشغول کرده اما هنوز هم عدالت توانسته گفتمان غالب در جامعه باشد. در حالی که آنچه ما را در گفتمان جهانی - که این روزها دفعهٔ اصلی ماست - موفق می‌کند همین برزوازی دموکراسی در کشور است.

■ مطلوب نیست اما خوب است
دکتر صادق آینه‌وند، مدیر گروه تاریخ و رییس دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس تهران

«لا اله الا الله» یکی از دست اندام که بر اساس آن توانم فقط با گنیم بقیه در این مغز، را برپاخته شده است. اما توجه به این ملاحظاتی که از راه مطالعه به دست آورده‌ام، فکر می‌کنم به طور نسبی وضع کتابهای منتشر شده در این زمینه خوب باشد.

اگرچه به طور دقیق نمی‌توانم بگویم کتابی با محوریت عدالت اسلامی و انقلابی به این موضوع اختصاص داده شده. اما ضمن ساخت علوم مختلف اعم از سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و… به آن پرداخته شده است. مطمئناً طی سالهای پس از پیروزی انقلاب اسلامی کسی را نداشتیم که با این موضوع و براساس مفاهیم انقلابی و تفکر اسلامی کتابی تألیف کرده باشد. البته کتابهای بسیاری از فرهنگهای مختلف در حوزه‌های گوناگون به فارسی ترجمه شده که به نوعی مفهوم عدالت در آنها دسته‌بایه قرار قرار گرفته است اما ممکن است عدالتی که به معنای تخصصی و ویژه آن در جمهوری اسلامی مطرح است، در اینگونه آثار دیده شود. بهترین کتابی که می‌توانم در این زمینه نام ببرم «علم امام علی» فی رویه الفیج و روایة التاريخ از دانشمند سرناسا لینی، ابراهیم بیضون است

که توسط دکتر محمدی به فارسی ترجمه شده و محور اصلی آن همان عدالتی است که در جمهوری اسلامی ایران مطرح می‌شود. نظر است، ما حتی به صورت مفهومی هم حوزه‌های تخصصی عدالت را در مورد بررسی قرار نداده‌ام. شاید یکی دلیل این عدم اقبال نوسندگان داخلی به پرداختن به این موضوع، همان مشکلات مهندسی دنیای تشری باشد. اگر دولت پاری کند، نوسندگان خوبی داریم که می‌توانند به این مغز، پرداختند.

ما از طریق نوشتن کتابهای که منطبق عام دارند مثل زمانها و سرگذشت نامه‌های توایم مفهوم عدالت را در سطح عمومی مطرح کنیم، حتی از طریق ادبیات کودک اگرچه میزان توجهی که اندیشمندان و مترادف ما تاکنون در زمینه بیشتر تلاش کنیم اما در مجموع رویکردمان به این مفهوم تاکنون بد نبوده است.

در زبان این گزارش شبانهٔ دکتر باکی دو نکته را بخاروی می‌داند:

اول، کتاب هفته موضوع این گزارش را بی خواهد گفت. دوم، با استفاده از این آیهٔ قرآن که: «لا یغفر الذنوب الا الله» که به معنی: «تا خداوند همهٔ گناهان را نپارد، نسیبند» که با توجه به این آیهٔ قرآنی عدالت را چنین اجتماعی می‌داند و عدالت فردی و اخلاقی یک تک‌تک مردم از آن است. این قول به یاد نشستن معاد، مفاهیم و افعالی عدالت را انگار نشاند.

و آخر اینکه خود جدم سخن را از گوشهٔ که آغاز آن به آیینی از شیخ ابو سعید ثوری آمده است، بیان دو بیت نغز از حکیم ابوالقاسم فردوسی، پایان برم که فرمود:

فریدون فرخ فرشته نود

و شکتا ز غیر سرشته نود
 به داد و دهش یافت این بنگوی
 تو داد و دهش کن، فریدون تویی

در این گزارش که به مناسبت بیست و هفتمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی تهیه شده، آمار مرصع کتابهایی که با موضوع انقلاب اسلامی در سال ۱۳۸۴ به چاپ رسیده‌اند بررسی شده است. در سال ۲۰۰۴ به طور کلی ۱۴ عنوان کتاب با موضوع انقلاب اسلامی به چاپ رسیده است.

فروردین

شش‌ه‌ون کتاب

بیشترین تعداد صفحات و بیشترین قیمت؛ ایست و پنج سال در ایران چه گذاشت؟ (از بازارگان تا خاتمی)؛ از بی‌صدرا تا شورای مؤبد؛ راست جمهوری؛ نوشته داود علی بابایی؛ ناشر: ماه فراد، ۱۲۲صفحه، چهارهزار و ۲۰۰ تومان.

کثرترین تعداد صفحات؛ «اصول اخلاقی و رفتاری مدیران و کارکنان دستگاههای دولتی» مجموعه مشوره‌های اخلاقی و روانه‌تخت‌ها، موسسات نشرکنه‌های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی؛ ناشر: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی، ۱۵۲ صفحه.

کثرترین قیمت؛ «دیدگاهها، منته‌خی از مواضع حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سیداحمد خمینی(ره)

نوشته سیداحمد خمینی، ناشر: مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی(ره) یک هزار و ۱۰۰ تومان.
بیشترین حجم آثار؛ «چهارمین بیست و هفتمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی» نوشته سیداحمد خمینی؛ ناشر: مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی(ره)، ۵۰۰صفحه.
چاپ سیداحمد خمینی؛ نوشته حمید نصاری، ناشر: مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی(ره)، ۵۰۰صفحه.
کثرترین شمارگان؛ «جدل‌های تاریخی؛ درآمدی بر تاریخ‌نگاری معاصر نوشته عبدالعزیز یاقی‌نشر سراسی، ۲۲۰۰نسخه.

اردیبهشت

سه‌ه‌ون کتاب

بیشترین تعداد صفحات؛ بیشترین قیمت و کثرترین شمارگان؛ تاریخ سیاسی بیست و پنج ساله ایران (از کودتا تا انقلاب)؛ نوشته طاهر قاسمی، ناشر: مؤسسه خدمات فرهنگی ساز، ۱۳۶صفحه، نه هزار و ۵۰۰تومان، ۱۱۰۰نسخه.

کثرترین تعداد صفحات و کثرترین قیمت؛ «ناملی بر مشارکت سیاسی اجتماعی زنان، قبل و بعد از انقلاب اسلامی ایران (۱۳۳۸-۱۳۳۲)» نوشته عباس قاضی‌نشر: نشر زم زم مؤسسه فرهنگی هنری نوآوران ایران، ۱۵۲ صفحه، دو هزار و ۸۰۰تومان.

بیشترین شمارگان؛ «فراخوانوعارف انقلاب اسلامی» ویژه نوجوانان و جوانان؛ به اهتمام دفتر آیدیت انقلاب اسلامی؛ ناشر: سوره مهر، ۲۲۰۰نسخه.

از قاجار تا معاصر

گزارشی از کتابخانه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

کتابخانه مرکز اسناد انقلاب اسلامی همزمان با تأسیس این مرکز در سال ۱۳۶۰ راه‌اندازی شد. این کتابخانه زیرمجموعه بخش اطلاع‌رسانی مرکز اسناد انقلاب است. کتابخانه مرکز اسناد از ابتدای راه‌اندازی به صورت تخصصی در حوزه تاریخ فعالیت می‌کند و هنوز نیز این سیاست دنبال می‌شود. فقط چند قصه کتاب علوم انسانی، ادبیات … وجود دارد که آنها نیز کتابهای اهدا شده به مرکز هستند.

این کتابخانه ۴۰ هزار نسخه کتاب دارد که شامل ۲۹ هزار عنوان می‌شود، ۲ هزار نسخه از کتابها به زبانهای انگلیسی و فرانسه و کتابهای لاتین مربوط به تاریخ معاصر است.

این کتابخانه که نام «حضرت مهدی (عج)» را بر آن گذاشته‌اند، بنا دارد کتابهای تاریخی از دوره قاجار تا معاصر را جمع‌آوری کند تا نیاز مخاطبانش را که بیشتر آنها پژوهشگران و دانشجویان هستند، پاسخگو باشد.بوجه خرید کتاب به‌صورت سالانه و ماعانه به این کتابخانه داده می‌شود. صغری عمری، مدیر کتابخانه می‌گوید: بودجه خرید ما حدود ۲ میلیون تومان در سال است. کتاب که با توجه به این بازه در سالهای اخیر کمتر کتاب لاتینی خریداری کرده‌ایم. سیستم این کتابخانه از یک ماه پیش بسته شده است. عمری در این باره توضیح می‌دهد: «کتابهای تاریخی این مرکز نفیس و در خیلی موارد تک نسخه‌ای است. ما کتاب معصور هم زیاد داریم که در بعضی مواقع باز بودن سیستم کتابخانه باعث شده عکسهای کتابها مخدوش یا پاره شود. آرزوی من طوطی‌ها یکی از بخشهای این کتابخانه است که در آن سبکات و روزنامه‌هایی که موضوع آنها تاریخ است نگهداری می‌شوند. در حال حاضر، مرکز اسناد ۸۵۰۰جلد صحافی شده از مطبوعات را آماده کرده و در اختیار مراجعه‌کنندگان قرار می‌دهد. یکی از مشکلات کتابخانه فضای آن است که اسلار برای نگهداری کتاب مناسب نیست. همچنین وسعت کم فضای کتابخانه باعث شده است که سالن مطالعه آن هم پر سر و صدا باشد. مدیر کتابخانه درباره این مشکل و تغییر فضای کتابخانه می‌گوید: فضای اینجا اصلاً برای کتابخانه ساخته نشده است. به همین علت به کتابها عسرو می‌رساند. اما با شناختی که من از فضای مرکز دارم، بهتر از این نیز برای کتابخانه نداریم. البته رییس مرکز قولهایی برای امداد ساختمان کتابخانه داده‌اند.»

خرداد

دوازده‌ه‌ون کتاب

بیشترین تعداد صفحات؛ بیشترین قیمت؛ «شب زلزله»؛ ارتشید فریادینی نوشته خسرو معتمد، ناشر: علمی، ۱۵۰صفحه، هشت هزار و ۵۰۰تومان.

کثرترین تعداد صفحات و کثرترین قیمت؛ مساجد بازار تهران؛ تاریخ شفاهی مسجد سلطانی (امام خمینی)، سید عزیزالله و مسجد آذربایجانی‌ها؛ نوشته فریدمهری، ناشر: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۲۳۶صفحه، دو هزار تومان.
بیشترین شمارگان؛ «انقلاب اسلامی و چگونگی رخداد آن» نوشته محمد پرشکی، سیدمحمدعلی حسین‌زاده، سیدصادق حقیقت، عبدالوهاب فرانی و معصومی ملکوتیان، ناشر: دفتر نشر معارف و کتاب متن کامل وصیت‌نامه سیاسی- الهی رهبر کبیر انقلاب اسلامی ایران؛ نوشته سیدروح‌الله خمینی، ناشر: نشر دانش پرورد، ۱۰۰۰نسخه.
چاپ چاپ و چهارم.

کثرترین شمارگان؛ «انقلاب اسلامی و انقلاب اسلامی» کزیده مقالات هاشیم آزادی و انقلاب جمهوری اسلامی ایران؛ اردیهشت ۱۳۷۸، دانشگاه تربیت مدرس و ایراستار؛ نهاد باقری، ناشر؛ اجتماع، ۱۰۰۰نسخه.

تیر

بیست و یک‌ه‌ون کتاب

بیشترین تعداد صفحات و بیشترین قیمت؛ «جریذات‌شناسی فرهنگی» دفتر از کتابات اسلامی ایران (۱۳۸۱-۱۳۷۱)؛ نوشته سیدمصطفی سربلندی، ناشر: مرکز پژوهش‌های اسلام و ایران، ۶۷۲صفحه، شش هزار تومان.

کثرترین تعداد صفحات و کثرترین قیمت؛ «هدف نفوذی‌ها در حکومت اسلامی» نوشته اسدالله محمدی‌نای ناشر؛ سبط الکرخ (۱۳۸)، ۸۰۰نسخه.

بیشترین شمارگان؛ «انقلاب اسلامی و چربی و چگونگی رخداد آن» ناشر؛ دفتر نشر معارف، ده هزار نسخه، چاپ چهل و پنجم.

کثرترین شمارگان؛ «مخاطرات محمدرضا اعتمادی(د)» تدوین سیدمهدی حسین، ناشر: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، و «چالش‌های امروز جامعه ما» سوری در افات انقلاب اسلامی ایران، نوشته سیداحمد زرهانی، ناشر: دانش و اندیشه معاصر، ۱۰۰۰نسخه.

مرداد

چهار‌ه‌ون کتاب

بیشترین تعداد صفحات؛ بیشترین قیمت و شمارگان؛ «مخاطرات حجت‌الاسلام حسینی امام جمعه ارومیه(تدوین: عبدالرحیم ابذر، ویراستار: مهناز میمنی، ناشر: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۵۰۰صفحه، سه هزار و ۱۰۰تومان، ۳۰۰۰نسخه.

کثرترین تعداد صفحات؛ «پیش‌سوز» عکاس؛ فریاد خلیج،

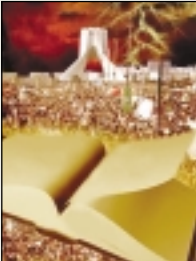
کتابهای انقلاب در سال ۸۴

ناشر: شرکت انتشارات سوره مهر، ۹۴صفحه.
کثرترین قیمت و شمارگان؛ «ششمین تخصصی ۱۷شهرپور ۱۳۷۷» کابلی‌شکافی یک واقع و مجموعه سخنرانی‌ها و مقالات؛ ناشر: مؤسسه فرهنگ، پژوهش‌های سیاسی، یک هزار و ۲۰۰تومان، ۵۰۰۰نسخه.

شهریور

ده‌ه‌ون کتاب

بیشترین تعداد صفحات و قیمت؛ داستان انقلاب؛ نوشته

محمود طهرعی، ناشر: نشر علم، ۷۰۸صفحه، شش هزار و ۵۰۰تومان.

کثرترین تعداد صفحات و کثرترین شمارگان؛ «بانک سوالات امتحانی دانشگاه پیام نور» تاریخ اسلام؛ انقلاب اسلامی (و چربی و چگونگی رخداد آن)؛ نوشته نادر اکبرزاد و ژیا بندی، ناشر: شکره علم، ۲۸صفحه، ۵۰۰نسخه.

کثرترین قیمت؛ «بانک سوالات امتحان دانشگاه پیام نور» تاریخ اسلام؛ انقلاب اسلامی (و چربی و چگونگی رخداد آن)؛ ناشر: شکره علم و منتین کفلی؛ «صیبت‌نامه سیاسی- الهی رهبر کبیر انقلاب اسلامی ایران» ناشر: نشر دانش پرورد، چاپ نهم، ۸۰۰تومان.

بیشترین شمارگان؛ «من کامل وصیت‌نامه سیاسی- الهی رهبر کبیر انقلاب اسلامی ایران»؛ ناشر: نشر دانش پرورد، ۵۰۰۰نسخه.

مهر

پانزده‌ه‌ون کتاب

بیشترین تعداد صفحات و قیمت؛ «انقلاب اسلامی در

جنوره نوشته حسین باهدار و بیژن پروانه؛ ناشر: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۸۷۸صفحه، پنج هزار و ۲۰۰تومان.
کثرترین تعداد صفحات و قیمت؛ «نگاره ایران ما»؛ نوشته فریداکفور نغاش؛ سجادزافی، ناشر: پربیان، ۲۴صفحه، ۵۰۰تومان.

بیشترین شمارگان؛ «پیرامون انقلاب اسلامی»؛ نوشته مرتضی مطهری؛ ناشر: صدرا و نگره ایران ما؛ ناشر: پربیان، ۵۰۰۰نسخه.

کثرین شمارگان؛ کلیشناسی داستانهای بیست ساله انقلاب (امام انقلاب، دفاع مقدس)؛ نوشته قاسمی فرات و سیده زهرا منی؛ ناشر: مؤسسه چاپ و نشر عروج، «حوادث مهم انقلاب اسلامی»؛ نوشته عزیرالله رضایی؛ ناشر: فریاد کبیر، «سورئید شهیدت (دفتر مهم)» مجموعه مقالات برگزیده «سین همایش بررسی آماده‌سازی کتاب امام خمینی(ع)»؛ نوشته: «انقلاب اسلامی» نوشته محمد حسین آذینوش؛ نگار: «انوار» ویراستار: علی برزنجویی؛ ناشر: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه امام حسین(ع)، ۱۰۰۰نسخه.

آبان

شانزده‌ه‌ون کتاب

بیشترین تعداد صفحات؛ «مجلس خبرگان و حکومت دینی در ایران» نوشته محمد وحید قنقاری، ناشر: مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی(ره)، ۸۳۲صفحه.
کثرترین تعداد صفحات؛ «انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن» نوشته محمد سعادت اشگری؛ ناشر: مهتاب، ۸۰صفحه.
بیشترین قیمت و کثرین شمارگان؛ «روایان و استنادان فارس سین دو انقلاب»؛ نوشته: «انقلاب مشروطیت و انقلاب اسلامی» ۱۳۴۲-۱۳۸۵؛ نوشته پروین‌دخت تین، ناشر: پیام ایرانیان و بنیاد فارس‌شناسی، شش هزار و ۱۰۰تومان، ۱۰۰۰نسخه.

کثرترین قیمت؛ «صحیفه انقلاب اسلامی» وصیت‌نامه سیاسی الهی رهبر معظم انقلاب حضرت آیت‌الله العظمی امام خمینی(س)؛ نوشته سیدروح‌الله خمینی، ناشر: آریایان، ۵۰۰تومان.

بیشترین شمارگان؛ «انقلاب اسلامی ایران» نوشته جمعی از نویسندگان؛ ناشر: دفتر نشر معارف اسلامی، ۱۰۰۰نسخه.

توت

پانزده‌ه‌ون کتاب

بیشترین تعداد صفحات؛ قیمت و شمارگان؛ «توسعه و تضاد کوششی در جهت تحلیف انقلاب اسلامی و مسائل اجتماعی ایران»؛ نوشته فرامرز پویان؛ ناشر: نشر سمناس انتشارات، ۶۰۰صفحه، شش هزار و ۵۰۰تومان، ۲۰۰۰نسخه.
کثرترین تعداد صفحات؛ «بین‌های انقلاب اسلامی ایران»؛ نوشته محمد نصراللهفانی، ناشر: مؤسسه فرهنگی انتقادی فرهنگ مردم و مجمع گردوهی معارف اسلامی، «متفق چهار اصفهان»؛ ۱۶۰صفحه.
کثرترین قیمت؛ «گزارش چه گذاشت»؛ نوشته و سلف پایدوستی؛ ناشر: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۶۰۰تومان.
کثرترین شمارگان؛ «قتلش کلاتیان و کندخلیان در مدیریت شهر و روسا از دوره صفویه تا انقلاب اسلامی»؛ ۱۱۰۰نسخه.

دی

دوازده‌ه‌ون کتاب

بیشترین تعداد صفحات و قیمت؛ «حدیث تک و بد»؛ تاریخ پرمجازی روابط ایران و آمریکا؛ نوشته محمود طهرعی؛ ناشر: علم، ۶۰۸صفحه، شش هزار و ۲۵۰تومان.
کثرترین تعداد صفحات؛ «مجموعه پیش‌نویس» یک مقاله پژوهش‌آمیز؛ ناشر: دکتر معصومی؛ «پیرامون نوشته معصومی»؛ «پیرامون»؛ ناشر: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۸۸صفحه.

کثرترین قیمت؛ «سیخ و باغرسیجی در آینه‌مجموعه‌های رهبر معظم انقلاب اسلامی»؛ تدوین: مؤسسه فرهنگی قدر ولایت؛ ناشر: مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، ۶۰۰تومان.

بیشترین شمارگان؛ «انقلاب اسلامی ایران»؛ ناشر: دفتر نشر معارف اسلامی؛ چاپ پنجم، ۱۰۰۰۰نسخه.

کثرترین شمارگان؛ «حرم اهل بیت(ع)» دانشگاه انقلاب اسلامی؛ نوشته محسن اسماعیلی؛ ناشر: راست اسناد مقدس قم، ۱۰۰۰نسخه.

داوری کتابها در آیین نامه

جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی امسال نیز مانند سالهای گذشته در دهه فجر اهدا می‌شود. داوری این جایزه در چند سال گذشته با تقداسی رو به‌رو بوده است، امسال نیز جمعی از نویسندگان، مترجمان و شاعران به نحوه داوری این جایزه افتقاد کرده‌اند و اعلام کرده‌اند که شیوه داوری کتاب سال هنوز مشخص نیست.

شیوه داوری و امتیازاتی که بر اساس آن، کتاب برگزیده می‌شود در آیین‌نامه اجرایی کتاب سال آورده شده است. در متن زیر قسمتهای از آیین‌نامه که به شیوه داوری و ملاکهای ارزیابی هیأت داوران اختصاص داده آورده شده است:

آیین‌نامه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، همزمان با فکرنیاب گذشتن این جایزه نوشته و با تصویب وزیر ارشاد وقت (سیدمحمد خاتمی) به اجرا گذاشته شد.

این آیین‌نامه در هشت بخش نوشته شده است که بخشهایی از آن به چگونگی فعالیت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در زمان جمع آوری، داوری و اهدای جایزه پرداخته است.

در یکی از ماده‌های این آیین‌نامه که به پدیدآوردندگان مربوط می‌شود، آمده است: «اگر پدیدآوردنگان کتاب برگزیده، متعدد باشند، جایزه به نحو مساوی بین آنها تقسیم خواهد شد و در صورت عدم تساوی آنان در امر پدید آمدن کتاب، جایزه مطابق قرائن به تناسب بین پدیدآوردنگان تقسیم می‌شود. مرجع تشخیص دهنده تقسیم جوایز، داوران هر موضوع خواهند بود.»

در یکی از دیگر بخشهای آیین‌نامه می‌خوانیم: «کتابهای برگزیده سال به سه قسم تألیف، ترجمه و تصحیح تقسیم می‌شود.» در تعریف این سه قسمت آمده است: «تألیف اثر تحقیقی و ابتکاری است که اقتباس از کار دیگران نباشد. ترجمه، برگرداندن کتاب از زبان دیگری به زبان فارسی است. تصحیح، تنقیح نسخه خطی بر اساس یک یا چند نسخه بدل (در صورت وجود نسخه متعدد) و اعمال اصلاحات لازم است.»

در یکی دیگر از مواد این آیین‌نامه درباره امتیازی که بر اساس آن جایزه کتاب سال اهدا می‌شود نوشته شده است: «در جهت ارتقای سطح علمی و فرهنگی کشور باشد. قواعد دستور زبان و پرهیز از به‌کارگیری واژه‌های بیگانه در آن رعایت شده باشد. در تألیف باید از جامعات و مأخذ استفاده شده ذکر شود. ترجمه باید صحیح و روان باشد. در «تصحیح» متن انتخاب موق و شیط نسخه بدلها در صورت وجود نسخه متعدد) توضیح مواضع ضویر، مقدمه و فهرستهای لازم ذکر شود. از نظر صورت مطبع و کمی افراط از کیفیت مطلوب برخوردار باشد.» در ماده آخر این آیین‌نامه درباره بررسی و انتخاب کتابها در هر مرحله، آمده است: «در مرحله اول داوری در هر رشته سه تن از داوران کتابهای رسیده را با ضوابط مندرج در این آیین‌نامه تطبیق می‌دهند و موارد منطبق را گزینش می‌کنند. در این مرحله رأی مثبت دو داوری برای راه یافتن کتابی به مرحله برگزیده شده در هر مرحله اول را، بر اساس ملاکهای تخصصی در هر موضوع، داوران هر رشته بررسی و رأی نهایی را نسبت به آنها صادر می‌کنند.» شایان ذکر است که مجری این آیین‌نامه، اداره کل مراکز و روابط فرهنگی ایستنه به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.

جایزه کتاب سال در این نوبت اولین بار با هدف

تشویق خدامان دانش و فرهنگ ایران در سال ۱۳۳۲ هجری شمسی اهدا شد. این جایزه به پدیدآوردندگان پزده کتاب برگزیده که در سال ۱۳۳۲مشتز شده بودند، تعلق گرفت و از آن سال به بعد هر ساله طی فراخوانی از تمامی نویسندگان، مترجمان و مؤلفان خواسته می‌شود تا پنج نسخه از کتاب خود را که در سال گذشته برای اولین بار و به زبان فارسی منتشر شده است، به نشانی دبیر خانه این جایزه ارسال کنند تا توسط هیأت داوران ارزیابی شود. این جایزه تا سال ۱۳۵۶، ش در رشته‌های علوم و فنون، ادبی، علوم انسانی و علوم اجتماعی، تریبی کودکان و نوجوانان به مؤندگان اهدا می‌شد.

اما از سال ۱۳۵۶ با افزایش ا فونت گرفتن و رایج انقلاب و حر کتهای مردمی، اهدای این جایزه به تعیین افتاد از چهار سال بعد در سال ۱۳۶۱ دوباره این موضوع در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مطرح شد و در سال ۱۳۶۱ آیین‌نامه نحوه انتخاب کتاب سال توسط سیدمحمد خاتمی، وزیر وقت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تصویب شد. از آن به بعد هر سال در دهه فجر مراسم اهدای کتاب سال برگزار می‌شود.

بخشهای مختلف این جایزه هر سال با تغییراتی و دوبره است دوباره، نحوه داوری کتاب سال و تغییرات اهدا شده در این دوره با دبیر علمی بیست و سومین دوره کتاب سال، علی اوجبی گفتگو کرده‌ام.

آقای اوجبی در این دوره، دبیرخانه کار خود را قدری دیرتر آغاز کرد. از دست رفتن زمان، کتابهای برگزیده ماژو؟

تغیرگرچه ارزیابیهای این دوره لذکی دیرتر آغاز شد اما به دلیل برنامه‌ریزی، بهره بردن از داوران متعدد، رویکرد تخصصی دبیرخانه و امر بر علمتی بودن روند داوری‌ها و از همه مهمتر همکاری صمیمانه و شانه‌روزی گروههای داوری، خوشبختانه تأخیر پدیداشده، بلکه ناهماهدهای به کیفیت علمی بودن داوری‌ها، مانده. در برخی از شاخه‌ها - به اعتراف صاحب‌نظران - به جرأت می‌توان گفت ارزیابیها دقیق‌تر از دوره‌های پیشین بوده است. جاداره از این فرصت به دست آمده، حسن استفاده کنم و از تمامی دانشوران و اساتید بزرگوارتی که بر ماست نهادند و علی‌رغم فشار فزودگی و حجم بالای برنامه‌ها، از هیچ کوششی دریغ نکردند و خالصانه در به فعلیت رسیدن ا فونت و غنا بخشیدن به این حرکت فرهنگی سهمی بودند. صمیمانه سانسگرازی کنم.

به تصریح بیشتر این عزیزان، زمان اندک ما خدشه‌ای در روند داوری‌ها نداشت و منطبق بر معیارها و استانداردها بود.

چه تعداد کتاب در این دوره ارزیابی شد؟ آیا این

تعداد با دوره‌های قبل قابل مقایسه است؟

در این دوره بیش از ۷۰۰۰ عنوان کتاب بررسی شد که رقمی نزدیک به سال قبل است. لازم به ذکر است که خوشبختانه به دلیل حساسیت و تعهد گروههای داوری و دبیرخانه، کتاب ارزشمندی از دایره داوری بیرون نماند و می‌توان ادعا کرد، داوری‌ها در کمال صحت، انصاف و عدالت جریان داشتند. داوران این دوره از چه گروههایی بودند. آیا تغییری در داوران دوره قبل داده شد؟

ما تقریباً از همان داوران سالهای قبل که متشکل از

اساتید حوزه‌های علمیه و دانشگاهها، مراکز پژوهشی

گرچه ارزیابیهای این دوره اندکی دیرتر آغاز شده‌ند تنها دسته‌های به کیفیت و علمی بودن داوری‌ها اثر، صاحب‌نظران - به جرأت می‌توان گفت ارزیابیها دقیق‌تر از دوره‌های پیشین بوده است

و اضافی هیأت علمی دایره‌اعمار نفیاست، بهره‌بردم، گرچه در حوزه علوم کارکردی علوم مضط، علوم و فنون و هنر تغییراتی نداشتیم اما در برخی از رشته‌های علوم انسانی تغییرات اساسی رخ داد. در شماری از گروهها، تعداد داوران چند برابر سابقهایی بود. تفاوت این دوره با دوره‌های قبل چو چیست؟ و اساساً تغییری که از آن یاد کردید در کدام گروهها انجام شد؟

ما در برخی از گروههای علوم انسانی مانند کلیات،

زبان عربی، ادبیات داستانی، شعر معاصر و کودک و نوجوان، هم در نحوه ارزیابی و هم در گروههای

داوری تغییر تحول بنیادی داشتیم. اجمالاً آن اینکه - در گروه کلیات، زیرشاخه فهرست‌نویسی را با گروه داوری مستقل زیر نظر اساتید این فن و ملاکهای خاص این حوزه انجام دادیم.

- در گروه ادبیات داستانی تلاش کردیم به نتایج

ارزیابی‌هایبیشتری دیگر اجرا کنیم و در کنار عنصر ساختار، به درونمایه آثار نیز توجه‌بجلی داشته باشیم و از گروههای تخصصی داوری با رویکردهای

گوناگون بهره‌بردم.

-در گروه شعر معاصر نزدیک به ۱۲۴ اثر از میان بیش از چهارصد اثر به مرحله نهایی راه یافتند و آثار برتر در سه سبک نیمهایی سپید و کلاسیک معرفی شدند - برای نخستین بار گروه کودک و نوجوان به طور مستقل لحاظ شد و دستاویزهای تألیفی از رمانهای ترجمه شده تفکیک و توسط دو گروه داوری صاحب نظر ارزیابی شدند.

اسال در حوزه داستان اثر برگزیده خواهیم داشت؟

اجازه دهید، نتایج برای روز مراسم تازه باشد. همین مقدار عرض می‌کنم که گرچه روز به روز نفونت و استحکام ساختار ادبیات داستانی ما افزوده می‌شود و ما همواره با آثار خوش ساخت و آراسته به عدده آنها چندان قوی و قابل اعتنا نیست، البته، این نتایج خاصی نیست. اسنده دیدگاه دبیرخانه و هیأت داوران، امیرامام در سالهای آتی با آثار ارزشمندتری که هم از ساختار محکمی برخوردار باشند و هم از درونمایه‌ای قوی و قابل اعتنا، بهره‌برایشیم.

رشته تخصصی جایملی «فلسفه» است در این

حوزه نیز تغییری صورت گرفت؟

رشته تخصصی فلسفه اسلامی و فلسفه غرب تشکیل دبیر رویکرد ما در این بخش فوق تخصصی بود. یعنی تلاش کردیم در ارزیابی هر اثر از اسناد تخصصی آن موضوع بهره‌بریم و این سئله‌ها که ما را متشکل مواجه می‌کرد نیز در برخی از رشته‌ها، تعداد متخصصان کمتر از تعداد انگشتان دو دست شد. هماهنگی که می‌یابید، سببهاست فوق تخصصی شدن به علوم انسانی نیز راه یافته و در این رشته‌ها با زیرشاخه‌های متعددی رویه رو هستیم. از این‌رو در فلسفه غرب و نیز فلسفه اسلامی به طور عام، تخصص‌ناپذیرم زیرا به دلیل گسترده‌گی و حجم موضوعات، این رشته‌ها به زیررشته‌های خیلی جزئی تقسیم شده‌اند. تخصص‌ها، اساساً انشیه‌های فیلسوفان و گاه مبتدی بر بخشی از انشیه‌های هر فیلسوف است.

در مطروحات کمتر شامده اخیر مطروحات به دبیرخانه

بردهیم، علت چیست؟

علت خاصی جز فشار فزودگی و حجم بالای کارها و زمان اندک ما نداشت. قطعاً این مصاحبه عملاً یاد شده و از خواهد کرد. به امید گذشتن از سالهای بدی اطلاع‌رسانی ما قدری پیشتر خواهد بود. مضافاً بر اینکه به دلیل حساسیت و اهمیت و وسیع کار در سالهای پیش نیز اطلاع‌رسانی تقریباً در همین حجم بوده است و اساساً طبیعت خوشنوا راه‌هایی که مبتدی بر ارزیابی و معرفی آثار برتر است، با محدودیتهای خاص رویه‌روست و اطلاع‌رسانی بیش از این را بر نمی‌تابد.

زمانی که از دست نرفت

گفت و گو با علی اوجبی دبیر علمی کتاب سال

۱۷۰۰ اثر در بیست و سومین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، برگزیدگان این دوره روز دوشنبه هفدهم ماه جاری در سه رشته تألیف، تصحیح و ترجمه معرفی خواهند شد.

به گزارش معاونت امور فرهنگی، در این دوره ۷۷۶ کتاب در رشته‌های کلیات، فلسفه، وراثت‌شناسی، دین، علوم اجتماعی، زبان، علوم عام، علوم کاربردی، هنر، ادبیات تاریخی و جغرافیا و گروه کودک و نوجوان توسط ۶۵۰ داور مورد ارزیابی و بررسی قرار گرفت که از این تعداد ۲۱۲ اثر به مرحله دوم داوری راه پیدا کردند. بنا بر این گزارش، در این مراسم که با شرکت اهمل قلم و اصحاب فرهنگ و علم و ادب برپا می‌شود، کتابهای برگزیده سال در رشته‌های مختلف از ایران و سایر کشورها معرفی و از پدیدآوردنگان آنها با حضور رییس‌جمهور تقدیر و تجلیل به عمل خواهد آمد.

همزمان با مراسم جایزه کتاب سال، سیزدهمین دوره اعطای جایزه جهانی کتاب سال با معرفی برگزیدگان در دو حوزه مطالعات اسلامی و مطالعات ایرانی در تالار وحدت برگزار خواهد شد.

پیدا کردن گل صبر زرد

گفت و گو با محمد رضا وصفی ، دبیر جایزه جهانی کتاب سال

سیزدهمین دوره جایزه جهانی کتاب سال در حال برگزاری است و تلاش بر این است که این جایزه به اهداف اولیهٔ اش که شامل شناسایی، گزینش و معرفی آثار برگزیده جهانی و بزرگداشت پدیداروندگان آثار دو حوزه مطالعات ایرانی و مطالعات اسلامی و برقراری ارتباط بین دانشمندان ایرانی و خارجی است، وفادار بماند. همزمان با یازدهمین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۲، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جایزه دیگری را با عنوان جایزه جهانی کتاب سال اهدا کرد. جایزه جهانی یا توجه به اهداف آن می‌تواند در ترویج پژوهشگران خارجی به مطالعه درباره ایران نقش موثری داشته باشد.

همانطور که گفته شد این جایزه در دو بخش اهدا می‌شود موضوعات حوزه مطالعات ایرانی شامل کلیات تاریخ ایران، زیانهای ایرانی، جغرافیای ایران، ادیان باستانی ایران، ادبیات فارسی، هنرهای ایرانی و تاریخ علم در ایران است و موضوعات حوزه مطالعات اسلامی، کلیات تاریخ و تمدن اسلامی، علم قرآنی و حدیث، کلام و فقه و اصول و فلسفه و عرفان را دربر می‌گیرد.

دبیر خانه این جایزه هر سال همزمان ماه در رسانه‌های مختلف داخلی و خارجی فراخوان می‌دهد و از نویسندگان، مترجمان، محققان، ناشران و مراکز علمی در خواست می‌کند آثار خود را به نشانی این دبیر خانه ارسال کنند. همچنین برای شناسایی آثار در این دو حوزه فهرست آثار ناشران معتبر بین المللی، مجلات و نشریات تخصصی را بررسی کرده و از طریق مکاتبات و مذاکره با مراکز و شخصیهای علمی و نمایشگاههای بین المللی، آثار منتشر شده را شناسایی و تهیه می‌کند. دبیر این جایزه دکتر محمدرضا وصفی مدیر کل دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی وزارت ارشاد اسلامی است.
باری دربارهٔ جایزه جهانی کتاب سال گفت و گو کرده ایم.

هدف از اهدای جایزه جهانی چیست؟
اگر بخواهیم فلسفه‌ای برای این جایزه بیان کنیم، باید بگوییم ما در حقیقت به دنبال تعریف «ما و دیگری» هستیم، به عبارتی می‌خواهیم اندیشه‌های مسلمانان و غیرمسلمانان را درباره ایران و اسلام بدانیم. برای ما این موضوع مهم است که دیگران درباره ایران و اسلام چگونه فکر می‌کنند و بهترین راهی آن جهت آن چه نهادن کدام است.

توجه دیگر کشورها از چه زمانی به ایران و اسلام جلب شده است؟

در طول تاریخ پیش از اسلام توجه به ایران و از صدر اسلام توجه به فرهنگ و تمدن اسلامی از سوی دیگران شکل یافته است. اما در قرن نوزدهم و بعد تعامل زیادی بین غرب و شرق برقرار شد.

با توجه به روابط شرق و غرب، جایزه جهانی فقط درباره آثاری داری می‌کند که نگاه ویژه‌ای به ایران و اسلام داشته باشند؟

بله! ما در جایزه جهانی به سراغ سوره‌هایی می‌رویم که نه دچار کج‌بینی شده‌اند و نه دویینی و نه تک‌بینی، به عبارتی وقتی می‌گوییم ایران و اسلام از یک هویت سخن می‌گوییم، طبیعی است کسی که می‌خواهد تعریف صحیحی از این موضوع ارائه دهد، باید تحقیقاتش در این بنا برچوب معنی یابد.

بنابراین ما همین رویکرد به سراغ کسانی می‌رویم که نگاه سالمی به این موضوع دارند. اجازه دهید

با یک مثال بحث را روشن کنم. گلی به نام «گل صبر زرده وجود دارد. این گل در زمستان، وقتی هوا خیلی سرد باشد در کوهستانها می‌روید. به این گل «گل بوعلی سینا» هم می‌گویند. چون او بود که برای اولین بار دریافت و اعلام کرد که در صورت مصرف این گل، تعداد کروموزومهای مصرف‌کننده دو برابر می‌شود، اما پیدا کردن گل بسیار دشوار است و صبر و حوصله می‌خواهد. رویکردی که ایران در پیدا کردن کتابهای این حوزه دارد مثل به دنبال همان گل صبر زرد گشتن است. ما در فضایی دنبال کتاب خوب می‌گردیم که کتاب

برای ما این موضوع مهم است که دیگران درباره ایران و اسلام چگونه فکرمی‌کنند و بهترینهای آن چیست ارج نمایان کدام است

عوب کم است. در حالت کلی، شرق شناسی یا عاورشناسی در گذشته دور بر بنیان سالمی بنا گذاشته شد. به عبارتی در این زمینه دو دوره طولانی و به‌طور خاص قرون وسطایی وجود داشته است. افرادی که در دوره‌های تاریخی گذشته به شرق و مسلمانان توجه داشتند، بیشتر به فکر مسیحی کردن آنها بودند. در این میان افرادی هم بودند که فضائل‌های سطحی زردگذردی داشتند، این افراد بیشتر ناچران‌بدنه بودند.

این نگاه از چه زمانی تغییر پیدا کرد؟

در خصوص ایران‌شناسی باید اشاره کنم که از آغاز صفویه به بعد، سفرنامه‌نویسان و محققان کم کم روحیه‌ی مسقفی پیدا کردند و برای کشف حقیقت به ایران می‌آمدند. در همین دوران بود که نوعی نگاه آکادمیک به شرق آغاز شد. پژوهش در این حیطه صورت متفاوتی پیدا کرد. و اما در دوره معاصر گروهی از محققان که مشغول نوشتن و تحقیق درباره این موضوعها شدند کم کم به ایران و اسلام علاقه پیدا کردند. در بعضی موارد این نگاه از مرحله شناخت پدیدار هم فراتر رفته و به عشق انجامیده، یعنی پژوهشگر علاوه بر اینکه یک بدیده را شناخته، به آن علاقه‌مند شد و دل بست.

از این دسته به چه محققانی می‌توان اشاره کرد؟
این دسته مثل آنت ماری شیمپل و هانری کوبرن از ایران‌دسته‌اند. جالب است بدانید عموم کسانی که در جایزه جهانی کتاب سال برگزیده می‌شوند، کسانی هستند که در کشور خودشان به جایگاه

علمی بالایی دست یافته‌اند و در عین حال این علاقه و اشتیاق‌های برایشان دردمساز نیز بوده است اما آنها به روش خود در تحقیق، ادامه داده‌اند.

پیوندی که این افراد با ایران و اسلام پیدا کرده‌اند، چگونه بوده است؟

در بیشتر مواقع، اتفاقات ویژه‌ای برای افراد افتاده است. آنها عموماً کسانی هستند که در طول زندگی‌شان به ایران یا جهان اسلام سفر کرده‌اند و یا یک فرهنگ متفاوت آشنا شده‌اند. بیشتر کسانی هم که در سالهای اخیر در این باره تحقیق کرده‌اند، در یکی از آکادمیهای علوم انسانی درس خوانده‌اند و به‌متقاضی رشته‌شان تحقیق و پژوهش درباره این موضوع را آغاز کرده‌اند.

چه مؤسسات و افرادی در پیدا کردن کتاب برتر به دبیرخانه کمک می‌کنند؟

ما در یافتن کتاب خوب با چالشهای زیادی روبه‌رو هستیم. پیدا کردن کتابهای خوب، کار آسانی نیست. تعداد آثاری که درباره این موضوع نوشته می‌شود کم نیست اما رقم قابل توجهی از آنها گزارش است نه تحقیق و پژوهش علمی و اگر هم پژوهش است گاهی غرض اولد است. این کار توسط داوران و مؤسسات داخلی و خارجی که جایگاه علمی ارزشمندتری دارند انجام می‌شود.

موضوع مطالعات محققان، به کشوری که در آن زندگی می‌کنند نیز مربوط است؟
بله، مثلاً شرق شناسان ژاپنی می‌خواهند بدانند علم و تکنولوژی چگونه در دنیای شرق ظهور یافته و از چه مقطعی صورت توجه قرار گرفته است. محققان آلمانی و هلندی بیشتر علاقه دارند روی متون مکتوب کار کنند و بیشتر تحقیقاتشان کتابخانه‌ای است.

پژوهشگران روسی بیشتر درباره مسائل جامعه‌شناختی تحقیق می‌کنند یا اسلام شناسان آمریکایی توجه زیادی به اسلام معاصر دارند و…

داوران این جایزه از چه ویژگیهایی برخوردارند؟

حدود ۸۸ داور در داخل و خارج کشور، کتابها را می‌خوانند و به آنها امتیاز می‌دهند و سرانجام از میان آنها آثار منتخب برگزیده می‌شود. داوران باید متخصص موضوع و آشنا به زبان مورد نظر باشند. در سال جاری ۸۳۰ عنوان کتاب شناسایی و داری شد.

کتابهای برگزیده ترجمه هم می‌شود؟

یکی از ضعفهای این جایزه ترجمه نشدن کتابهای برگزیده است یعنی یک کتاب پس از بررسی‌های طولانی مدت برگزیده می‌شود اما ترجمه آن به زبان فارسی صورت نمی‌گیرد. یکی از کارهایی که امسال دبیرخانه انجام داده است تهیه لیست کتابها و ارسال آنها به مراکزتی است که کتابهایی را با موضوع اسلام، شرق و ایران پژوهش و با منتشر می‌کنند. گاهی نیز کتاب موره نظر برای آنها فرستاده می‌شود. حرکت دیگری که در این باره انجام می‌شود این است که اطلاعات مربوط به کتابها هر سال وارد بانک اطلاعاتی می‌شود.

جایگاه نویسندگان ایرانی که در خارج از کشور می‌نویسند در این میان کجاست؟

افغانی که در سالهای اخیرخ کرده است توجه به این گروه از نویسندگان است. در چند سال گذشته به کتابهای نویسندگان ایرانی خارج از کشور در این دو حوزه توجه زیادی شده است.

نامزدهای جایزه جهانی کتاب سال اعلام شدند

اسامی نامزدهای جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران اعلام شد.
یازده کتاب در حوزه مطالعات ایرانی ونزده کتاب در حوزه مطالعات اسلامی به عنوان کتابهای برگزیده در این مرحله انتخاب شدند.

در حوزه مطالعات ایرانی کتابهای ایران قرون وسطی، فرهنگ تاریخ ادب نوشته دکتر ابرگ آکیوشنکین، عاقبتی شروانی، تاریخ مداین اثر مجتایل سینلیکوف، ایالات متحده آمریکا و ایران: گفت‌وگو و رویارویی نوشته برنابندروارد زهابی نفقه فارسی در فرهنگ عرب جاهلی و زیباشناسی اثر آذرناش آذرنوش، ریاضیات مولانا جلال‌الدین الرومی نوشته دکتر عیسی علی الماکوب، آموزش زبان فارسی اثر پروفسور ولادیمیر ایوانوف، بلنا کلاوگوا، شاهنامه ترجمه رابرت هیلن براند، ادبیات فارسی نوشته فرانسس دیویس، گزیده‌ای از گلستان سعدی ترجمه رچارد جفری توپمن، کتابهای مصور اثر هارپرس فرانتسکو، نقاشی کتابهای اسلامی در شهرهای ننگال نوشته محمدیوسف صدیق نامزده دریافت جایزه جهانی هستند.

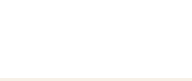
همچنین ۱۹ کتاب نامزده دریافت جایزه در حوزه مطالعات اسلامی شده‌اند. این کتابها عبارتند از: فلسفه مسلک عدالت و جنگ و فلسفه و مذهب یونان نوشته مهدی فریادزاده، جوانمرد مسلمان اثر Isidro Tzucgataz، هند و معماری اسلام، ساگزوس هلنیستیک و پیشه درسی، اسلام، ساختار گریبان و اقلیتی سنت اثر ژوزف آرب-لامبار، Jmedieval literature نوشته میشل باری، اسلام به عنوان دکتیرین زندگی اثر س.م پروروووف، عملیات پس زین گوب کارنامه اسلام نوشته محمدمسلمان محبوف، مسلمانان و دیگران در جوانم اوبله اسلامی اثر رابرت هولی لند، سکونت ققن‌ان الهی و اسلام نوشته پارتیشیا گرون، حقوق و سیاست در اسلام اثر مهدی سانی، معرفی زیبایی‌شناسی‌های اسلامی نوشته لویولین، بیمه اسلامی اثر علی خورشیده، عبداللین شیوازی (علامه دارالاسکت عربیه، نوشته پیتیر ایشانتس، شناخت منطق اسلامی از طریق دانش عرفانی اثر آندریوکی اوکابه، عقلانیت و مدارگری در اسلام نوشته سلیوور هورس، جیل ملل بین مومنان در شیخ جعفر المهاجر، شرح مشاهدات قدس نوشته سعادت الحکیم، JThe Islamic Enlightenment نوشته سرتگیز.

مراکز داخلی و خارجی

۳۳ مرکز داخلی و خارجی در شناخت جایزه جهانی کتاب سال با دبیرخانه این جایزه در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی همکاری می‌کنند.

مراکزتی که در خارج از کشور با این دبیرخانه همکاری می‌کنند عبارتند از: کالج اسلامی لندن، انستیتوی علوم اسلامی آلمان، مجمع بین‌المللی اتحادیه‌های نویسندگان روسیه، کتابخانه دانشگاه AUB بیروت، مرکز زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه لبنان، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، دفتر خدمات حقوقی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران - پاریس، انستیتوی عاورشناسی آکادمی علوم روسیه و مؤسسه تاریخ علوم عربی و اسلامی دانشگاه فرانکفورت، دانشگاه سن پترزبورگ.

همچنین ۳۳ مرکز داخلی در انجام این جایزه و انتخاب کتابهای برتر جهانی با این دبیرخانه همکاری می‌کنند.

غلامحسن وفیاسال ۱۳۴۶ بهر آن متولد شده است. او که در خانواده‌ای مذهبی نمو یافته، علاوه بر تحصیلات روزوی، فارغ‌التحصیل رشته الهیات در مطنف کاشانی ارشد دانشگاه تهران نیز هست. **وفیاسالهای آغازین** پس از پیروزی انقلاب اسلامی در نهداهای دولتی به کار مشغول بوده و هم‌اکنون مسئول حوزه مدلت فرهنگی دفتر مقام معظم رهبری است. وی همچنین مدیریت دفتر ادبیات آئینی حوزه هزی رار عهد دارد و نیز طی پنج دوره پر گزای یادواره ستایشگر ان عشق ولایت، مدیر این جشنواره بوده است. غلامحسن وفیاسال علاوه بر مشاغل دولتی، دستی هم در تألیف دارد و چند کتاب که از عناوین کنهائی او بدست ام حوزه تخصصی کار او در اثر تألیف، **عناوین پژوهی است** از جمله **اکتاش** می توان به **پیروزی در سیمین شکست** و **مدحیت‌پادان** اشاره کرد که اولی اثری پژوهشی - تطبیقی دربارهٔ واقعه کربلا و دوم معرفی مداحان برجسته کشور است.

حجین علی سال جاری کنای از وی دوره بلاز نشر شده است که در آن به اهمیت امر مداحی اهل بیت **علیهم السلام** و لزوم بازگویی در آن و نیز ویژگیهای فردی و اجتماعی مداح پرداخته است. **وفیاسال** کتاب اخیر خود من **پایهها و سخنرانیهای افزای** چون **آیت‌الله مشکوی**، **آیت‌الله عتی** و **حجت‌الاسلام** **رم** را در کنار مستشرقان مشرف ولایت، گرد آورده است. بلاز رسیدن آیه مس گزای **مردود** و **مسائل** **شبهه‌ان**، دو صدر آندیده که بارها در دیواره کنه‌پژش و موسوی که سابقه مدینه او بوده گفتگو کنه، او را به دفتر «کتاب هفته» دعوت کردیم. دعوت ما را پذیرفت و با حوصله و دقت به سبتهای ما پاسخ داد. خلاصه‌ای از گفتگوی مفصل ما با **وفیاسال** در می‌شکست.

جناب وفیاسال، شما در کتاب **نگلستانی در ساحل دریا** از کسانی که در مجالس عزای با ولادت معصومان **علیهم‌السلام** برنام‌ه اجرا می‌کنند با عنوان **مداح**، یاد کرده‌اید. فکر می‌کنم برای آغاز گفتگو بهتر است ابتدا درباره تفاوت کاربردی واژه‌های **مداح**، **روضه‌خوانی** و **توحه‌خوانی** صحبت کنید.

سؤال شما دربارهٔ تقسیم‌بندی مجالس مذهبی مانند و اینکه چه تعریفی از این مجالس وجود دارد یا هدف از برگزاری هر یک از آنها چیست.

مداح کسی است که به مستشگری اهل بیت(ع) امری بپردازد و مقابله و تضاد خاندان عصمت را برای شمع بیان می‌کند. او هم مداح می‌کند و هم مرثیه می‌گوید. مداحی در گذشته کنه‌های گوناگونی داشته و پیشینه طولانی آن در ایران به دوره صفویه برمی‌گردد. آنچه در آنهان هم مردم درباره تعریف مداحی به صورت مشترک وجود دارد این است که مداح باید مطالبی را در قالب شعر در درجه اول - نو - در درجه دوم - در ولادت یا شهادت اهل بیت علیهم‌السلام بیان کند.

مداحی، ادبیات خاص خود را دارد که به اصطلاح امروز به آن ادبیات آئینی گفته می‌شود. مداحی در قالب شعر در گذشته به این صورت بوده که مداح ابتدا غزلی را که بعد تصنیف و اخلاقی داشته یا مباحث اعتقادی مثل توحید و معاد در آن مطرح می‌شده، می‌خوانده است. بعد از آن به مناسبت ایام، اگر جشن بوده، مولودی می‌خوانده و اگر غزای بوده به مرثیه‌خوانی می‌پرداخته است. ضمن اینکه مداح علاوه‌برخود خوانی یا به اصطلاح امروز، ترانه و تعریف در نعمات موسیقی ایرانی آشنا بوده، به طوری که این اصطلاح از قدیم میان مداحان باقی مانده است.

اما سرچشمه پیدایش اصطلاح «روضه» به کتاب

روضه‌النهاده، برمی‌گردد. در گذشته برخی از اهل تبر این کتاب را که موضوع آن در واقع منقل عاشوراست در دست می‌گرفته و از وی آن می‌خوانده‌اند. به مرور زمان جزو اول و زوده‌فک‌شبهها به‌معنای مجالسی که این کتاب در آن خوانده می‌شد به کار رفت. مثلاً اگر از کسی می‌پرسیدند کجا می‌روی؟ می‌گفت روضه. یا توجه به این سرمنشأ، معنای محفل روضه منحصر می‌شود به خواندن منقل عاشورا.

آیا می‌توانیم **گویم** که الان همه این مراسم زیر پوشش عنوان **مداحی** قرار گرفته‌اند؟ چون در دوره ما دیگر در مجالس مذهبی، کتاب روضه‌النهاده خوانده نمی‌شود. بله، دایره شمول مداحی گسترده است به همین دلیل هم مدح را شامل می‌شود و هم مرثیه را. در مداحی حتی می‌توان نوحه هم خواند. البته مداحی هم داریم که فقط

به یکی از تعاریفی که عنوان کردیم می‌پردازد. اما در مقابل، بعضی هم هستند که عامراً با کار خود برخورد می‌کنند. به این صورت که هم در جشنها برنامه اجرا می‌کنند و هم در سینه‌زنی‌ها و نوحه‌خوانی‌ها.

اما در تعریف کار نوحه‌خوانی باید گویم که نوحه‌خوانان کسانی هستند که فقط به کار نوحه‌خوانی و ذکر مصیبت اهل بیت علیهم‌السلام می‌پردازند. نوحه‌خوانی اسلامی دارم و سبکهای آن به گونه‌ای است که مثلاً نوحه‌سینه‌زنی را نمی‌توان در مراسم زنجیرزنی خواند. به این دلیل که هر یک از اینها ریمت خاصی دارد که فقط با مراسم مخصوصی به خود سزاگار است.

الان به ویژه در دهه اخیر، **بدهتاری** در عرصه **مداحی** صورت گرفته به طوری که برخی **مداحان** با **اهنگ** ترانه‌های لوس آنجلسی برنامه اجرا می‌کنند و حتی کسانی آن هم به صورت مجاز در بازار خرید و فروش می‌شود. به نظر شما این **بدهتاری** به **سبتهای** **عزاداری** ما **ضرره** زوده است؟ آیا بهتر نبود **مداحی** به **مدان** **سبک** و **سبک** **پیشین** خود باقی می‌ماند؟

بعضی از آنچه امروز در مداحی می‌بینیم، نوآوری است و اصفاً خوب بوده چون دنیای امروز اقتضائاتی دارد که خود به خود این نوآوری را می‌طلبد. ما در عصر انفجار اطلاعات زندگی می‌کنیم و مداحان و مبلغان ما از عهد منبر به عنوان تریومی برای تبلیغ معارف دین استفاده می‌کنند. در گذشته مداحان فقط در یک مجلس خانگی یا بهائیت‌مسجد و در محفل خاص برنامه اجرا می‌کردند ولی امروز می‌بینیم که آنها در هر جا می‌توانند به اجرای برنامه بپردازند و حتی تصاویری آن از طریق تلویزیون و ماهواره پخش می‌شود و یا به صورت سی‌دی می‌توان آنها را از بازار تهیه کرد. پس با توجه به شرایط زمان باید از ابزار تبلیغی روز که پویا و نوگراست استفاده کنیم. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی کارهای بسیار خوبی در زمینه مداحی انجام شده اما چون این عرصه متولی ندارد

کفت و گو با غلامحسن وفیاسال: درباره آسیب شناسی آیینهای عزاداری شیعه

در نظارت و هدایت نمی‌شود. الحرفاتی در آن به وجود آمده است. این الحرفاتی، به ویژه در دهه اخیر پررنگتر شده و حتی به غل مسائل آئینی نیز منجر شده است. بعد از انقلاب، ادبیات آئینی ما دچار تحول شدن ان تحول در بخش بسیار مفید و خوب بود و در بخش دیگر به افراط و غرظ کشیده‌شد. هم‌طفر که شمار موبد، باعث شد از ادبیات دینی و آئینی فاصله بگیریم به طوری که در نتیجه آن، واژه‌هایی را در برخی مداحی‌ها می‌شنویم که در شان اهل بیت علیهم‌السلام نیست و حتی بعضی از آنها موجب وهن و اهانت به ساخت‌ه است.

دقت و ویژهش در آسبهاو الحرفاتی که به ویژه در مراسم عزاداری اهل بیت علیهم‌السلام به وجود آمده، دورا به این پرداخت می‌رساند که جریبانی وجود دارد که در الحرفات احراق می‌کنند و هدف آن کم کردن تاثیر گذاری مجالس مذهبی است و اینکه این محافل را به برنامه‌ای بوج و بی فایده تبدیل کند.

می‌توانید به صورت فهرست‌وار به برخی از این الحرفات اشاره کنید؟

بله، یکی از آنها طرح حرفات و مطالب مجعول در اشعار و سخنرانی‌هاست. دیگر، امدان و سرکات باعث آسیر و در حفراتی که بعضاً سوزم هم هستند مثل قصه‌زی که مرامع تقلد آن را جایز نمی‌دانند. افراط و زایدوری در سرگزاری انجام کارهایی شبیه به آنچه تراش می‌کنند، عزای شدن مردمان در عزاداری‌ها به ویژه در منظر زنها که به خصوص حضرت امام(زهرا) و مقام معظم رهبری آن را جایز نمی‌دانند. عدم اهتمام به نماز جماعت و نماز اول وقت در بعضی اصحاب، تقلید از آنکها و ترانه‌ها در عزاداری که شما هم اشاره کردید، استفاده از آلات موسیقی...

چرا استفاده از موسیقی در عزاداری درست نیست
درحالی که خود شما اشاره کردید در گذشته مداحان

ما با نعمات موسیقی سستی ایران آشنا بودهایم؟
استفاده از آلات موسیقی اصلاً در عزاداری‌ها جایز نیست ولی استفاده از سبکها و آهنگهایی که گوش مردم با آنها آشناست، جایز است. ادعان مردم به سبکهای خاصی از مداحی عادت دارد و آنها متوجهند که این آهنگها را در مجالس عزاداری بشنوند نه آهنگی که سبک خود را مثلاً به گفته شما از آهنگهای لوس آنجلسی گرفته و در خندان ترانه مبتذل را رانعی می‌کنند. نکته الحرفاتی دیگر، استفاده از سبکهای سطح پایین و نیز عبارات و ادبیات مبتذل و نامناسب و بعضاً گرافیمز در نوحه‌ها و اشعار عزاداریا است. مثلاً من در مجلسی شاهد بودم که می‌گفتند لاله الا ازهرار لاله الا حسین یا می‌گفتند من حسین اللهم، من زینب‌الهلیم که اینها روابط گرافیمز است. بعضی اهل بیت علیهم‌السلام می‌گویند بالا ترین انتخاب ما بدبگمی است. یا

احساسات مردم است؟

از آنجاکه تاریخ دچار تحریفات زیادی شده، تاریخ زندگی ائمه
نیاز به کار پژوهشی دار بدینی
پسراست که اهل تحقیق، به ویژه
آنها که در زمینه تاریخ اسلام
اند
کرده اند به این موضوع بپردازند

اینکه آیات قرآن را تحریف می‌کنند، مثلاً «نه شریفه» یا بذکر الله تعلین القلوب» را در بعضی جاهای قرآنی پاکرد به این صورت نوشته‌اند. الا بذکر امیرالمؤمنین تعلین القلوب و آن را سرود حسین به نصب کرده‌اند. اصفاً ذکر علی عبادۃ است اما اینکه آن را در برابر آن خنار قرار دهم، جایز نیست.

مداحانی که چنین می‌کنند تا کاندید می‌شوند یا براسس این تاکناهی تصور می‌کنند بیان اینکه جملات ارجح ایران عشق و علاقه به اهل بیت علیهم‌السلام است.

شاید این مسئله به این برمی‌گردد که ما ملتی صاحب اسطوره هستیم و حماسه‌رایی و اسطوره‌پردازی در رگ و ریشه ما جریان دارد. به همین دلیل، گویم به گونه‌ای باورهای ملی مان را با باورهای مذهبی در آمیخته‌ایم. به علاوه اینکه عنصر اصلی اسطوره و حماسه، افرات است. شاید همین امر باعث شده به الهی قائل شویم، به ویژه آنکه در اساطیر ما برخی پهلوانان صاحب قوهٔ ایویدی و به نوعی فرازمینی هستند.

اینکه شما می‌گویید کاملاً درست است اما ما در مجالس نقد اسطوره‌سازی نداریم بلکه می‌خواهیم از ائمه الهی رهبری و اخلاقی برای جامعه بگیریم. و زهای که قرآن برای حضرت رسول به کار می‌برد کاملاً مناسب کار مسلمت، آنجا که می‌گوید نقد کان تکم فی رسول الله اسوهٔ ما فی توایم اخلاق فردی، اجتماعی و حتی خانوادگی اهل بیت علیهم‌السلام را اسوه و الگویی خود قرار دهم. اگر اجازه بدهید، به برخی دیگر از این الحرفات اشاره می‌کنم: بعضی از تحریفات و امدان خلاف اخلاق در حالتی عجیب، عزاداری که الان دیده می‌شود و در حال گسترش هم هستند، جالبهائی کتابت که به پهلانه عزاداری، توسط افراد بی‌صلاحیت و به منظر کارهای خلاف، به صورتی آسب‌انگاز انجام می‌دهند و به رعایت حیا و حساب، مسلمه وزن به خود یا دیگری می‌نام خود می‌گویند. شبیه‌سازی و کشیدن تصاویر ائمه که چند سالی است باب شده و بسیاری هم تدارک مثل نمایشی که از حضرت علی(ع)، امام حسین(ع)، حضرت ابوالفضل(ع) و دیگران نقاشی می‌شود. برخی از این تصاویر حتی اهانت به مساحت اهل بیت علیهم‌السلام است. مثلاً در سبتهای اخیر تصویری از حضرت علی اصغر یا سر بریده کشیده می‌شود. دیگر، استفاده از مکشای خلاف شان عزاداری مثل قهقهه‌خنده، امداح مجوری و مرید و مریداری مداحان در میان جوانان که به تزگی باب شده، محوریت بختن مسائلی جز معارف دین و تبلیغ و ترویج آن در محافل، نامستطاب، جعل و دهه‌های ساختگی برای عزاداری اول، دهه حسینی یا درستی ندارند. آنچه در تاریخ قدیم شده و ائمه هم بر آن تاکید کرده‌اند، عزاداری برای امام حسین(ع) است.

شما در کتابان از قول آقای علی علم موشه‌ناید که
«مداحی، گفتن تاریخ نیست» پس رسالت یک مداح
اگر نخواهد سیرده اهل بیت علیهم‌السلام را به مخاطب

متصل کند، چیست؟ آیا کار او صرفاً برانگیختن

بیباید. کار یک مداح یا کار یک سخنران تفاوت دارد. البته مداح کار تبلیغ یا هم انجام می‌دهد. اما در نهایت بین آن دو فرق ماهوی وجود دارد. مردم توقع دارند مداح یا نوحه به زمان آندگی که در اختیار دارد، شعری اخلاقی یا تصنیفی مثلاً در مدلت دروغ، غیبت ... بخواند. مداح از این طریق می‌تواند هم مخاطبان را از این صفات مذموم برحذر دارد هم به نوعی معارف دین را تبلیغ کند و آنجا که تاریخ دچار تحرفت زاید شده، تاریخ زندگی ائمه نیاز به کار پژوهشی دارد

یعنی بهتر است که اهل تحقیق، به ویژه آنها که در زمینه تاریخ اسلام کار کرده‌اند به آن بپردازند. مصافح بر اینکه هرگز نمی‌توان یک تحلیل یا توصیف تاریخی را در قالب یک شعر بیان کرد.

همانطور که می‌داند مداحان ما در ضمن خواندن اشعار مرتبه برای شهیدای گویلا یا فریبت خوردن حضرت امیر(ع)...
به گونه‌ای حوادث زمان وقوع این مصیبتها را هم روایت می‌کنند. مثلاً در ذکر صحبت گویلا، جملاتی که بین افراد رده و بدل شده یا ماجرای به اسیری رفتن خانواده امام حسین(ع) هم بیان می‌شود پس لازم است که مداح یا حتی با تاریخ اسلام و زندگی معصومین آشنا باشد تا بتواند روایتهای جملی را از صحیح تشخیص بدهد.

بله، مداحی که می‌خواهد مرتبه بخواند، فعلاً باید با مقل آشنایی داشته باشد چون همانطور که اشاره کردید وقتی می‌خواهد روضه بخواند باید خوانشی را که در زمان شهادت امام حسین(ع) پاسارگانه اتفاق افتاده دقیق بداند و همان مطالبی را که در کتابهای معتبر درباره این واقعه نوشته شده بیان کند. عدم اطلاع این مداحان از این موارد و رعایت نقل شوق که با اصل تاریخ مغایرت دارند. این خیلی خوب است که مداح، تاریخ اسلام را بداند. اما اولاً لازم و ضروری کار نیست بلکه از ضروریات کار است.
او این است که تاریخ شهادت و ولادت ائمه و دیگر معصومین علیه‌السلام را بداند. اگر پیش از این دانست که چه چیز چون هم می‌تواند محطش را بهتر و بیشتر با معارف من آشنا کند. هم مطلب خلاصی نمی‌گوید که آنها را به اجزای تفکیک کردی و معنایی نگفتی.
کدام عدم آگاهی مداحان مازان وارد لایم در گذشته باعث شده که تعریفاتی در روایتها به ویژه در روایت وقیع ذوق ایام و ضروری کار نیست بلکه از ضروریات کار است. در این باره کتاب نویسند و وقایع این برهه تاریخی را بررسی کنند.

یکی مشکل بزرگ در باب مداحی این است که مداحان ما آموزش نمی‌بینند! اطلاعات کلیایی ندارند. به علاوه اغلب ابعثا اپنا سواد اعلی هم ندارند، به همین دلیل است که می‌توانیم یک برنامه مداحی یا اصلاً تألیف گزارش نیست یا تألیف گزارش بسیار کمزرب کند.
در گذشته مداحان فقط نقش گوینده را بازی می‌کردند و آماده کردن مدح صرف با مرتبه بوده افراد خاصی بود که هم از خرداندنهای تاریخی آگاه بودند و هم ذوق ادبی داشتند. آنها حاصل کار خود را در اختیار مداح قرار می‌دادند و او فقط آن را از رو یا از حفظ می‌خواند اما در حال حاضر کار این دو گروه در هم ادغام شده و مداح خود مواد گزارش را تهیه می‌کند. به نظر شما مداحان کنونی ما چندتر از تاریخ آگهتند و مداحی می‌توانند در بالا رفتن سطح شعر دینی مردم مؤثر باشند یا برعکس یا هدف به بیراهه رفتن آنها شوند؟

بعد از پیروزی انقلاب و جنگ تحمیلی، مناجاتی از دل دهنه مقدس بیرون آمدند که کار خود را به صورت خودوش از مناجاتی نیز آغاز کرده بودند. به همین دلیل مداحی‌های عیان از چشم‌های جنگ به محافل مذهبی ما کشیده شد. و سبکهای نو به وجود آمد. از این دوره به بعد بود که مداحی از طرف جوانهای ما مورد استقبال قرار گرفت و بسیاری از آنها به این رشته روی آوردند. مداحی از این جهت مهم است که باید تریبون تبعی بین باشد. چنانچه به آن توجه نکنیم و احرافات به درون آن اشتغال ناکرده آنها را به حصر مردم نادرست مورد استفاده قرار ندهیم.
سختی کار در این است که مداحی در حد هدایت کند. و اشعار زیاده بیان نکند.

یک مداح صبح کار به چه نکاتی باید توجه کند؟
مداح باید با معرفت بلند شیعه شیوخی کند. باید به گونه‌ای برنامه اجرا کند که طریقت مجالس خالی نماند. در مراسم خود معارف، فصاحت و نکات اخلاقی را با الفاظ و اشعار زیاده بیان نکند.

چرا شعر؟ به نظر شما تصاویر و جلوه‌های شعری چندتر در آغاز کرداری مداحی و مردم تأثیر دارد؟

تأثیر گذاری شعر امری بسیار مهمی است. وقتی به ادبیات نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که می‌توان مفهوم گسترده و عمیقی را در قالب یک بیت شعر بیان کرد. به همین دلیل است. قوت اثر یک بیت شعر از یک سافست سخنرانی بیشتر است. علاوه بر اینکه اصولاً روح مردم ما با طبیعت، به ویژه ادبیات آیینی بسیار حساس و ترقین است. اگر یک مداح

تواند مطالب اخلاقی و دینی را در قالب اشعار محکم و زیباییان کند، مطمئناً تأثیر بیشتری بر مخاطب خواهد داشت. این شعر خوانشی حتی در کنار مجالس سخنرانی هم سودمند است و بهره مخاطب از اینگونه مجالس را دو چندان می‌کند. اما متأسفانه امروز می‌بینم که دستمان در این عرصه تهی است و مداحان ما این توان را ندارند در حالی که در گذشته اینگونه نبود.

یکی از مشکلات عمده ما در مداحی که آن هم از عدم وجود متونی ناشی می‌شود این است که ما در این زمینه، در آن حدی که نیاز است تولید شعر نداریم. البته کارهای محدودی انجام می‌شود اما کافی نیست.

مداحان ما چون شعر قوی و خوش مضمون در اختیار ندارند. می‌جویند یا از شعرهای تکراری استفاده کنند یا از دواوین قدما بهره ببرند. بین شعرهای معاصر هم کسانی هستند که شعر مذهبی می‌گویند اما شعرشان مناسب مجالس مداحی نیست.

تاکون برای این مشکل راهحلی پیشنهادیید؟

بله، همانطور که در کتاب گفتاسی در کنار دریا هم آمده یکی از جمله‌هایی که در جلسه کیمه‌های تخصصی یادآور شدیم اینهاست: «ولادت مطرح شدن، این بود که کیمه اشعار این اولین دوره موفف بود و تولید شعر برای مداحان بی‌وزاد. اگر اجازه بدهید، به دو مورد دیگر از نکاتی که مداحان باید به آنها توجه داشتند اشاره کنیم. مداح باید از مدحهای تخیلیچه‌های بی‌معنا، به‌علاصاف که سطح معارف شیعه را پایین می‌آورد بیزود و همچنین باید آنکتهای شادای را از عواطف جنگ کند و در کار خود شیوه‌های بهتر و مؤثرتر را مورد استفاده قرار دهد.
اولن می‌بینیم که مداحان ما به همان سبکی که در مجالس عزاداری برنامه اجرا می‌کنند، مولودی هم می‌خوانند در حالی که سبک اجرا در مولودی خوانشی فعلاً باید شده باشد. و روحیه مستمع را شاداب کنند. این انشعایی است که متأسفانه در همه اشیر به ترویج آن دامن زده شده است.

به نکته خوبی اشاره کردید، الان اگر به مفهوم مداحیهایی که مثلاً از لیونیوزین بخش می‌شود دقت نکنیم، توجه

یکی از مشکلات عمده مایر مداحی این است که در این زمینه، در آن حدی که نیاز است، تولید شعر در خارج ریحه کارهای محدودی انجام می‌شود اما کافی نیست

نمی‌شویم که برنامه روضه است یا مولودی. آیا در گذشته هم وضع به همین صورت بوده یا این چیزی است که به تازگی به وجود آمده است؟

اسماً سابقه‌های خواندن در روضه مداحی به صورت سینه به سینه منتقل شده در نتیجه این انقلاب، به صورت سلسله‌ای صورت گرفته است. بعد از گذشته هم در مکاتهای معدودی مداحی به این شیوه اجرا می‌شده اما بیشتر کارهای مداحی توسط کلاس صورت می‌گرفت که اغلب آنها با دستگاههای موسیقی آراشی بودند. متأسفانه غالب مداحان کنونی ما با این دستگاهها آشنایی ندارند و فکر می‌کنند صرف داشتن به صدای خوب و قدرت خواندن شعر، می‌تواند مداحی کند.

بعد از اشغال عراق توسط نیروهای آمریکایی، راه ارتباطی ما با شیعیان عراق پاز شد و از این رهگذر می‌توانیم مداحیهای مداحی به دستمان رسید. یکی از این برنامه‌ها، مقل خوانشی است که مقل خوان خود آن، به نوعی تاریخ را به صورت مستند روایت می‌کند. به نظر شما چنین برنامه‌ای یا برنامه‌های دیگری که تصویر آن را دیده‌ایم، می‌تواند در کشورمان اجرا شود؟

این برنامه بسیار خوب است و ما می‌توانیم از آنها الگو بگیریم. در مراسمی که عربها برگزار می‌کنند مثل برنامه‌هایی که در حسینیه کربلایی‌های تهران اجرا می‌شود، شیوه‌های خوبی برای الگوگیری‌های وجود دارد. مثلاً یکی از نکته‌های مثبت این برنامه‌ها جدولون کامل مراسم ختمها از آقایان است یعنی به همان شکلی که در مجلس آقایان سخنران، مداح و روضه‌خوان وجود دارد. در مجلس ختمها هم یک ختم سخنرانی می‌کند و خاتم دیگر به روضه یا مولودی خوانی می‌پردازد. در این مجالس

حتی ختمها به شکل آقایان می‌ایستد و سینه می‌زند و عزاداری آنها با برهان هیچ تفاوتی ندارد.

جناب رفیعا، شما در کتاب گفتاسی در کنار دریا، پنج مرحله برای ستایشگری و برشمردن یاد. دو تا از اینها شاخص اصمات و ابعاد عرصه ستایشگری است. به نظر شما یک مداح چگونه می‌تواند به این شاخصت برسد؟

مداح فعلاً باید آموزش ببیند و به‌تعمیر بیاید. این مداح را بیاموزد. به نظر بنده، مداحی هنر است. اینکه یک مداح یک جمع چند نفری را می‌پارند، غالب آنها بی‌راه خنده می‌کشند. واقعاً هنر است. برای اینکه مداح بتواند به سبکهای مختلف برنامه اجرا کند و اینها مداحی راه کار برده باید آموزش ببیند که این امر در حال حاضر ممکن نیست چون ما استاد کارشناس و معاری در این زمینه نداریم. اسامیایی هم که الان وجود دارند، سلسله‌ای آموزش می‌دهند و چون خودشان هم به صورت کلاسی آموزش ندیده‌اند، کارشان اشکالات ریشه‌ای دارد.

خوشد شما به عنوان یک معترض نسبت به این رویداد، چه پیشنهادی برای بهبود این عرصه دارید؟

من یک زمانی پیشنهاد دادم یک رشته تحصیلی در آموزش و پرورش ایجاد شود. طرح این پیشنهاد را هم ارائه دادم که تا شورای عالی انقلاب فرهنگی هم رفت. پیشنهاد من ایجاد رشته‌ای با عنوان «ادبیات آیینی» بود که دانش آموزان علاقه‌مند به مداحی، ضمن خواندن درس عمومی در مقطع دبیرستان، با موسیقی صحیح مداحی و سبکهای آن، تاریخ اسلام و هر آنچه یک مداح باید بداند، آشنا شوند.
ما در حال حاضر در این باب شرح درس نداریم و لازمه این کار هیچ کتابهای درسی است.

اگر چنین کاری صورت بگیرد و این رشته تأسیس شود، مداحی در تمام کشور به یک شیوه تدریس می‌شود و استاد نمی‌تواند سلسله‌ای درس بدهد. نکته مهم در این کار این است که این مداحان مدرک آموزش کلاسی دارند و این عرصه دیگر رها شده نیست. اینجاست که می‌توانیم معارف بین راه به صورت مستند تبلیغ و مراجع صحیح را معرفی کنیم.

تکرمی نمی‌کنید. تصویب چنین رشته‌ای باعث می‌شود شیوه‌های بی‌وسمی مولودی خوانی و عزاداری که میان اقوام مختلف مرسوم است، ما به ویژه آن شیوه‌هایی که در اقوام مختلف مرسوم است، بیشتر برگرفته از تعریض جوانی است. برای اینکه این شیوه‌ها سنتی را از دست ندهیم، پیشنهاد کردم که در کنار ایجاد رشته تحصیلی «ادبیات آیینی»، تعریض خوانی را هم مورد بازنگری و تقویت قرار دهیم.

پیش از این اشاره کردید که مداحی در کشور ما متونی ندارد. فکر می‌کنید نهادهای دولتی باید تریلت این امر را برعهده بگیرند؟

بله، وزارت ارشاد در این زمینه مسئولیت دارد. سازمان تبلیغات اسلامی و حوزه هنری هم فعلاً می‌توانند در هدایت و پشتیبانی محافل صبی و میثاق و مداحان مؤثر باشند. از آنجا که تاکنون به صورت سازماندهی شده به این امر پرداخته نشده، این دستگاهها باید برای این عرصه برنامه‌ریزی کنند. اما باید توجه داشتند که مداحی نباید

دوره جدید شماره ۱۹

شبهه‌ها پیمین ۱۳۸۴

و یژده مصحرم / ۱۱

به صورت مجموعه‌ای زیر پوشش دستگاههای دولتی درآید چون هنر مباحی از گذشته به صورت خودجوش و از میان مردم برخاسته است. باقی تعبیر، ترکیب کار مداحی باید دست نخورده باقی بماند. ولی باید آن را حمایت کرد. این حمایت باید به این صورت باشد که اولاً، خوفاق تفکری مورد نیاز مداحان را با توجه به مقتضیات زمان در اختیارشان قرار دهیم و دوم اینکه که به سنین کم هوولت رسیده‌اند، نه حقوق بازتنشکی دریافت می‌کنند و نه بیمه هستند. به ویژه اینکه سرمایه کار آنها خندر و بیمه بدنی‌شان شاست. این دستگاهها باید برنامه‌های برای رفاه دوران پیری و از افتادگی مداحان که بعضاً به سرطان خنجره هم مبتلا می‌شوند، ترتیب دهند.

جناب رفیعا، اگر اجازه بدهید درباره کتاب دیگران صحبت کنیم شما در کتاب «پیروزی در سیاهی گشت» کاری پژوهشی در زمینه مقل عاشورا انجام داده‌اید. هدف شما از تدوین این کتاب چه بوده است؟

آنها الهیوف، سیدین طایرس است. ایشان کلیتی با عنوان المومون، محدث خمی است. ایشان کلیتی با عنوان منتهی‌الاصال، هم در مقل عاشورا دارند. کتابهای دیگری هم در این زمینه نوشته شده. به اهل تحقیق می‌تواند به آنها مراجعه کند. مثل مقل یا صحف یا دانش التاریخ نامن قصد داشت مجموعه‌ای را تنظیم کنم که برای مداحان مفید باشد.

در تنظیم این کتاب از چه منابعی بهره برده‌اید؟
برخی آثار شهید مطهری در تدوین این کتاب استفاده کردم. ایشان چهار مقاله بلند در باب مداحی و تحرافات علنوارا دارند که در حسینیه درگاه ارائه داده‌اند. مجموعه این مقالات در کتابی با عنوان احسانه علنوارا گردآوری شده است. ایشان حتی در بعضی سخنرانیهایش آن روضه هم هم خوانده‌اند که تراوهای کاست آنها موجود است و مداحان می‌توانند از روضه‌های آن بهره‌مند شوند.

خلاصه اینکه باشنیدن همین روضه‌ها سخنرانیها بود که موجب رسیدن آن اثر شهید مطهری است. علاوه بر این، اسنادی داشتیم به نام آقابند حسینی رضی عنه که در دروشته تخصص داشت. یکی همسر قرآن و دیگری مقل علنوارا خود ایشان می‌کنند که اگر فایان را در احکام دین تخصص دارو مرجع است. من هم مقل علنوارا مجتهد هستم و واقعاً هم محظوظ بودم. من در آقابند پیروزی در سیاهی گشت، به توصیفات ایشان از روضه گویلا و فضیلتها ی آن را مورد استفاده قرار دادم.

از شیوه کارتان در تألیف این کتاب بگوئید.
من در این کتاب در واقع یک کار تحقیقی ارائه دادم. به این صورت که من مقل علنوارا را استفاده از کتابهای مرجعی که نام برده‌ام آنرا شهید مطهری و تقریرات استاد سنجشتری تدوین کردم. البته تحقیقهای این کتاب به محفرت (ره‌الس) و محفرت علی(ع) اختصاص دارد اما محور اصلی کتاب، واقعاً کربلاست. این کتاب به چهل‌های متعدد رسیده و هم اکنون در کلاسهای آموزش اسلامی در باب مقل عاشورا که در سازمان تبلیغات اسلامی برگزار می‌شود، تدریس می‌شود.

و برحرف آخر؟

کار اصلی مداح، روایتکنن احسانات و عواطف مردم نسبت به اهل بیت علیه‌السلام است. یعنی باید از طریق وجود ندارد، آن را به وجود بیاوریم. فکر می‌کنم ذکر مداحی آن عشقی را که مردم به خاندان پیامبر دارند، بیشتر تکریم و اکتز دلنهایی هم هست که این مقل در آنها خالی از لطف نباشد که اگر اجازه بدهید می‌توانم بگویم، همین مکرر این نکته را گفته‌ام می‌گویم که بنده با شوق حسینی، اشک ریختم و ناله گدردن مواظف اسامیانسان نمی‌تواند وارذ آن نشاء بشود و این کار را نکند اما باید جهت‌دار باشد. اگر جهت‌دار نباشد، در زندگی من و شما اثر نمی‌بخشد.

«قصه» و **«شعر»** دو قلم‌های به هم چسبیده‌ای بودند که روزگاری دراز کنسی حتی فکریش را هم نمی‌کرد که از هم جدا شوند. خون خیال شعر در رگ قصه جاری بود چنانچه خاتمه‌ها و امید و انتظار آفرینی قصه، تکیه‌گاه روز شاعرانگی پیامها و شعوربخشی شعر و سخنها سال این دو قلم‌های به هم چسبیده، بدون اینکه احساسی توانگنگی کنند در بستر موسیقی رشد کردند. در تاریخ ادبیات شفاهی و مکتوب همواره سال گذشته، می‌توانیم گاهی به «دوره قصه‌های اشاره کنیم که شعر نبودند و با امیثتیی سر و کار نداشته‌اند اما وجود نمونه‌های بسیار زیاد قصه‌های لباس نظم پوشیده و سرودها و سرودها و ترانه‌هایی که خمیرمایه داستانی داشته‌اند و همراه با موسیقی به گوش مخاطبان نشسته‌اند، ما را می‌داند که باور کنیم شعر و قصه سخنها سال به هم پیوسته داشته‌اند و در بستر موسیقی، همراهِ بوده‌اند.

ادبیات شفاهی، مقدم بر ادبیات مکتوب بوده است. قصه‌ها و تران‌ها نیز، همان قصه‌گوئی بودند که ساری بر کشف، قصه‌هایشان را شاعرانه سروده‌اند. آنچه به عنوان قصه گوئی و در خاطره نوشته‌ها و یادها و آرزو به جامانده حکایت از نظم این دو قصه‌ها و ما را با لایق مسجع بودن کلام قصه‌گوئی یاد که توان همراهِ با تقطیع‌ها و فرار و فرودهای امکانگن موسیقی را داشته است. از بارید و نکیسا و رودگی گرفته تا مولوی و بعد از آن امروزه قصه گوئی و افسانه‌سرایی با پیش‌درآمدی شعرگونه چونده‌گی بود، یکی نودغیر از خدا هیچ کس نبود یا اما رازینا خیز و گریه‌نگان خیزین سخن خیزین گفتار چنین حکایت کرده‌اند. گفتار می‌شود و با پایان‌بندی‌های شورورای چون بالا رفته مامت بود. باین دلیل عوچ بود قصه مار و ع بود... به آخر

می‌رسد. می‌توان گفت که این آغاز و انجام نظم آیین، بقایای بازمانده از ساختمان عظیم قصه‌های قصه‌گوئی است که در گذر زمان نظم و قافیه‌شان دچار سایش و فرسایش شده است.

گذر زمان فرجه‌خفتگی چون نظامی و فردوسی را بر آن داشته که همانند قصه گوئیان، به هم چسبیدگی قصه و نظم را به رسمیت شناسند، اما جدا از روند معمول، عفتان، به ادبیات اثر خویش نیز بیندیشند و کاهی بلند باید آوردند که از یاد و بویان دچار گزند سایش و فرسایش نشود.

ادبیات کودکان ایران چه در برون و ظهور تاریخی اش و چه در پیدایش امروزیش که یکی از گونه های

بازگشت ادبی است همواره با قصه های منگوم و تام بوده است

با این حساب اگر بخواهم تاریخ قصه‌پردازی ایران را بنویسم و سابقه آن را جست‌وجو کنیم، نمی‌توانیم قصه‌های بلند و کوتاه منظوم را از دایره بررسی خود بیرون بزریم و نیز اگر بخواهم تاریخ پیدایی و نظیر شعر فارسی را بنویسیم، نمی‌توانیم قصه‌های نظم آیین و شعرهای داستانی و خاتمه‌مدار را از حیطه تنبع خود جدا کنیم. این دو قلم‌های به هم چسبیده، به وسیله و جهنگلانی که پیشتر قصه‌ها و زبان‌آوری داشته‌اند، از هم جدا شدند.

قصه به بیان سینه به سینه و حضور در میان عوام کسبیده

شد و منظوم و منثور و یا با ترکیبی از هر دو به راه و زندگی خود ادامه داد و شعر خیال‌انگیز و یا آمیخته با خاتمه و مویظه، ویژه محافل خواص شد اما علاوه بریند حضور خود را در ادبیات شفاهی و مکتوب مآشأن داد و به هم چسبیدگی این دو، نگذاشت که شعر فقط شعر بماند و قصه فقط قصه» قالب تازه‌ای هویت مکتوب پیدا

کرد که پیش از آن هویت شفاهی داشت. قالب تازه، قصه منظوم نام گرفت. تعاریف و ویژگیهای خویش را بیجا نکرد و چیزی شد که همیشه و همیشه حضور خود را در ادبیات شفاهی و مکتوب مآشأن داد و کار را به جایی رساند که چه در بحث تاریخی قصه و چه در بحث تاریخی شعر نتوانیم از هیچ یک بدون حضور دیگری حرف بزنیم.

دروزه بازگشت ادبی، که شعر پیچیده در لباس استعارات و کنایات و... جای خود را به تصاویر ملموس‌تر داد مردم عادی را نیز مخاطب خود سازد، پار دیگر قصه- که به درک عوام نزدیکتر بود- علاوه بریند، باستانی خود با شعر را با بازیافت و تقریباً تمام شاعران دوره بازگشت ادبی به سرودن قصه‌های منظوم پرداختند. ادبیات کودکان ایران، چه در بیرون و ظهور تاریخی اش و چه در پیدایش امروزیش که یکی از گونه‌های بازگشت ادبی است همواره با قصه‌های منظوم توأم بوده است. حتی اغراضی که در سده‌های پیش با زمینه‌ای آموختن حکمتی و یا ارائه نصیحتی کودکان زمان خویش را مخاطب اثر خود قرار داده‌اند، گزیری جز پناه آوردن به قالب قصه منظوم نداشته‌اند.

جاداشت که برای هر یک از فرازهای یادشده، نمونه‌ای کویده، مقدم خوانندگان این نوشته می‌شد اما ضرورت اختصار بر او داف می‌کند که فقط به طرح اصول بپردازم و این نوشته را با یادآوری گونه‌هایی که در قصه منظوم امروز کودکان و نوجوانان می‌توان یافت به پایان بریم.

خون خیال شعر در رگ قصه

مصطفی رحماندوست

قصه‌های منظوم امروز کودکان و نوجوان از آن جهت

- که هستند،
- حالتی رویی دارند
 - با زاویه دیدهای متفاوت بیان می‌شوند
 - ساختاری داستانی دارند و عناصر داستانی را در آنها می‌توان مشاهده کرد
 - گفته‌اند و بلند دارند؛ گاه در حد یک داستان مینی‌مالیستی کوتاه‌اند و گاه پهلو به رمان می‌زنند
 - تک‌وگو، شخصیت‌پردازی، انتظار آفرینی دارند، خاتمه محرزند و...
 - از آن جهت که شعر هستند،
 - موزونند (چه وزن عروضی، چه هجایی)
 - کلاسیک و زیبایی می‌یابند
 - تصاویر ذهنی شعر (چه قدیم و چه جدید) جابج می‌شوند
 - در تلفظهای منثری و قطعه و غزل و قصیده و... سروده می‌شوند
 - از صنایع لفظی و معنوی برخوردارند

«**ماهی هادراب زنده‌اند، اثر محمود**

جوانبخت، تصویرگر، ناهید لشکری فرهادی

این کتاب ماجرای نوجوانی است به نام مرتضی که علی‌رغم سن کم با اصرار در خط مقدم جبهه حضور یافته است، او در روزهای تیرماه عقبه دشمن چند روز قبل از شروع یک عملیات سخت، ماهی قزوقی را از رودخانه می‌گیرد و آن را در قفسه‌اش نگه می‌دارد. مرتضی قصد دارد پس از پایان عملیات به مرتضی برود و ماهی قزوق را به خواهر کوچکش، لیلیا هدیه کند، اما در شب عملیات مهاجمان و همگنانک تصاویر این کتاب با موضوع به نام بیشتر متن بر مخاطب کمک می‌کند.

«برگی از زندگی، نوشته ابراهیم حسن بیگی
داستان این کتاب، رویکنگ یادگلی و تأثیرپذیری نوجوانان از محیط اطراف و دردها و آلام انسانیهای است که همه ما همه روزها با آنها مواجهیم.

شخصیت اصلی داستان که مصطفی نام دارد، هنوز به سن تکلیف نرسیده اما قصد کرده سی روز ماه رمضان را که اتفاقاً با زمستانی سرد مصادف شده روزها بگذرد، عصر یکی از روزهایی که او در انتظار وقت افطار است، برای خرید نان تازه از خانه بیرون می‌رود اما در کوچه با پیرمرد فقیر و تهیدستی مواجه می‌شود که از سرما بی‌خود می‌لرزد. مصطفی که کودکی خوش قلب و مهربان است با دادن حال و روز آن پیرمرد به شدت متأثر می‌شود، پول نان را به پیرمرد می‌دهد و برای همدردی با او در کنارش می‌ماند تا اینکه...

«تبله‌های رنگی، نوشته سمانه برومندعلیپور
ماجرای تبله‌های رنگی مربوط به شخصیتی است به نام بیژن زایل؛ نوجوانی که به جای درس خواندن،

کاری جزایرت و آزار هوسلهاها و پذیر و مادرش ندارد و مدام در حال برسه زدن در کوچه پس‌کوچه‌های محله است. بسیاری از همکلاسی‌ها و بچه‌های محل هم از ترس تبله‌ها و شرارت‌هایش، چاره‌ای جز همراهی با او ندارند. بیژن، همکلاسی‌ای به نام سید احمد دارد که ویژگیهای رفتاری‌اش درست نقطه مقابل اوست. احمد پسری درخشان، موزب و مومن که از ارزش حتی به مورچه هم نمی‌رسد. بیژن از اینکه در خانه و محله و مدرسه او را با احمد مقایسه می‌کنند همیشه در غراب است. بنابراین یک روز بعد از شرط‌بندی روی هشت تپله، تصمیم به انتقام از احمد می‌گیرد. او برای این کار تقریبی را پیدا کرده و بعد از گذاشتن آن در حیثه‌ای درسته به سراغ احمد می‌رود اما...

«پارن در بیشت، نوشته هادی خورشاهیان
پارن در بهشت، داستانی است که با پهنه‌ای ساده و زبانی ساده‌تر، به معرفی یکی از سرداران دوره قاجار مقدس می‌پردازد: شهید مهدی باکری.

این پهنه ساده موضوعی است که معلم انشایی پارس در کلاس درس مطرح می‌کند. موضوع انشأ این است: «تو همان چه کسی هستی؟» پرسش که در مدرسه و راهنمایی باکری، تیریس می‌خواند برای موضوع انشأ.

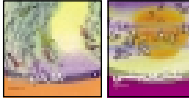
انشأ معرفی این فرمانده شهید را برمی‌گزیند. او او کتاب از کتابخانه مدرسه به امانت می‌گیرد به قصد اینکه با خواندن آن دو کتاب که درباره زندگی

شهید باکری نوشته شده‌اند، به راحتی انشایش را بیسند. سپس بعد از آنکه به خاتمه می‌رود، خواندن یکی از آن کتابها را شروع می‌کند اما خیلی زود به خواب می‌رود. او در خواب باقرشته‌ای دیدار می‌کند که...

«وزمنده فوئالیست، نوشته لاله جعفری
امیر رضایی مجده که به خاطر تر و فرزی‌اش در بازی فوئبال همه او را عنوان امیر قفقلی می‌شناسند، فوئبال را از بیجگی با دایاش امیر کرده و از او یاد گرفته بود.

دایای جواشش که همواره در صف تماشاچیان، با شور و حرارت او را تشویق می‌کرد، با شروع جنگ تحصیلی به جبهه می‌رود. چند سال بعد که امیر قفقلی دیگر برای خودش مردی شده و یک فوئتالیست حرفه‌ای است، وسط یک بازی مهم و پرهیجان خیر شهادت دایاش را می‌شنود. امیر که درس شجاعت و ترس را به خوبی از دایای خود آموخته، زمین بازی را رها می‌کند و به جبهه‌های تیرد حلقه علی باطل می‌پیوندد. او که در جبهه نیز با هم‌رزمش گل کوچک بازی می‌کند آرزو دارد جای دایاش در جبهه حقانیت. سرانجام شمس که قزاق است یک عملیات بزرگ را شروع کند...

«یک آرزوی بیشتی، نوشته زینب مغربانه
پیوند و رابطه تنگاتنگ عاطفی با یکی از بزرگان

خاتواده تجاره‌به‌ای است که بسیاری از کودکان و نوجوانان از سر می‌نگرانند و بیشتر با محاورات خوب و بی‌مادامتی‌ای از این نوع روابط داریم. عطاردی که بیشتر دردهای بزرگ زندگی‌مان را مبدین آنهاست. یک آرزوی بیشتی، روایتی است از رابطه صمیمانه و سپیچه‌ای هشت‌ساله به نام علی با عمو پیرش که از آغاز از نعمت بیبایی محروم بوده است. علی که به عموئی نیابنی خود سخت دلسته است، همیشه به او دروغو گرفتن، نمان خواندن، غنا خوردن و... کمک می‌کند.

عمو علی همواره آرزو داشته که روزی به زیارت امام رضاع(برود اما این آرزوی او هیچگاه برآورده نشده، یکی از ظهراهایی که علی همچون همیشه با و مشورت می‌رود، پند سال بعد که امیر قفقلی دیگر وضو گرفتن کمک کند، با بدن بیمار و زخور و بزرگ می‌شود. علی که همیشه امیدوار بوده روزی برای شادمانی عموئی خود تصمیم می‌گیرد...

□

از میان کتابهایی که معرفی‌کنامی از آنها را از نظر گذرانید، جز ماهی‌ها در آب زنده‌اند که با قیمت ۹۰۰ تومان در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است، دیگر کتابها متعلق به یک مجموعه هستند و تاکنون شش کتاب از این سری کتابها اقیامت ۵۰۰تومان منتشر شده است. نشرشاد همه این آثار را با شمارگان ۵۰۰۰ نسخه روانه بازار کتاب کرده است.

خورشید شهادت

مجموعه مقاله، تألیف جمعی از نویسندگان، مؤسسه انتشارات امام حسین (ع)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۱۶۰۰ صفحه

این مجموعه، دهمین دفتر از سلسله دفاتر

«خورشید شهادت» است که در آنها مقالات برگزیده سلسله همایشهای بررسی ایعاد زندگی امام حسین(ع) چاپ شده است. در این کتاب، ده مقاله از میان چهل مقاله ارائه شده در نهمین همایش که در سال عزت و افتخار،حسینی (۱۳۸۱) برگزار شد، گنجانده شده است. تجلی عزت حسین در شعر فارسی، عزت نفس،مبانی تئوریک اخلاق اسلامی، ریشه های عزت حسیني در تعلیم و حیاتی و تأثیر الگوهای حسیني در افتخارات جیش های شیعی ایران، عناوین برخی از مقالات این کتاب است.

شاهنامه فردوسی به نثر

نوشته زمانیه، انتشارات اقبال، چاپ دوم، ۱۵۰۰نسخه، ۲۰۰۰ تومان، ۵۲۰ صفحه

مؤلف این کتاب تلاش کرده است اثر ارجمندفردوسی را به زبانی ساده و قابل فهم و در عین حال فنیخ و پرصلاطت با همان حال و هوای حماسی به نثر برگرداند. او در پیشگفتار این کتاب می نویسد: «مقل روایتها و داستانها به زبان متونرمی تواند پلی باشد بین عامه مردم و شاهنامه، به گونه ای که همگان توانایی بهره مندی از آن را داشته و با فضای حماسی و روایی آن ارتباط بهتری برقرار کنند.» این اثر نیز همچون اصل شاهنامه از پادشاهی کیومرث، نخستین انسان روی زمین آغاز و به جنگ بیژن ناماوهی و کشته شدن ماهوی ختم می شود.

نمونه های شعر امروز بلخ

به کوشش محمد صادق عصیان، نشر انجمن آزاد نویسندگان بلخ، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۵۰

اگرچه امروز بلخ از مام مهن جدا افتاده و در خاک کشور افغانستان قرار دار اما مردمان آن هنوز به ایرانی و آریایی بودن افتخار می کنند و همچنان زبان مادری خود را پاس داشته اند.

کتاب حاضر حاوی مجموعه ای از اشعار شاعران بلخ است که داشته های چندان دور تاکنون است که اکثر آنها در عین جوانی و کم سن و سال بودن چندین مجموعه شعر در کشور خود منتشر کرده اند. در اکثر اشعار این مجموعه که در کشور افغانستان چاپ و در ایران هم توزیع شده، ردیای دلتنگی های به جامانده او دوران سیاه حکومت طالبان بر افغانستان و پس از آن، اشغال این کشور توسط نیروهای آمریکایی به چشم می آید؛ ماهی ششیم بیشتر دریا به خون نشست / آهو ششیم، دامن صحرا به خون نشست / آشاهین ششیم، شانه پامیر و هندوکش / آناهنای قامت پایا به خون نشست،

بانوی پروانه ها، سپیده کاشانی

تألیف و گردآوری محسن غفاری، انتشارات خاطرات کلم، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۱۵۰۰تومان، ۱۷۹ صفحه

سپیده کاشانی نه شاعر، که همخانه شعر بود چرا که حضور معانی بلند و شعرش، متعهد به انقلاب و اسلام در زندگی گفتار،

تعامل و نگاه متفاوت و کمال گرای او به حضور زن در جریتهای فرهنگی و اجتماعی همواره به چشم آمده و می آید؛ فراسیند سالمرک این بانوی شعر و نثر ایران زمین ما را بر آن داشت تا به معرفی کتابی پرباریم که از او برای او می گوید. بانوی پروانه ها، عنوان کتابی است که در سه بخش تدوین شده و محسن غفاری آن را تألیف و گردآوری کرده است. مؤلف در بخش اول این اثر به گونه ای داستانی، از سلهای کودکی این شاعر ارجمند در کاشان تا آن هنگام که به تهران می کوچد، سخن می گوید. بخش دوم بانوی پروانه ها به متنی از اشعار کاشانی اختصاص دارد که از مجموعه شعر پروانه های شب» او گردیده شده اند. همچنین مؤلف در این بخش، به همان شیوه بخش نخست به زندگی سپیده کاشانی در تهران تا زمان مرگ تم انگیزش می پردازد. در بخش سوم این کتاب نیز متنی از اشعار هغه قسمت کاشانی به علاوه چندینمه دوستانه از او آنچه دیگران از او برای او گفته اند، گنجانده شده است.

حرف واژه ها

سایر محمدی، نشر آبی، چاپ اول، ۱۲۰۰ نسخه، ۲۸۰۰ تومان، ۲۷۲ صفحه

این کتاب مجموعه هجده گفتگوی سایر محمدی، روزنامه نگار است با افرادی که در حوزه های مختلف ادب، روزنامه نگاری، فیلمسازی، داستان نویسی، سیاست، موسیقی، تاریخ و… فعالیت می کنند و نقطه مشترک همه آنها تألیف کتابهای متعدد است. آدمهای شناخته شده ای که برخی از آنها از میان مارفته اند. همه این گفت وگوها پیش از این در نشریات مختلف منتشر شده و مورد اقبال هم قرار گرفته اند.

عباس میلانی، پری زنگنه، احمد پورنجانی، مسعود کیمیایی، ناصر تکمیل همایون، ناصر کائوزیان، منصوره اتحادیه، داریوش شایگان، گلی ترقی، سید عطاالله مهاجرانی، صادق طباطبایی، احمد محمود، اسماعیل جمشیدی، فریدون بدره ای، علی اشرف درویشیان، فریبرز ربیس دانا، محمدعلی سفری و کیومرث صابری قومنی، کسانی هستند که گفت وگویی محمدی با آنها در این کتاب آمده است.

عنکبوت

نوشته سیامک گلشیری، کار مشترک انتشارات مهرا و قصبه سرا، چاپ اول، ۱۵۰۰ نسخه، ۱۹۰۰ تومان، ۱۳۲ صفحه

کتاب حاضر در بر دارنده ده داستان کوتاه است. عناوین این

داستانها عبارت است از: روز سرخ، شب آخِر، سایه ای پشت پنجره، عنکبوت، بوی خاکه، ابرهای

سیاه، خودنویس، موزه مادام توسو، کاش باران بند می آمد و زن و مرد.

روشهای قیمت گذاری

تألیف علیرضا امجادهی نسیب، انتشارات راهان، نهمبر، ۱۰۰۰ نسخه، ۹۵۰ تومان، ۱۱۲ صفحه

در مقدمه این کتاب آمده است: «در این کتاب که بیش از ۳۰ روش قیمت گذاری و سیستمهای مختلف تعیین قیمت مورد بررسی قرار می گیرند، سعی شده است تا انواع مختلف سیستمها و خطشی ها و اهداف متداول در قیمت گذاری معرفی شود…»

انتخاب روش قیمت گذاری، عوامل مؤثر بر انتخاب قیمت نهایی، تغییر قیمتها و واکنشهای لازم، عناوین برخی از فصول هشگانه این کتاب است. بخش ضمیمه این کتاب نیز به معرفی آمیخته یا ترکیب بازاریابی و عناصر تشکیل دهنده آن اختصاص دارد.

دو کتاب از انتشارات حلم (قم)

انتشارات حلم به تازگی دو کتاب از محمدعلی کوشا روانه بازار نشر کرده است که هر دو چاپ اول هستند. معرفی مختصر این دو کتاب را می خوانیم:

سیره و سخن پیشوایان

۳۶۰ صفحه، ۳۰۰۰ تومان

مؤلف در این کتاب که با زیر عنوان «زندگانی چهارده معصوم علیه السلام» منتشر شده، خلاصه ای از زندگی پیامبر و اهل بیت او و نیز اوضاع سیاسی و وقایع اجتماعی و جامعه ای را که در آن می زیستند، به خواننده ارائه می دهد؛ از آنجا که این اثر با زبانی ساده و در سطح معلومات عمومی نوشته شده، مخاطب اصلی آن نوجوانان و جوانان هستند.

این کتاب چهارده فصل دارد که هر یک از آنها به نوجوانان و جوانان نوشته شده، مخاطب اصلی آن سیره و سخن یکی از معصومین(ع) اختصاص دارد. گفته اند:

فروغ توحید

۲۰۰۰ نسخه، ۲۰۰۰ تومان، ۲۵۵ صفحه

مؤلف در کتاب حاضر که با زیر عنوان «صباح استدلالی اصول دین برای جوانان» به چاپ رسیده، اصول پنجگانه دین و ابعاد آنها را طی پنج فصل به نسل جوان معرفی می کند.

او در پیشگفتار این کتاب می نویسد: «محتوای این کتاب - با قلمی روان و گویا - به رشته تحریر در آمده و در واقع فشرده آنها با بیان و بنایی کلاسیک است. در تدوین اثر، آثار استاد شهید مرتضی مطهری و استاد محمدتقی مصباح بزدی مطمح نظر نویسنده بوده…»

محمود، پنخششینه ها، در که

نوشته پروینایت، انتشارات بانزاب نگار

ایک سال می شد که محمود را ندیده بودم، رنگش پریده تر شده است، پوست کنار چشمش و حتی صورتش شل تر شده است. سیال پشت گونه هایش

دوره جدید شماره ۱۹

ششپنجاهمین ۱۳۸۲

معرفی کتاب ۱۳ /

گاهی گلگون به نظر

می رسد. لایان دیگر

این طور نیست،»

نوشته بالا، سطرهای

آغازین کتابی است

که ثابت در آن به بیان

خاطرات دوستی چندین ساله

خود و مرصوم احمد

محمود، نویسنده

نماز اراونی «در عرصه ادبیات داستانی می پردازد.

این خاطره، گویی از چهاردهم تیرماه سال ۱۳۶۹ آغاز و به جامعه دوازدهم مهرماه ۱۳۸۱ ختم

می شود؛ روزی که آفتاب زندگی محمود برای همیشه به خاموشی گرایید.

من، دیگو

نوشته دیگو آرماندو

مارادونا، ترجمه

مهدی قراچه داغی،

نشر پوینده، چاپ اول،

۳۰۰۰ نسخه، ۲۳۰۰

تومان، ۳۱۲ صفحه

فوتبال، حرف اول را در

دنیا ورزش می زند.

دنیا فوتبال عرصه ای

است که به راستی

می تواند انسان را تا سرحد مرگ به هیجان وارد داپ. قرن گذشته ستارگانی در این عرصه ظهور کرده اند که با یکه تازی در میدانهای مسابقه، نام خود را برای همیشه در تاریخ ثبت کرده اند. مارادونایی که از این ستارگان است که کمتر کسی در دنیا وجود دارد که او را نشناسد؛ پسر قبری که در محله آونیکتیشینهای بوئنس آیرس، پایتخت آرژانتین زندگی می کرد و نوعی تالی آبروه بلندترین جایگاهها در دنیا فوتبال رساند. مارادونا در ندری این کتاب بی هیچ پردیویشی، از زندگی خود، از فقر و خود می نویسد؛ چیزهایی و جنبه های زندگی که در آن گذر است. چیزهایی که هیچ کس از افلااح ندراد، سرلجام تخمب گرفته اند که همه تا گفته با ایمان کنند.

بخش پایانی این کتاب نیز به عکسهای از زندگی خصوصی و ورزشی مارادونا اختصاص دارد.

کتاب ماه ادبیات و فلسفه

گفت وگو با دکتر محسن ابوالقاسمی، شعر، همعسکلی ملت و مدرنیته شعر

معاصر ایران در آلمان،

پژوهشی در مضامین

و قالیهای شعر

مشروطه، بهار و

ادبیات تطبیقی، این

بست از فردوسی

بست، از گلنیم شعر

شعر متحرع،

داستان و متن، سناستار

روایی در ادبیات داستانی و فیلم، جایگاه حافظ در

عنوان شرقی - غربی گونه اشچمن دستداران زبان

و ادب فارسی اوستستان، عناوین برخی از مطالب

این شماره «ادبیات و فلسفه» است.

همچنین پنجاه صفحه، پایانی این نشریه طنز روال

معمول به فهرست کتابهای منتشر شده در حوزه های ادبیات، زبان، فلسفه و روانشناسی

اختصاص دارد.

نگار بنرام

انتشار تنها چرخ عنوان کتاب با موضوع هنرهای سنتی طی هشت سال از سوی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، نشان دهنده کم توجهی نهادهای دولتی نسبت به این هنرها و در واقع صنایع ملی است. این کم توجهی در نهایت باعث مهجور ماندن این صنایع نیز شده است. ناشران خصوصی نیز به دلیل خاص بودن مخاطبان این کتابها، تاکنون نتوانسته‌اند بدون حمایت بخش دولتی از مهده چاپ آنها بایزید و شاید به همین دلیل است که هنرمندان سنتی، کمتر به نگارش کتاب روی می آورند.

در چنین شرایطی، برخی از هنرمندان این رشته های هنری که تحصیلات دانشگاهی نیز دارند، به نگارش کتاب و جمع آوری تجربیات سایر هنرمندان و پیشگسوتان هنرهای سنتی پرداخته‌اند. یکی از این پژوهشگران، دکتر حسین یآوری است که تاکنون نوزده عنوان کتاب درباره هنرهای سنتی مختلف نوشته و منتشر کرده است و شش عنوان دیگر نیز زیر چاپ دارد. چهار عنوان از کتابهای وی در سال جاری منتشر شده است که عبارتند از: کارشناسی آثار صنایع دستی؛ و سفال و سرامیک‌سازی؛ از سوی نشر ایران شناسی، تئجلی نور در هنرهای سنتی ایران، از سوی پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی و امپاتی شناخت قالی ایران از سوی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری. وی در آخرین کتاب خود با عنوان امپاتی شناخت قالی در ایران، با هدف ثبت اطلاعات و دانش مربوط به انواع فرش در نقاط مختلف ایران، نقش، رنگ، نقش مایه و ریشه‌های مادی و معنوی این طرح‌ها را بررسی کرده و کتابی مرجع با حجمی حدود دویست صفحه نوشته است.

هنرهای صنعتی یا صنایع دستی

کارشناسی آثا صنایع دستی، نوشته حسین یآوری، ناشر: ایران شناسی، چاپ اول، ۱۳۸۲
صنایع دستی به آن رشته از صنایع اطلاق می‌شود که تمام یا قسمتی از مراحل ساخت فرآورده‌های آن با دست انجام گرفته و در چارچوب فرهنگ و پیش فلسفی و ذوق و هنر آسناهای هر منطقه و با توجه به میراث فرمی آنان ساخته و پرداخته می‌شود. این تعریفی است که شورای صنایع دستی ایران در سال ۱۳۳۸ برای این رشته هنری ارائه داده است.

اما گروه هنرهای سنتی فرهنگستان هنر، واژه هنرهای صنعتی را گویاتر از واژه صنایع دستی دانسته و با تعریف هنرهای سنتی، هنرهای صنعتی را زی‌مجموعه آن در نظر گرفته است. در واقع در این تعریف، هنرهای صنعتی یا صنایع بخشی از هنرهای سنتی هستند که حقیقت معنایی هنر یا با فنون و مهارت‌های صنعتی مناسب، آمیخته و با قابلیت کمتر در متن زندگی فردی و جمعی عرضه کرده‌اند. یآوری در کتاب خود پس از ارائه تعاریف مختلف صنایع دستی و برسی‌کردن ویژگی‌های آن، این هنر را در حلقه گروه عرضه‌شده کرده و طی هشت فصل، روش کارشناسی مهمترین زی‌مجموعه‌های این هنر را بیان می‌کند که عبارتند از: کارشناسی فرش، کارشناسی پارچه‌های نساجی، کارشناسی محصولات سفال و سرامیک‌های کارشناسی محصولات شیشه‌ای دست‌ساز، کارشناسی محصولات فلزی، کارشناسی آثار چوبی، کارشناسی آثار مینایی و نگارگری و کارشناسی آثار پایه مانه (لاکی روغنی). یآوری کتاب کارشناسی آثار صنایع دستی؛ و برای استفاده دانشجویان این رشته، در مقاطع کارشناسی و حتی کارشناسی ارشد به رشته تخریر فرارده و آن را به عنوان واحد درسی اختیاری در رشته صنایع دستی پیشنهاد داده است. البته تر سزاده و مطالب جامع کتاب باعث شده که سایر علاقه‌مندان به این رشته هم بتوانند آنرا استفاده کنند. از آنجا که هر کدام از آثار هنری نقشی در زندگی روزمره ما دارند، این کتاب امکان شناخت بیشتر و انتخاب بهتر تولیدات صنایع دستی را بدون نیاز به کارشناس میسر می‌کند. این کتاب با شمارگان ۳۲۰۰ نسخه و بهای دو هزار و ۹۰۰ تومان به بازار کتاب عرضه شده است.

سفال: از دیروز تا امروز

سفال و سرامیک‌سازی، نوشته حسین یآوری، انتشارات ایران شناسی، چاپ اول، ۱۳۸۲
از نمونه‌های به دست آمده در حفاریات بخایزی ایران و گزارش رمان کرشمین، باستانشناسی فرانسوی چنین برمی‌آید که ایرانیان باستان، منبع هنر سفالگری بوده‌اند. چون آتش به دست آمده در این حفاریات، قویترین نمونه‌های ظروف سفالی کشف شده در جهان هستند و قدمت آنها به ده هزار سال پیش از میلاد برمی‌گردد. هنر سفالگری از آغاز پیدایش خود تاکنون دستخوش تحولات بسیاری شده است. طرف سفالی ابتدا با دست ساخته می‌شدند و به صورت خام در زندگی روزمره مردم مورد استفاده قرار می‌گرفتند تا اینکه چرخها و گوره‌های سفالگری به‌وجود آمدند. امروزه طرف و آثار سفالی علاوه بر کاربردهای روزمره، به‌صورت اشیاء تزئینی نیز مورد استفاده قرار می‌گیرند. سفال و سرامیک‌سازی؛ عنوان کتابی است که نویسنده آن طی ۹ فصل به معرفی این هنر، مواد مورد استفاده در ظروف سفالی و سرامیکی و شیوه ساخت این ظروف می‌پردازد.

یآوری در مقدمه ای که بر این کتاب نوشته، آورده است: «سفال‌سازی همچون قالب هنرهای ایرانی دارای فراز و فرودهای متعددی بوده است. و در دوره‌هایی در اوج و در اضعاری نیز در وضعیت رکود قرار داشته است، اما به شهادت تاریخ و با بررسی و مشاهده آثار فراوان و متعددی که از انواع ظروف، تنپس ها، آثار حجیمی، کاشی‌ها و دیگر آثار سفالین برجای مانده و هم اکنون در موزه‌ها و دیگر مراکز هنری ایران و سایر کشورهای جهان نگهداری می‌شود، می‌توان تداوم و استمرار این هنر-سنت؛ و حضور و همپیکری آن در حیات فرهنگی و زندگی روزمره ایرانیان را گواهی داد. فصل اول این کتاب به معرفی هنر سفالگری و سرامیک‌سازی و پیشینه آن در ایران و جهان اختصاص دارد. آشنایی با مواد اولیه و مواد تکنیکی مورد استفاده در سفال و سرامیک، آشنایی با ابزار، وسایل کار و تجهیزات مورد نیاز سفالگری و سرامیک‌سازی، آماده‌سازی گل، ساخت تخته، خمی‌سازی درگاه و روشهای تنپس، پخته، خام، آتش‌پزی به خشک کردن و پخت تخته خام و درباره لعاب و لعاب‌گری، لعاب‌گری، لعاب تود با لعاب داره که با توسط هنرمندان معاصر ساخته شده‌اند یا در حفاریات باستانشناسی به دست آمده‌اند.

این کتاب با شمارگان ۲۰۰۰ نسخه و بهای دو هزار و ۵۰۰ تومان منتشر شده است.

مرجع اما خلاصه

گفت وگو با دکتر حسین یآوری مؤلف کتاب «مبانی شناخت قالی ایران»

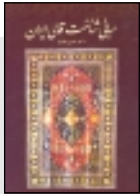
حکیمی و زیبایی‌شناسی و عرفانی قالی بیان کند. در پایان سال ۱۳۷۳ نیز سازمان میراث فرهنگی و گردشگری پیشنهاد کرد پژوهشی درباره قالی ایران انجام دهم. به همین دلیل با توجه به مطالعات قبلی و جزوه‌هایی که برای دروسهای زیبایی‌شناسی در فرش ایران و حکمت اسلامی آماده کرده بودم، این کتاب را به منظور شناخت قالی و دیگر انواع فرشهای ایران نوشتم. پس از پژوهش و نگارش این کتاب، نشر به قالی ایران، پیش قدم شد و با همکاری نشر رجاء، و پژوهشگاه هنرهای

یآوری درباره دلیل انتخاب قالی به عنوان موضوعی برای تحقیق می‌گوید: «در عناوینی که تا قبل از سال ۸۲

نوشته بودم، جای کتابی مرجع با موضوع قالیهای ایران خالی بود. بنابراین تصمیم گرفتم کتابی درباره قالیهای ایرانی بنویسم که تکرار مطالب قبلی و گفته‌شده در این باره نباشد. بلکه موضوعات جدیدی را درباره مباحث

کتاب مورد بررسی قرار گرفته‌اند. دکتر یآوری درباره علم پرداختن به ویژگیهای قالی برخی مراکز در کتاب خود اظهار می‌کند: «در این کتاب ویژگیهای مهمترین مراکز قالی‌هایی ایران معرفی شده است، اگرچه قالی و زی‌اندازهای سنتی دیگری نیز در سایر مناطق ایران وجود دارد؛ اما چون قصد داشتم در این کتاب، موضوعاتی در زمینه فرش را به شکل خلاصه و در عین حال کامل مطرح کنم، از ذکر مطالب اضافه خودداری کردم. البته سعی می‌کنم با نوشتن کتابهای جنبی، این کتاب مرجع را کامل کنم». در این کتاب ویژگیهای قالی در مناطق آذربایجان، کرمان، کردستان، همدان، اصفهان، مرکزی، خراسان، بختیاری، فارس، تهران، و قم و مورد بررسی قرار گرفته است. یآوری دلیل علم نگارش بخشی با عنوان امرت قالی» را در کتاب خود اینگونه بیان می‌کند: «می‌دانم که بعضی از دوستان نیز مشغول تحقیق درباره قالی هستند. در صورت انتشار کتابهای آنها، اگر هنوز هم درباره امرت قالی مطلبی بیان نشده باشد، در آینده به این موضوع نیز خواهم پرداخت. البته معتمد هم برای امرت قالی باید کتاب دیگری با محوریت امرت توسط کارشناسان این رشته نوشته شود».

این عضو گروه هنرهای سنتی و نقدها هنر فرهنگستان هنر که از دوروش تحقیق میدانی و کتابخانه‌ای برای نگارش آخرین کتاب خود استفاده کرده است، درباره کمیود هنرهای سنتی به‌ویژه فرش، متوقف بماند».

منابع اطلاعاتی در زمینه قالی تصریح می‌کند: «درباره زیبایی‌شناسی فرش ایران که نام قدس مستقنی در رشته کارشناسی فرش نیز هست، شاید هیچ منبع مکثوبی وجود نداشته باشد.

اگرچه کتابهای درباره تعریف فرش و مباحث کلی کتاب مبانی شناخت قالی ایران، یک کتاب درسی و دانشگاهی است که با چاپ تصاویر رنگی، سیر تولید فرش، طرح و نقش آن و نیز حکمت فرش را در حد دانش و نیاز دانشجویان رشته‌های فرش و صنایع دستی و همچنین علاقه‌مندان به فرش ایرانی بیان می‌کند.» وی که دوره طراحی‌ستنی را در هنر گذرانده، پژوهش و حوزه فرش را در حال رکود توصیف می‌کند و می‌افزاید: «تولید، صادرات و بازاریابی برای فرش ایران مدیریت کمتر از گذشته بوده به همراه نداشتن و عدم وجود دانش و نیاز دانشجویان رشته‌های فرش و صنایع دستی این هنر، باعث چندی به تولید آثار مکتوب نداشتند و پژوهش در هنرهای سنتی نیز محدود شده است. همچنین علم سرمایه‌گذاری در امر پژوهش و تولید علم در برنامه‌ریزی و اختصاص بودجه به نهادهای دولتی موجب شده که تولید آثار مکتوب در زمینه هنرهای سنتی به‌ویژه فرش، متوقف بماند».

این دکتری مدیریت که برنامه‌ریزی درسی و طراحی دوره‌های دانشگاهی را نیز در کارنامه کاری خود دارد، نگارش کتاب در زمینه هنرهای سنتی را بسیار مشکل توصیف کرده و معقد است: «ناشران و مؤسسات دولتی و خصوصی باید به موفقان بیشتر توجه کرده و نیازهای مادی و معنوی آنها را در نظر بگیرند. در حال حاضر برخی از ناشران پرداختن حق حجامه کتاب را به فرش باعث شده که هنرمندان هنرهای سنتی چندان به نگارش کتابهای جدید در این زمینه تمایل نداشته باشند. از طرفی لازم است از تحریات نیروهای موجود در رشته‌ها نیز استفاده شود، چون تعداد آثار بسیار کم و پیشینه مکتوب هنرهای سنتی نیز ناچیز است. همچنین باید توجه داشت که بسیاری از هنرمندان سنتی با به حال کتاب نوشته‌اند. اما گنجینه‌های بازشی هستند که اطلاعات و تجارب منحصر به فردی دارند. باید این افراد را تشویق کرد تا اطلاعاتشان را در اختیار دیگران قرار دهند».

فر عضو شورای آرایشهای هنرهای ملی ایران، نقش نهادهای دولتی در پژوهش و انتشار کتاب را اینگونه بیان می‌کند: «نهادهای دولتی باید بودجه‌های پژوهشی خود را با جهت‌گیری درست صرف بر طرف کردن کمیودها کنند. همچنین این نهادهای باید از پژوهشگران ممتاز کشور که ممکن است در آن نهاد شغلی نباشند نیز دعوت به همکاری کنند. ممکن است پژوهشگران یک نهاد از اعتبارات بهره ببرند اما سایر پژوهشگران که در این امکانات بهره‌برند اما سایر پژوهشگران که دانش بالایی نیز در این زمینه‌ها دارند، نتوانند در یک شرایط برابر دست به انتخاب موضوع بزنند. مهمتر از همه آنکه سرعت به پایان رساندن پروژه‌های پژوهشی در بخشهای دولتی و علاوه بر آن، سرعت انتشار و به نتیجه رساندن این پروژه‌ها بسیار کند است.»

بابک رشتوزاده

عطاالله بن حسام واعظ هروی

انتشارات ققنوس، تهران، ۱۳۸۲ ش، چاپ اول

مؤلف این اثر تا سال ۹۸۱ ق که در واقع سال تألیف مختارنامه است در قید حیات بوده از زندگی وی چیزی چندانمی دانسته نیست. آقازرگ هراتی حدس زده است که از خاندان ابن حسام، سراینده خواران‌نامه است. در پاره‌ای از منابع آمده که وی کنایه رایب شاه تهماسب صفوی هدیه کرده است. اصل کتاب وی روضه‌المجاهدین است که به گفته آقازرگ متن منثور مختارنامه است. احمد منزوی در فهرست نسخه‌های خطی فارسی، مختارنامه را منظومه‌ای با اموی دانسته است و حتی به نسخه‌ای خطی از آن به شماره ۵۳۳۳ در کتابخانه ملی تریز اشاره کرده است. به هر حال روضه‌المجاهدین کنایی به فارسی و به شیوه مقتل در شرح خوئی‌هاست. مختارقی از قاتلان کریلا است که عطاالله واعظ هروی در ماه محرم بر سر منبر برای مردم روایت می‌کرده است. مطالب مندرج در روضه‌المجاهدین شامل یک مقدمه و بیست باب و یک خاتمه است.

عناوین این بابها از این قرار است؛ باب اول در آمدن مسلم بن عقیل به کوفه و آگاه شدن یزید از این قضیه و فرستادن عبدالله زباید به ابیث کوفه و ذکر شهادت مسلم بن عقیل و بعضی از هواداران حضرت امام حسین علیه‌السلام. باب دوم در بیان رفتن عبدالله بن سعید به نجف اشرف و آمدن قائلی به مدفکاری از طرف بابک سوم در بیان محاربات عبدالله سعید با ابن زیاد و قتل جمیع کثیری از اهل بقی و عتاد، باب چهارم در بیان محاربه و مبارزات عبدالرحمن با سپاه بصره و غیر آن. باب پنجم در بیان احوال کنیز معلوم ریاضت نجابت مختار شدن و قید اشراق خلاصی جستن. باب ششم در بیان هلاک شدن یزید بن معاویه و رفتن او به هاونیه.

حامیان نسخ خطی

سید محمد کاظم امام

محمد رضا قاضی ذوقلی

در سال ۱۲۷۹ ش در ذوقول زاده شد. پدرش حاج سیداسدالله از سادات آقاقریر ذوقول و نخستین امام جمعه اهواز بود. منصب امامت جمعه ذوقول در این خاندان از روزگار صفویه به آنها واگذار شده بود. سیدمحمد کاظم تحصیلات مقدماتی را نزد پدر و در اهواز به پایان رساند. در سال ۱۲۹۸ ش برای تکمیل معلومات به نجف رفت و حدود پانزده سال در آن سامان به تکسب دانش سرگرم بود. در این دوره از محفل و محضر درس آیات عظامی چون مرحوم نائینی، آقا سیدابوالحسن اصفهانی و سیدضیاءالدین عراقی بهره‌ها برد و همچنین از آنها درجه اجتهاد دریافت کرد. در آغاز سال ۱۳۱۲ ش برای تحقیقات و تحصیلات بیشتر از راه شام و بیروت و مصر رفت و در دانشگاه الازهر قاهره به فراگیری علوم پرداخت. پس از آن از راه عتبات به خوزستان بازگشت و در سال ۱۳۳۳ ش به دعوت دانشگاه ایهیات و معارف دانشگاه تهران و با درجه استادی در این دانشگاه به تدریس مشغول شد. سید محمد کاظم امام با وجود داشتن بنیه ضعیف، بسیار سخت‌کوش و شیانه روز و سرگرم تحقیق و تدریس بود. وی که در رشته‌های ادب عربی، تفسیر قرآن، تاریخ و فلسفه مهارت

در قضای آن خون دامنگیر

باب هفتم در بیان آمدن ابن زیاد به دمشق و مروان را بر سر ریالبت نشاندن و با چهار هزار کس به حرب سلیمان بن سرد خزاعی آمدن. باب هشتم در بیان آمدن مختار به کوفه و نامه نوشتن سید میر محمد حنفیه به الشراف و عظامای کوفه و بیعت کوفیان بر دست مختار. باب نهم در بیان محاربه مختار با ابن مطیع و زیون شدن آن ملعون و آزاد شدن او. باب دهم در بیان قتل عامر بن مطیع در بصره و وارد شدن مصعب زبیر باسی هراز کس به حرب مختار و قتل او به دست ابراهیم و گریختن مصعب. باب یازدهم در بیان قتل عامر بن ربیع بر دست ابراهیم مالک اشتر و هلاک شصت و شش هزار لشکریان کفر. باب دوازدهم در بیان رفتن یزید بن انسی بعد از قتل عامر به موصل و وی در آن سفر به منازل قدسی رسید.

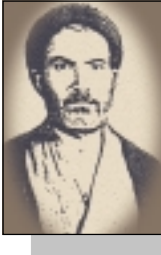
باب سیزدهم در بیان قتل امام حسین علیه‌السلام. باب چهاردهم در بیان بیرون آمدن ابن زیاد ملعون از شام با صد هزار کس به حرب مختار و فرستادن ابراهیم اشتر به کنار آب خاور به محاربه اشراق و قتل بعضی از اولاد ابن زیاد و گریختن این زیاد. باب پانزدهم در بیان احوال سید میرمحمد حنفیه. باب شانزدهم در بیان نقض عهد عبدالله بن زبیر و رفتن سید از مکه به جبل عقب و غایب شدن آن حضرت . باب هفدهم در بیان آمدن ابن زیاد با هشتاد و سه هزار کس به موصل و رفتن ابراهیم مالک اشتر با شعیبان امیر المؤمنین(ع) خیدر به حرب آن ملاعین بد اختر بد سیر. باب هجدهم در بیان قتل حصین بن نمیر سکنوی و کشته شدن ابن زیاد و نگونساری اهل شروفسقان. باب نوزدهم در بیان نامه نوشتن مختار به مصعب زبیر و طلب نمودن این اشعث و عمرو بن حجاج را که از قتل امام حسین(ع) بودند و انحراف ورزیدن آن نابکار و توجه نمودن به حرب مختار. باب بیستم در بیان محاربه ابن حجاج و ابن اشعث علیهما‌اللعنه و العذاب و محاربات مختار با لشکر کفار و متوجه شدن بریاض جئات تجری من تحتهاالناهار. مقدمه در بیان معرفی مختار است و خاتمه در بیان احوال ابراهیم بعد از شهادت مختار و ذکر بعضی از حالات او و محل محاورات با

عبدالملک مروان.

قرانت این کتاب مذمتها در مجالس روضه خوانی رواج داشته و بارها به چاپ رسیده است. از جمله می‌توان به چاپهای ۱۲۶۱ ق و ۱۳۱۶ ش آن اشاره کرد. جای آن داشت که در مقدمه چاپ حاضر، یادی از سرگذشت کتاب می‌رفت و این نکته ذکر می‌شد که این اثر در اصل روضه‌المجاهدین نام دارد و از آنجا که در آن از خوئی‌ها می‌مخار سخن رفته به مختارنامه شهرت یافته است. چاپ اخیر مختارنامه در ۵۲۰ صفحه در بخش مجموعه ادبیات عامه انتشارات ققنوس منتشر شده است. باهم پاره‌ای از باب بیست و یکم و امرور می‌کنیم؟ مختار نگریست دید که سر آن ملعون را با سرهای دیگر بالای تیزه کرده اند. مختار چون سر ابن زیاد را دید تکبیر گفت و خدای تعالی را سجده کرد. آنگاه متوجه سر آن ملعون شد و فرمود:ای لعین، پنداشتی که حضرت امام حسین(ع) شهید شوی تو زنده خواهی بود و امارت عراق به تو تعلق خواهد داشت؟ آخرت را از دست دادی و در دنیا به این خواری کشته شدی.

مردم کوفه چون این خبر شنیدند، به دیدن سر آن ملعون آمدند. خاک بر او می‌ریختند و بر او لعنت می‌کردند و اسحوالات امام حسین(ع) را پدید می‌کردند و از زاری می‌گریستند. پس مختار به قصر خود رفت و فرمود: سر ابن زیاد بر در دارالاماره او بختند. چون خبر قتل عبدالله زیاد و نواع او به عبدالملک مروان رسید تریسیدند زیرا که اکثر سروران ایمی با این زیاد بودند و او را در شام لشکری نبود و به معاونت این زیاد مستظفر بود…

بدیع و صنایع شعری در زبان پارسی دری انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۳۱(ش) اشاره کرد. سید محمد کاظم امام در سالهای پایانی زندگی‌اش سردبیر مجله ادبی مهر بود و در آن مجله سلسله مقالات مفید و محققانه‌ای درباره پیشینه دانشگاه جنبدی شاپور در عهد ساسانیان و پس از اسلام می‌نوشت که خود می‌تواند اثری بسیار مفید در شناسایی این مرکز علمی ایران کهن باشد. آن بزرگوار سرانجام عصر سه شنبه ۱۲ فروردین ۱۳۵۸ ش درگذشت.

<div><div> </div></div>	دوره جدید شماره ۱۹
<div><div> </div></div>	شبه‌سال دومین ۱۳۴۲
<div><div> </div></div>	شماره ۱۵۷ / کتب

از سالهای نه چندان دور

اصول الشیعه

سید میرزا مهدی بن علی حسینی حائری (۱۳۶۸ ق) این اثر را به فارسی در دو جلد در اصول و فروع الشیعه تألیف کرد. این کتاب که عنوان کامل آن اصول الشیعه و فروع الشیعه است در ۱۳۶۱ ق در بغداد به چاپ رسیده است.

اعتقادات

شیخ صدوق (۹۷۸ ق) این کتاب را به عربی در بیان اعتقادات شیعه در زمینه توحید، صفات ذات، صفات افعال، تکلیف، نفی جبر و تعویض، اراده و مشیت، نفسا و قدر، لوح و قلب، نفوس و عرش، نفوس و ارواح، مرگ و سؤال قبر، رجعت و بیعتش پس از مرگ، تولد و افضاد است در ۱۲ شعبان ۳۶۸ ق پایان یافته و این اثر بارها به طبع رسیده و شروع زبانی بر آن نوشته شده است که از آن جمله می‌توان به شرح و ترجمه فارسی محمدعلی بن سیدمحمدحسین قلعه کهنه‌ای اشاره کرد که این کتاب را در یزد ترجمه کرده و در ۱۳۷۹ ق در تهران به چاپ رسانده است.

اعلام الوری فی اعلام البیض

ابوعلی طبرسی (۵۲۸ ق) این اثر را در احوال و فضائل حضرت محمد(ص) و ائمه و دوازده گانه علیهم‌السلام، دلائل آنها در شهادت مخالفان و… در چهار رکن نوشته است که هر رکن دارای ابواب و فصولی است. این کتاب در ۱۳۱۲ ق در تهران به چاپ رسیده است.

افتخار نامه جدوی

منظومه ای است. به زبان فارسی از میرزا محمدحسین آشتیانی، ملقب به افشار العلما و مخلص به صهبا، این منظومه هجده هزار بیت و موضوع آن جنگهای حضرت علی(ع) است. این اثر در دو قسمت سروده شده است. یکی جنگهای حضرت علی(ع) در زمان حیات حضرت ابن محمد(ص) و دیگر جنگهای این حضرت پس از رحلت آن بزرگوار برای پیشرفت اسلام. ناظم این اثر که روحانی بوده، در ۱۳۳۷ ق در زمزم انتشار داد. صغیرا در اوایه مقدس طبعیه به قتل رسیده است.

انتصار الشیعه

سید برنضی این اثر را به زبان عربی و در قفه شیعه امامیه نوشته است. انتصار الشیعه مقدمه‌ای تحقیقی و احتجاجی دارد. این اثر که به تخفیف به نامه‌ای انتصار یا الانتصار نیز آوازه دارد در ۱۲۷۶ ق ضمن مجموعه‌ای به نام جوامع لقیه در تهران به چاپ رسید و بار دیگر جداگانه منتشر شد.

پرتو اسلام

عنوان ترجمه‌ای است به فارسی از دو کتاب عربی نوشته سحی الاصلاح و فخر الاسلام احمد ابن، دانشمند مصری. به قلم عباس خلیلی ملذیر روزنامه قدام. عباس خلیلی این ترجمه را در دو جلد به تاریخهای ۱۳۱۲ و ۱۳۱۶ ش به چاپ رساند.

تعارف القلوب فی المصاف و المتوسب

جعفر افشاری یکی از امیران خراسان بزرگ نوشته است. شاعر معروف که بر اساس ذکر ابی‌انصاف و مصنف و منسوب به لشاره اتمکی و شخص اعیان عسائی موسی و خانم سلیمان‌تکدوین شده در ۱۳۱۶ ق در مصر به چاپ رسیده است.

حدیقه الشیعه

ملاحمد مقدس ارضی این کتاب را درباره مذهب تشیع در دوره شاه عباس یکم صفوی نوشته است. حدیقه‌الشیعه به قلم اهنیتی که داشت در آغاز روحش در چاپ در ایران به چاپ رسید و پس از آن نیز بارها منتشر شد.

سام محمودی

جناب دکت‌عضدالملو، شما در کتابنامه و فهرست منابع کتاب خود چیزی حدود پانصد منبع و ماخذ آورده‌اید. این تعدد منابع سؤالی برام پیش آورد مبنی بر اینکه آیا چنین منبع به زبانهای دیگر وجود نداشت که چنانچه‌ای به تدوین کتابی به این حجم که حدود هفت سال وقت صرف آن شده پرداخته‌اید؟

از این دست کتابهای مرجع که به آن اشاره کردیده زبانه‌ای اصلی وجود دارد و من نسخه‌هایی از آنها را در اختیار دارم (مثلا فرهنگ لغت جامعه‌شناسی Dictionary of Sociology) و برخی از آنها برای تدوین این کتاب استفاده کردم، اما اینکه کتابها یا کتاب بنده فراهنگی را بنده اول اینکه درنگونه کتابها تعداد مفاهیم تعریف شده بسیار بیشتر از تعداد مفاهیمی است که من در کتاب آشنایی با مفاهیم اساسی جامعه‌شناسی، به آنها پرداخته‌ام. دوم اینکه، در اینکه کتابها تنها به تعریف ساده‌ای از مفاهیم، آن هم تعریف خود نویسنده، بسنده شده است در صورتی که تلاش من این بوده که قدمی فراتر از یک تعریف ساده برپادم و با آوردن مثالهایی کاربردی مفاهیم را روشن‌تر کنم علاوه بر این، اکثر تعاریف ارائه شده در این کتاب تعاریف من نیستند و از کتابهای کلاسیک جامعه‌شناسی و از زبان متفکران نامدار این شاخه از علم انسانی استخراج شده‌اند. شاید به همین دلیل باشد که شما با چیزی حدود پانصد منبع و ماخذ رویه‌ورده‌اید و این خود شاید تمکمی باشد برای محققان تا منابع موجود این شعبه آشنایی بیشتری پیدا کنند. شاید علت اصلی اینکه تصمیم به ترجمه یکی از این کتابها نگرفتم این بود که هدف از این اولین فیش برداری‌های من چیز دیگری بود و اصلاً از آغاز قصد نوشتن یا ترجمه چنین کتابی را نداشتم. منای اصلی من به فرهنگهای مفهومی‌شناسی بلکه کتابهای درسی جامعه‌شناسی بوده‌اند. بعد از انتخاب مفاهیم از این کتابها بود که برای به دست دادن تعاریف و چه‌سا کارکرد آنها حتی‌الغور به نوشته‌های اصلی جامعه‌شناسان کلاسیک رجوع کردم.

از شیوه گزیده‌آوری این مفاهیم برایمان بگویند. هدف از این فیش برداری‌های من نه تدوین و انتشار این کتاب بلکه استفاده از آنها در کلاسهای مختلف دروس جامعه‌شناسی بود. پس از حدود چهار سال فیش برداری که تعداد آنها به حدود چهارصد رسیده بود، برخی از دوستان و همکاران اهل فن را مشوریت کردند تا پیشتر یا مرتب کرده و به صورت کتاب کوچکی در اختیار دانشجویان و علاقه‌مندان قرار دهم. این مشوریت مورافانود من شروع به تنظیم پیشتر کردم. در این مدت و در اتالی مراجعه به منابع برای بازیابی مجدد، با مفاهیم دیگری برخورد کرده و آنها را نیز به جمع این مفاهیم افزودم. نمره همه این تلاشها همین کتابی است که در اختیار دارید.

نظ‌شخصی خودتان هم در توضیح این مفاهیم داخل بوده است؟
در این کتاب نیز، مانند همه کتابهای دیگر، سلفه شخصی دهنده می‌شود. اما تلاش زیادی صورت گرفته تا مرادفاهای فارسی مفاهیم، به گونه‌ای انتخاب شوند که در فرهنگهای لغت و کتابهای جامعه‌شناسی به کار برده شده و خوانندگان تا حدودی با آنها آشنایی دارند. چیزی که مورد توجه من هم به این دلیل که مرادفاهای فارسی آنها را زیاده و یا اصولاً مفاهیم نژادواردی به حوزه جامعه‌شناسی بدهند، همان مرادفاهایی به کار برده شده‌اند که در کتابهای جامعه‌شناسی و فرهنگهای لغت دیده می‌شوند. برای تعدادی از این مفاهیم مرادفاهای متعددی پیشنهاد شده است. در این موارد با وجودی که تلاش زیادی کردم تا از دخالت سلفه شخصی بپرهیزم، کم‌مبور به انتخاب بودم. در عین

حال این انتخابها نه صرفاً به دلیل سلفه شخصی بلکه به دلیل درک من از تعاریف این مفاهیم صورت گرفته است. شک ندارم که ممکن است این انتخابها مورد تأیید برخی از اهل فن قرار گیرد و برخی دیگر آنها را مردود بشمارند. شک ندارم که تعداد مفاهیم اساسی جامعه‌شناسی بسیار بیشتر از آنند که در این کتاب به آنها پرداخته شده است. گرچه انتخاب این مفاهیم نیز یکی دیگر از دخلتهای سلفه شخصی به نظر می‌رسد اما این دخالت آنقدرها هم شخصی نبوده است. تجربیاتی که از تدریس دروس مختلف جامعه‌شناسی در سالیان گذشته کسب کردم عامل اصلی این انتخاب بوده است. به عبارت دیگر، تلاشی صورت گرفته تا حداقل نیاز دانشجویان این رشته برآورده شود. در حقیقت می‌توان گفت که انگیزه اصلی برای تدوین این کتاب را دانشجویان در من ایجاد کردند. آنها با پرسشهای متعدد و مختلف خود مرا وادار به کند و کاو کردند و از این جهت خود را ملبورن آنها می‌دانم.

جناب دکت‌عضدالملو یکی از مسائلی که علوم انسانی در طی چند دهه اخیر با آن مواجه بوده و در قرن بیستم شدت بیشتری به خود گرفته است، بحث تخصصی‌تر شدن علوم از سوی و پرداختن شدن مرزهای تفکیک

عکس - عبدالله عرامسانی

این کتاب یک فرهنگ نیست، کتاب درسی هم نیست، این کتاب فقط مرجع کوچکی است برای آشنایی با مفاهیمی که در جامعه‌شناسی کاربرد زیادی دارند

کننده ازسوی دیگر بوده است. ما در این کتاب نیز به نوعی با این مسئله مواجه هستیم. برای نمونه شما بر برخی موارد به مفاهیمی مانند «مخبر» یا «حق» (epg) که یک مفهوم روانشناختی است یا قدرت (power) که مفهومی مربوط به حوزه سیاست است پرداخته‌اید. سؤالی من ناظر بر این مسئله است که آیا این مفاهیم که در حوزه‌های خاص خودشان تعریف شخصی دارند وقتی وارد علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی می‌شوند، تغییر می‌کنند؟
این مفاهیم صرفاً مفاهیم روانشناسی با علم سیاست نیستند و در جامعه‌شناسی نیز کاربرد زیادی دارند. اینگونه مفاهیم، مفاهیمی علم انسانی‌اند و جامعه‌شناسی نیز شعبه‌ای از علوم انسانی است که با دیگر علوم ارتباطی تنگناگ دارد. مگر می‌توان نظریه جامعه‌شناسی مارکس را مطالعه کرد یا مفهوم سیاسی قدرت سر و کار نداشت؟ مگر می‌توان نظریه جامعه‌شناسی کنش متقابل ناماین را مطالعه کرد و با مفاهیم روانشناسانه‌ای مانند «خود» یا «فص» سر و کار نداشت. این نکته که از تعاریف این

مفاهیم، با ورودشان به قلمرو جامعه‌شناسی، تغییر می‌کند یا خیر بسته به جهان بینی و فلسفه سیاسی- اجتماعی آن جامعه‌شناسانی دارد که آنها را تعریف می‌کنند. گرچه کار جامعه‌شناسی بی‌بردن به روابط اجتماعی افراد، گروهها، طبقات، اقوام و ملت‌هاست ولی «خود» و غیره و مفاهیمی سیاسی مانند «قدرت» و «امریت» می‌تواند به جامعه‌شناس کمک کند تا بهتر به ارتباط افراد و گروهها پی ببرد. علاوه بر همه اینها، همان‌طور که شما در پرسش خود به آن اشاره کردید، مرزهای علمی است و زمانی از هم جدا شده بودند در حال فروپاشی است و برای توضیح یک پدیده اجتماعی، همه این علوم نیاز به داده‌ها و تفه‌های بکنبگر دارند. اما کتاب شما اشاره مستقیم به جامعه‌شناسی دارد و سعی می‌کند مخاطب را با مفاهیم اساسی جامعه‌شناسی آشنا کند نه علوم سیاسی یا روانشناسی.

کاملاً حق با شماست. خواسته من هم این بوده که از منظر جامعه‌شناسی به این مفاهیم نگاه کنم. مثلاً مفهوم قدرت که یک مفهوم سیاسی است، از دیدگاه جامعه‌شناختی (و نه سیاسی- فلسفی) کسانی مانند ماکس وبر و مارکس تعریف شده است و مفاهیمی مانند «خود» یا «فص» نیز از دیدگاه جامعه‌شناختی مکتب کنش متقابل ناماین که یک نظریه جامعه‌شناسی است، تعریف شده است. اگر هم به تعریف فریود از «خود» یا «فص» اشاره کردم فقط برای روشن‌تر شدن مطلب بوده است. قصد من هم دست دادن تعریف و کاربرد این مفاهیم در همه حوزه‌های علوم انسانی نبوده است. این کار نه هدف چنین کتابی است و نه از عهده چنین منی می‌رآید. در مورد تک‌تک این مفاهیم نه تنها کتابها و مقالات متعددی نوشته و منتشر شده‌اند، بلکه هنوز بحث و جدل در مورد آنها به پایان نرسیده و دستان‌اند وارد بنابر این، نوشتن چند سطر را چند مجسمه‌ای که در مورد هر یک از این مفاهیم نوشته شده نمی‌توان مدعی شد که از منظر همه حوزه‌ها به این مفاهیم پرداخته شده و نیازی به تحقیق بیشتر نیست. آنچه در مورد هر یک از این مفاهیم آورده شده تنها می‌تواند مقدمه‌ای برای تحقیقات وسیع‌تر باشد.

شما از تقابل دیدگاهها درباره مفاهیمی چون دین، رسانه‌های همگانی یا فیتیزم سخن گفته‌اید. بدون اینکه بحث به نتیجه‌ای برسد.

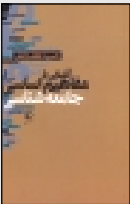
هدف این کتاب فقط معرفی و تعریف مفاهیم است نه نتیجه‌گیری. این تعاریف شاید بتوانند به محققان کمک کنند تا با سلسله شدن به آنها وارد قلمرو تحقیق شده و به نتیجه برسند؛ نتیجه‌ای که نمره تحقیق خودشان است نه آنچه من در این کتاب یا این تحلیل می‌کنم.

منظور من از طرح این سؤال چیز دیگری است شما دریافت غالب در مورد مفاهیم مختلف و پیاورده‌اید.

برای نمونه اشاره‌ای به این موضوع نشده که اساساً در اندیشه اجتماعی غرب کدام تعریف کاربرد بیشتری دارد و دریافت غالب کدام است؟
محققان که اشاره کردم از یک سو موجب کتاب چنین ارزیابی به من نمی‌داد و از سوی دیگر، چنین کاری نیاز به تحقیقی عمیق دارد که از توان و دانش من خارج است. اگر هم چنین توانی در من می‌بود دست به چنین تحقیقی می‌زدم. نمره آن دیگر چنین کتابی نمی‌بود و می‌بایستی نام دیگری برای آن انتخاب می‌کردم. گرچه این کتاب برای استفاده دانشجویان و علاقه‌مندان رشته جامعه‌شناسی تدوین شده است اما نمی‌توان آن را یک کتاب درسی جامعه‌شناسی یا یک فرهنگ جامعه‌شناسی به شمار آورد بلکه این کتاب می‌تواند هم کمکی برای درک بهتر کتابهای درسی این شعبه از علوم اجتماعی باشد و هم مقدمه‌ای برای یک فرهنگ جامعه‌شناسی محسوب شود. شاید به همین دلایل باشد که عنوان آشنایی با مفاهیم اساسی جامعه‌شناسی را برای آن انتخاب کردم. در اصل

ورود به قلمرو جامعه‌شناسی

گفت و گو با دکت‌ر حمید عضدالملو در باره کتاب « آشنایی با مفاهیم اساسی جامعه‌شناسی»

می‌توان گفت این کتاب درجه‌ای است برای ورود به قلمرو جامعه‌شناسی.

در حقیقت گزرنامه‌ای است برای ورود به چنین قلمرویی.

بله، درجه‌ای پایه قول شما گزرنامه‌ای است برای ورود به این قلمرو. شاید به همین دلیل باشد که بیشتر از چند سطر یا حداکثر چند صفحه به هر یک از این مفاهیم اختصاص ندادام.

آیا این مفاهیم در گذر زمان دچار تغییر معنی می‌شوند؟

شما با این سؤال وارد فلسفه زبان و مباحث فلسفی- اجتماعی زبان‌شناختی شده‌اید که کاملاً هم‌جاست. طبعاً تعاریف این مفاهیم در گذر زمان تغییر کرده و در زمانها و مکانهای مختلف، معانی متفاوتی کسب می‌کنند. مثلاً مفهوم کتمان (که البته در این کتاب به آن اشاره‌ای نشده) در نوشته‌های هیز و روسو با نوشته‌های فوکو تفاوت خاصی دارد. در واقع فوکو بار معنی این مفهوم را در نوشته‌های خود و وسط و گسترش داده. در این کتاب تنها تعریف کلاسیک این مفاهیم، آن‌هم از دیدگاه جامعه‌شناسان مطرح آورده شده است. البته این بدان معناست که تعاریف ارائه شده در این کتاب کامل و جامع‌اند. اما شما در این کتاب به سیر تطویر یک مفهوم در گذر زمان نپرداخته‌اید در حالی که پرداختن به مفهومی مثل خانواده که طی صد سال اخیر معنای دیگری در علوم اجتماعی پیدا کرده است، می‌توانست راهگشا باشد.

با این نظر شما موافق که اساساً مفهومی مثل خانواده دیگر آن تعریفی را که در گذشته داشته ندارد و شکل و شمایل خانواده تغییر کرده است. همین تغییرات است که مفاهیم جدیدی مانند خانواده گسترده تعریف شده، خانواده تک والدی، خانواده گسترده نوین و تعاریفی از این دست را وارد قلمرو جامعه‌شناسی کرده است که در گذشته کاربردی نداشته‌اند. نکته این که در رسالت این کتاب پرداختن به مقوله سیر تطویر مفاهیم در گذر زمان نبوده است.

چرا اسم این کتاب را فرهنگ نگذاشتید؟

به این دلیل کاملاً ساده که به نظر من این کتاب یک فرهنگ نیست؛ کتاب درسی هم نیست. این کتاب فقط مرجع کوچکی است برای آشنایی با مفاهیمی که در جامعه‌شناسی کاربرد زیادی دارند. البته بعضی از دوستان پیشنهاد کردند که این کتاب را با عنوان فرهنگ منتشر کنم اما من نتوانستم خودم را راضی به این کار کنم. چراکه معتقدم تدوین فرهنگ مفاهیم جامعه‌شناسی نیازمند پژوهشی جدی‌تر از این است و طبعاً یک نفر نمی‌تواند از عهده آن برآید. من در این کتاب تنها حدود هشتصد مفهوم را بررسی کردم که با یک پاراگراف پرداخته‌ام.

قصد ندارید این ترجمه را ادامه دهید؟

بایست قاطعی‌رای این پرسش ندادم. زمانی نیز به تدوین این کتاب را احساس می‌کردم اگر نیاز به ادامه این کار را هم احساس کنید. شاید، اما اکنون کارهای دیگری در دست دارم که ترجیح می‌دهم به آنها بپردازم.

دوره جدید شماره ۱۹

شنبه ۱۵ بهمن ۱۳۸۷

تاریخ ۱۸/

نام خلیج فارس چو تاریخ زنده است

گفت و گو با دکتر محمدباقر وثوقی، به بهانه انتشار «جنگنامه کُشم و جرون نامه»

سال ۱۳۲۸ برای ذکر و وقایع سال‌های و پربار بوده است، «تاریخ مهاجرت اقوام در خلیج فارس»، «تاریخ فارس و مسالک همجوار» و «جنگنامه کُشم و جرون‌نامه» سه کتابی هستند که وقایع اسنادی و گسترده است. از دو کار و چشمه یک سوانامه نیز هست. پیش از این کتابهای چون «تحوّلات سیاسی صخرهان جنوب ایران» و «خلیج گذرگاه استراتژی پس از ناله خلیج فارس» را نیز در زمینه مفاصلات خلیج فارس تألیف کرده است. اهمیت و جایگاه فعلی مفاصلات خلیج فارس در جامعه ما و حساسیت‌های همومی پیش ازین این سؤوالی است و ازبیک و نیز انتشار کتاب «جنگنامه کُشم و جرون‌نامه» در اولین هفته ماه جاری بهانه گفت‌وگی مجدد کتاب هفته با وثوقی است.

چه انگیزه‌ای باعث شد «جرون‌نامه» را برای تصحیح و تحقیق انتخاب کنید؟

پیش از پاسخ به این پرسش ذکر یک مقدمه را لازم می‌بینم، در مورد مصفحه خلیج فارس اطلاعات و آگاهی‌ها ما منابع بومی بسیار کم است، البته نه به این معنا که اسناد و منابع وجود ندارند، اتفاقاً به مقدار فراوان هم وجود دارند، مشکل این است که به جناب نویسنده و دسترس نیستند، یکی از بزرگترین دشواری‌هایی که در امر مطالعه و تحقیق درباره مصفحه خلیج فارس وجود دارد عدم وجود منابع بومی است. به همین دلیل برای استناد و اظهارنظر درباره این حوزه جغرافیایی فقط به منابع نوشته‌های بیگانه‌نگان استناد می‌شود، این منابع در ارتشوی کشور،های مختلفی چون بریتانل و انگلستان و از طرف سفارت‌ها و گزارشات قایل پرسس هستند، پس این دست منابع را آنکه از بربرنده به خلیج فارس و کرانه‌های آن می‌نامم، اشکال عمده‌ای که در این نوع نگاه وجود دارد اول عدم درک صحیح به خاطر بیگانه بودن با سوزمی است که از خورده‌های فرهنگی به هم پیوسته‌ای دارد و دوم غرض‌ورزی نویسنده به آن است، برای اینکه تحقیق صحیحی درباره خلیج فارس صورت گیرد ما به دو نگاه نیاز داریم یعنی نگاه درونی با بومی و نگاه بیرونی.

منظور از نگاه بومی، همین منابع و اسنادی از قبیل جرون‌نامه است، بنابراین چون تاکنون تاریخ‌نگاری خلیج فارس براساس نگاه از بیرون صورت گرفته است، به اغراض سیاسی این نگاه افروخته شده است. به عنوان مثال در مورد خلیج فارس یک کتاب قدیمی در دست داریم نوشته ویلسون که ترجمه فارسی آن چندان مطلوب نیست، اگر شما زندگی شخصی ویلسون را مطالعه کنید متوجه می‌شوید که وی یک فرد سیاسی است که با مأموریتی خاص به این منطقه آمده و در مورد راه‌ها،

منابع زیادها و مطالعه کرده و کتابی می‌نویسد که معلو از گزارشات سیاسی و غیر تحقیقی است. در تاریخچه که ویلسون را راجع به «خلیج فارس می‌نویسد، تمایلات انگلیسی و سیاست‌های آنان در امر اسوز کردن نوزده و اوایل قرن بیست کاملاً مشهود است. ویلسون تنها به دنبال برحسند کردن نفتی و حضور مثبت انگلیس در جلوه دادن حضور بریتانل به عنوان رقیب انگلیس در این منطقه است، او برای جلوه عملی پوشاندن به مقصود خود حتی از تاریخ‌سازی هم فروگذار شده است. آنچه ویلسون در مورد رابطه شاه اسماعیل با آلفونس برتغالی می‌توان ثابت کرد که دوکرک هرگز به شاه اسماعیل توهم نکرده است. مورد دیگری که اشاره به شاه اسماعیل در بن‌بیم می‌آید که اگر انگلیسی‌ها می‌توانند، بارنی‌ها هرگز موفق به شکست برتغالی‌ها نمی‌شوند. در حالی که این امر به هیچ عنوان صحت ندارد، اصلاً حضور انگلیسی‌ها در فتح هرموز بسیار کمترنگ است و این زبکی‌شاه علی‌با اماملقی‌خان بود که در این نیر از نام انگلیس که یک قدرت بین‌المللی بود استفاده کردند. نیروی نظامی بریتانل قایل از فتح قلعه‌ها توسط

اماملقی‌خان عملاً مضفصل شده بود و شاه عباس این موضوع را به خوبی می‌دانست، پس انگیزه من از تصحیح و تحقیق پیرامون جنگنامه کُشم و جرون‌نامه همان اسبابی منابع بومی است که به نظرم بسیار مهم است چرا که برای نگاشتن تاریخی صحیح درباره خلیج فارس باید اول به منابع بومی تکیه کرده و سپس آن را با منابع بیرونی منطبق کنیم.

دوباره خود این کتاب توضیح دهید.

این کتاب همان طر که از نامش پداست شامل دو بخش است، اول جنگنامه کُشم که سراننده آن ناشناس است و دیگر جرون‌نامه که سرورده‌فردی شیرازی زاده (۱۳۲۳ه.ق) است. هر دو قسمت حاصل‌همایه معلوم هستند که در فاصله سالهای ۱۳۱۳ تا ۱۳۲۲ ق سرورده شده‌اند. تنها منبعی که از خلال آن می‌توان دوباره «قدری»، سراننده جرون‌نامه، معلومی به دست آورد همان کتاب است. قدری از دوستان و رفیقان الله‌وردی‌خان و به خصوص فرزندش اماملقی‌خان بوده است.

ممکن است در مورد تاریخ‌نویسی انگلیسی و تأثیر آن بر تاریخ‌نگاری خلیج فارس بیشتر توضیح بدهید.

متأسفانه شیوه تاریخ‌نویسی ما به شدت تحت تأثیر

مهندس ام‌الله خراسانی

من مطمئنم که سربازان ایرانی به هنگام آزاد شدن جزیره کُشم

و سپس هرموز، فریاد

زنده یاد ایران سر داده‌اند

تاریخ‌نویسی کیمبئی هند شرقی است که البته نباید این مدل را با شیوه‌های غربی اشتباه کرد چرا که کیمبئی هند شرقی برای خود شیوه‌ای خاص دارد، این شیوه نسبت و تحت تأثیر تمایلات و گزارشات مصفحه‌ای و جهانی یک نوع اقتصادی بین‌المللی آن دوره است که نام اقتصاد بریتانیا در مورد خلیج فارس روش لوزمیر که یک موزخ سنتی و رسمی خلیج فارس است، و بزرگترین دانشنامه خلیج فارس را به نگارش درآورده به نوعی در نیاله مکعب تاریخ‌نویسی کیمبئی هند شرقی قرار دارد. «جی‌سی‌کلی»، که از مورخان مدرن قرن بیستم انگلیس است کار لوزمیر را دنبال می‌کند و ویلسون نیز در امتداد همان خط فکری قرار دارد و حتی مایلش نیز با کیمبی دقت درمی‌یابیم که تمام این تاریخ‌نویسان یک مثنی و خط سیاسی را در تاریخ‌نگاری خود بی می‌گیرند، این خط فکری دو محور را دنبال می‌کند، اول اینکه نقلی و حضور انگلیسی‌ها را به هر شکلی مثبت جلوه دهد و حضور دیگر رقیبا را منفی و دوم اینکه بر تمایزات قبیله‌ای و نژادی بومی پخشاری کند و این اختلافات را برجسته‌تر و بزرگتر از آنچه که هست جلوه دهد. متأسفانه این مسئله درباره خلیج فارس هم صدق می‌کند، درست است که خلیج فارس مانند سطرهای است که اقوام مختلفی گرد آن قرار دارند اما

همچ‌گه اختلافات نژادی سبب نزاعها و درگیری‌ها نبوده است. مگر زمانی که این تمایزات از طرف مورخان انگلیسی برجسته‌تر از واقعیت نشان داده شد. به صورت افران شده جلوی چشم ما قرار گرفت.

از آن پس درگیری‌ها و اختلافات نژادی هم شکل گرفت. همین تقسیم‌بندی نژادی فارس به دو تیپ فارسی و عربی که اکنون هم بسیار رایج است، به هیچ عنوان در اجتماع خلیج تا پیش از این تقسیم‌بندی دیده نمی‌شود در افرات خنده‌خندی عربی، زبان فارسی و زبانهای جنوب ایران یک زبان رسمی بوده‌است. مثل انگلیسی در حال حاضر.

و این منابع بومی‌ها را برای **خواهاند داد** هر چه بیشتر به اغراض تاریخ‌نگاری کیمبئی هند شرقی می‌پریم. منابع بومی ضرورتی از این دست اهمیت فراوانی دارند و متأسفانه با وجود اهمیتی که دارند امکان دسترسی به آنها بسیار کم است. ژان امین موزخ صاحب‌سبک فارسی که درباره خلیج فارس تحقیق کرده است، می‌گوید، ما آنها منابع بومی در مورد خلیج فارس کم داریم که وقتی در ساحل این خلیج قدم می‌زیم باید از شهنشای خلیج فارس در مورد تاریخش سؤال کنیم، یا با نظر گرفتن این اهمیت بود که بنده به اتفاق آقای دکتر عبدالرسول خیرالدین به سراغ منابع بومی رفتم تا بتوانم با نگاهی از درون به تاریخ خلیج فارس پردازم. بر همین اساس تصحیح و چاپ «جنگنامه کُشم و جرون‌نامه» صورت گرفت.

در مقدمه اشاره کرده‌اید که جرون‌نامه قبلاً مورد تصحیح قرار گرفته است، چرا شما دوباره به تصحیح آن اقدام کرده‌اید؟

جله جرون‌نامه قبلاً توسط مرحوم قزوینی و مرحوم عباس اقبال تصحیح شده بود اما از آنجایی که این اثر به نظم رسیده نشده از تصحیح بیشتر به جنبه‌های ادبی آن توجه شده بود، به هر حال در تصحیحی که ما از این اثر داشتیم به جنبه‌های ادبی آن توجهی نداشتیم، گرچه جرون‌نامه از لحاظ زبان‌شناسی مصفحه‌ای مهم است چرا که سراننده آن بی‌شک مصفح خلیج بوده‌است. همین واژه کُشم که مورد استفاده شاعر قرار گرفته هم اکنون نیز توسط سائک مدحلی و بومی خلیج به جای قشم به کار می‌رود، چرا که حرف قاف در لهجه‌های بومی اصلاً جای نیست، در واقع صحت اسم نیز همان کُشم است. بنابراین تفاوت این تصحیح با تصحیحات قبلی تأکید بر جنبه‌های تاریخی کتاب است که تاکنون مورد توجه قرار نگرفته بود.

جناب دکتر وثوقی، دوباره واژه «جرون» توضیح دهید.

«جرون» یک واژه پهلوی است که در اصل «ژرون» بوده، به معنای جای گرم، مشابه آن را در نقاط دیگر ایران هم داریم مثل جهرم که جهرون یا جرون به همان معناست. همین تها هم به معنای جای گرم است در مقابل شصیران یا یعنی جای سرد. می‌دانیم که جزیره هرموز واقعاً گرمای طاقت‌فرسایی دارد، برای خود تاریخی موجود، نام آن جزیره هرموز نیست بلکه جرون نام دارد. شهر هرموز تا سال ۶۹۹ ه.ق منطقه میناب کنونی گفته می‌شاید، توجه داشت که منظور شهر میناب نیست بلکه مصفحه میناب مورد نظر است که به درستی نامش نباید شهر هرموز قدیم در کجای آن قرار داشته است.

در سال ۶۹۹ شهر هرموز تحت تهاجم اقوام نورداری مغول قرار می‌گیرد و امیر هرموز مجبور می‌شود این شهر را طرف چندماه به منطقه امنی که همان جزیره جرون بوده است منتقل کند. وقتی هرموز به این جزیره انتقال داده شد، شهری جدید بنا شد. نام قبلی شهر یعنی هرموز را بر آن نهادند. بنابراین می‌توان گفت نام جزیره، جرون بود و شهری که در آن قرار داشت هرموز نامیده می‌شد. جرون‌نامه در واقع به معنای هرموزنامه است.

در دوره شاه عباس نام جرون کیم که از رواج افناد نام امروزی هرموز نامی‌شده شد. البته «قدری» در اشعار خود اسمی از هرموز نمی‌برد بلکه حتمه جا واژه جرون را برای نامیدن این جزیره به کار می‌برد.

کنکه جناب توجه اینکه در قرون هشتم و نهم جزیره جرون چنان در اوج قدرت و شکوفایی بوده که شهرتی جهانی داشته است. مبلتون شاعر انگلیسی وقتی می‌خواهد مثالی از بهشت بزند می‌گوید دنیا در حکم انگشتری است که هرموز نگین آن است و این به خاطر موفقیت اقتصادی این جزیره بوده که در آن زمان یکی از گران‌ترین جزایر دنیا به شمار می‌رفته است. البته این شکوفایی و تسلط هرموزها را بر کل ابراهه خلیج فارس با ورود پرتغالی‌ها از بین می‌رود.

شما برای تصحیح از چند نسخه برای مقایله و مقایسه استفاده کرده‌اید؟

متأسفانه از جرون‌نامه تنها یک نسخه باقی مانده است. آن هم نسخه‌ای که پیرو دل‌الوازه مسافر ایتالیایی در سفر خود به ایران خریداری کرده و با خود به کشورش برده بود. این تصحیح از روی همین تک‌نسخه انجام شده است.

اشاره کرده‌ید که جرون‌نامه با تأکید بر جنبه‌های تاریخی تصحیح شده است، از خلال سرورده‌های «قدری» چه دستاورد تاریخی جدیدی حاصل می‌شود؟

شاعر وقایع را تا سال ۱۰۴۲ ق روایت کرده و می‌داند که لاقابل تا سال ۱۰۲۳ ق قدح حیات بوده است. از این رو چون خود او از نزدیک شاهد بسیاری از وقایع بوده است کتاب او در مورد جنگ ایران با پرتغالی‌ها حائز اهمیت خواهد بود.

کنکه مهمی که از خواندن این اشعار به دست می‌آید این است که سراننده مصفحه است جنگ ایران با پرتغالی‌ها یک جنگ کاملاً جدید است. نباید بتوان گفت فتح هرموز در زمان شاه عباس که بعد از فتح قشم حاصل می‌شود آغاز جنگ‌هایی با هموم و طنی در ایران است. طعلیونی قبل ایران ایران زمین و سوزاران ایران زمین در جرون‌نامه گویات امیر کار گرفته است. اشاره سراننده جرون‌نامه، سپاه ایران که مرکب از سوزاران کرد، لر، ترک، عرب، گرمی، …، بوده‌د در کنار هم علیه پرتغالی‌ها می‌جنگیده‌اند.

«قدری» اماملقی‌خان را که سردار ایران در نبرد هرموز و شکست پرتغالی‌هاست با عنوان نواب ایران زمین معرفی می‌کند. من مطمئنم که سربازان ایرانی به هنگام آزاد شدن جزیره قشم و سپس هرموز، فریاد زنده یاد ایران سر داده‌اند. موارد فراوانی وجود دارد که «قدری» از سپاه تمامی ایران زمین یاد می‌کند. بیروند اندیشه و طنی را در میان ایرانیان که یکی از ویژگی‌های بارز جرون‌نامه، نیز هست می‌توان از نوشته‌های پرتغالی‌ها هم به دست آورد. هم اکنون کتابی از او دروی فرد ارائه داد که در آن زمان در ارتش پرتغالی‌ها بوده است در دست ترجمه دارم. با مطالعه این کتاب صحت شیوه‌ای از اشارات و تکیه خلیج در جرون‌نامه مشخص می‌شود که اندیشه‌های طنی از آن جمله است.

تازه‌های بوستان کتاب‌قم

موسسه بوستان کتاب که یک روزن پلنر تم و لا ناشران قلم‌کشو نیز هست، در دو ماهه گذشته اقدام به چاپ اشعار و به عرصه آذری کرده است که به صورت گزرا به آنها اشاره می‌کنیم

مهدود و مه‌چوسم؛ تألیف اسد کریمیان، کتابی است که در آن، ابرام‌زاد یونیدان قبل از جمع در لفظطن، چگونگی اشعار در هنگام اشعار و نحوه پوی‌گری او بین پیودر این اشعارگی و نیز شیوه جاذبه‌های اقتصادی، سیاسی و نظامی قدرتهای جهانی به تفصیل در هشت فصل بیان شده است.
توسمان است.

کتابی است که بر بررسی تطبیقی است میان بسبب

الحقیقه‌ای دیدگاه ملاحظرو انداختناسی لایتنر، نویسنده این کتاب علی‌اصغر زکی است. این کتاب با شمارگان ۱۵۰۰ نسخه و بهای سه هزار و ۲۰۰ تومان به چاپ رسیده است.

امامان ششمه، چاپ دوم اثر است از محمد تقی عبیدوس و محمد مهدی شاهرودی که گوشه ای از آموزه‌های امامان شیعه را در گستره افلاک به تصویر کشیده است. شمارگان این کتاب ۱۵۰۰ نسخه و بهای آن شش هزار و ۲۰۰ تومان است.

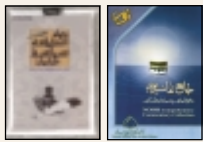
اسعد مود و العجل؛ تفسیری روان‌روان از موضوعات طرح شده در سوره مطهر است که برای آشنایی جوانان با این سوره نوشته شده. از اسامح مود ترجمه در این کتاب، تفسیر آیه به سوره به شلارت حضرت مسیح منجی بر آمدن پیامبری به نام اسحده است. این کتاب را آیت‌الله جعفر سبحانی نگاشته که با شمارگان ۱۵۰۰ نسخه و بهای ۸۵۰ تومان عرضه شده است.

عمران نظری؛ نوشته سیدیحیی ثریبی است و به چاپ پنجم هم رسیده. این کتاب که در دو بخش به تعریف و سیر تصوف و عرفان اسلامی بیان اصول و مسائل عرفان نظری می‌پردازد، با شمارگان ۱۵۰۰ نسخه و بهای سه هزار و ۲۰۰ تومان به چاپ رسیده است.

«آموزه‌های عرفانی از منظر امام علی علیه‌السلام» کتابی از محمدحسین صادقی از رکنی است که به تحلیل آموزه‌های عرفانی از نگاه امام‌المؤمنین پرداخته است. چهار فصل کتاب با عناوین شناخت‌شناسی عرفانی، هستی‌شناسی، توحیدی، اشعار کلامی و روایات فقهی، کتابی در این سیراست. قیمت این کتاب در هزار و ۱۵۰ تومان است.

کتاب در هزار و ۱۵۰ تومان است.
شروه و احکام آن در فقه اسلامی؛ موضوع ریشه را از دیدگاه آیات، روایات و نظریه‌های فقهی موردکاوش قرار داده است. نویسنده کتاب حبیب‌رضا داوودی و بهای آن یک هزار و ۸۵۰ تومان است.

حجره‌های از زلال قرآن؛ جلد پنجم از مجموعه‌ای تفسیری است که با بهره‌مندی از احیایات اخلاقی اهل بیت، به تفسیر سوره‌های عنکبوت، روم، لقمان، سجده و احزاب پرداخته

است. این اثر به تمامه میرزا ابوالقاسم محمدی گلپایگانی نوشته شده و مرکز فرهنگ و معارف قرآن آن را منتشر کرده است. **زین‌الدگی و آثار شهید اول**؛ عنوان کتابی است حاصل تحقیق و پژوهش رضاشاخاری، از پژوهشگران این تحقیق. جمیع آوری اشعار مغزفقه منسوب به شهید اول است. این سوره‌ها در این کتاب برای اولین بار تصحیح و تنظیم شده‌اند. شمارگان کتاب ۱۵۰۰ نسخه و بهای آن سه هزار تومان است.

المراجعات؛ جلد اول از مجموعه امام شرف‌الدین است که شرح آن به جلد چهارم رسیده و پژوهش‌گاه علوم و فرهنگ اسلامی همدان چاپ و انتشار آن است. شمارگان این اثر ۱۵۰۰ نسخه و بهای آن سه هزار و ۱۰۰ تومان است.

آفتاب کجاست؛ چاپ نوزدهم اثر سیدمحمد رسول مجلانی است که در آن بر بررسی عارف و مخیم کلامی داشته و آن را در هشت بخش سازمان داده است. بهای این کتاب سه هزار و ۲۰۰ تومان است.

رویت هلال؛ دومین عنوان از مجموعه میراث فقهی است که جلد اول آن به کوشش رضا بخاری و محسن صادقی منتشر می‌شود. به گفته دست‌اندرکاران این مجموعه، «رویت هلال» در پنج جلد و حدود ۴۰۰۰ صفحه عرضه خواهد شد. در بخشهای فقه‌گانه جلد نخست، علاوه بر آیات و روایات مربوط به رویت هلال، پژوهشهای علمان و فقیهان شیعه و

نیز پاره‌ای از تحقیقات علمان مذاهب دیگر، شناسایی، دسته‌بندی، تصحیح و با معرفی شده است.

آیه‌القره؛ پاره‌ای است که ابعاد زیبایی‌شناختی، کلامی و به ویژه عرفانی آن به ۳۵ سوره ۳۳ قرآن را در سه فصل بررسی کرده است. نویسنده کتاب مهدی طرازنده شمارگان آن ۲۰۰ نسخه و بهای آن دو هزار و ۱۵۰ تومان است.

اصول الفقه؛ «برایش سوم کتاب معروف استاد محمد رضا مظفر در مباحث الفاظ و معانی و مباحث عقلیه و مباحث حجیت خبر و اصول عملیه است که با پژوهش عاصمی زارعی سرواری عرضه شده است.

الاسان از دیدگاه قرآن؛ کتابی از محمد نوروزی است که در آن آنها و آسیبهای رفتاری انسان از دیدگاه قرآن در سه بخش انسان در قرآن، سرچشمه‌های دنیایی و آسیبهای فردی و اجتماعی انسان بررسی شده است.

هدوم آفتابش؛ سیاسی در «ایوان» نقد دیدگاه کسانی است که مدعی زوال اندیشه سیاسی در اسلام و ایران هستند. این کتاب به تبارشناسی دیدگاه مزبور پرداخته و برخی مضامین کلامی و برخی نظریه‌مذکور را ازبوی کرده است. این کتاب

کوششی است از سیدمحمدناصر قنبری **اسپیده امید**؛ کتابی است که در آن با منتشر کرده در آن تولد تا غیبت و دوران غیبت حضرت حجت (عج) موردتحلیل و بررسی قرار گرفته است.

هرمز جاودگنی؛ جمیع آوری نکات و ظرایف زندگی شهید رجایی است که در آن به شناخت و در دانش اخلاقی خواهد

شده است. نگارنده این اثر حسن عسکری‌زاده است.

عناوین دیگر آثار منتشر شده بوستان کتاب عبارتند از: **زین‌الدگی**؛ سیاسی امام حسن (ع)؛ **تفسیر مغز فقهی**؛ به ترجمه محمد سپهری؛ **الاسلام**؛ جلد اول و دوم؛ **تفسیر فقهی**؛ جلد اول (اله)؛ **نظایر از آرمان‌های امام خمینی**؛ سیدمحمدباقر هاشمی (م)؛ **احکام**؛ بیان (محمد وحیدی)؛ **داستان دوستان** (محمد محمدی)؛ **شاهرودی**؛ احمد بن بابیه؛ **دانش امام امینی**؛ تربیت برتر از خرافه‌های آن؛ آنچه و اولین و مریمان باید بداند؛ **خاشا**؛ **فهرجه**؛ لغزشیه (تألیف جلال‌الدین سیوطی به ترجمه تقی مفرد)؛ **نور زندگی** در سه جلد (جعفر شیخ الاسلامی)؛ **دو دست**؛ **دو بال**؛ **سید سعید هاشمی**؛ **او**؛ **جلد پنجم** از ترجمه و شرح «المکاسب»؛ **که توسط محمد بن ابدین فضل هردی صورت گرفته است.**

دوره جدید شماره ۱۹
ششمین تا بیستم ۱۳۹۲
مهر ۱۹

سهه کتاب جدید

برای آموزش بهتر قرآن

جشنید ابراری به تازگی سه کتاب برای آشنایی درک بهتر معانی قرآنی و همچنین آموزش معارف آن تدوین و منتشر کرده است.

کتاب اول با عنوان **حروف قطعیته**، نوعی روش تفسیر قرآن است که با استفاده از آن ضمن کمک به همین ترتیب سوره‌ها برای قسمتهای قرآنی نیز معنای این پیشنهاد شده است. در این کتابچه شصت صفحه‌ای همچنین برای بعضی آیات قرآن معنای ای

ذکر شده که قبلاً به آن پرداخته نشده بود. همچنین روش پیشنهاد می‌شود که بر اساس آن خط سیر مطلب سوره‌های بلند تا فقهی تلاوت کننده قرآن بخواند. هرگز کتاب دیگر، ترتیب زبور سوره‌ها، نام دارد و در صدد پاسخگویی به این سوال

است که دانش ترتیب زبور سوره‌ها چه فایده‌ای دارد؟ این امر در این کتاب پیشنهاد شده است. همچنین ترتیب و مهمترین دانسته‌های سبببندی از اشتباهات ترتیب زبور در این اثر ضمن ملاحظه استدلالهای مربوط و روش سوره‌ها نیز تدوین و عرضه شده است.

تفسیر تحلیلی سوره فجره عنوان کتاب سوم این مؤلف است که در آن به ارائه پیشنهادی جدید برای تفسیر قرآن و همچنین آموزش آن پرداخته است. به عقده نویسنده، در روشی که وی آن را «تحلیلی» می‌نامد، غرض اصلی سوره‌های قرآنی کشف شده و در نتیجه آن سوره بهتر فهمیده خواهد شد. همچنین غرضهای قرآنی از هر سوره به سهولت در کشف و رابطه آن بین آیات کلامی و معنی آنها در رابطه با غرض اصلی نیز بهتر دریافت می‌شود. هر سه کتاب با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه و بهای ۵۰۰ تومان عرضه شده‌اند. مسائلیت چاپ و نشر کتاب اول و دوم برعهده انتشارات جدید و کتاب سوم برعهده نشر سلسله بوده است.

کتاب از این صبح روشن؛ نوشته‌ای از سید محمد حسن مؤمنی در اثبات سند زیارت علماو او نیز پژوهشی است بی‌امون تری و یافته مطلب این کتاب با مقدمه‌ای از علامه حبیب‌شاس، شیخ جواد کرمانی آغاز می‌شود. کتاب زیارت علماو را بعد از آثار به وحدانیت جق تعالی و رسالت بخیر (ام‌س) و امامت الله اطهار علیه‌السلام در مقام بیان اطهار برای تفری و ژانر مؤمن معرفی می‌کند. او در تعریف خود برای روشن شدن صحت زیارت علماو و مضامین آن، محققان را به کتاب مفاتیح‌الصمدی فی شرح زیارت‌الاعظمه تألیف حاج ابوالفضل نهایی ارجاع می‌دهد. پس از متن زیارت علماو و مقدمه مؤلف، بخش اصلی کتاب آغاز می‌شود. این بخش شامل دو فصل است. در فصل اول سند زیارت علماو به تفصیل موردتحلیل و بررسی قرار گرفته و نیز با نقل کلماتی از مرحوم وحید بهبهانی و مرحوم مامقانی درباره خیر صحیح و منصف، بخشی از دلایل و قراین وثوق خبری و اطمینان به صدور زیارت علماو بیان شده است. در این بخش اسناد زیارت علماو در کتب قدما بررسی شده و در ادامه با طرح برخی شبهات درباره خیر صحیح و منصف، بخشی از دلایل آنها پاسخ داده شده است.

در این قسمت همچنین سخنانی اول و دوم متن زیارت علماو مورد تکاشش قرار گرفته و طی آن دیدگاه علامه مجلسی و آیت‌الله بورجوید مطرح شده است. به دنبال آن کلام شیخ طوسی و روش وی در عمل

به احراز واحد و نیز نمودار طریق رجایی مورد بررسی در سند زیارت علماو بیان شده است. در این بخش اشکال آیت‌الله خوئی در شیخ اجازه نیز مطرح و به آن پاسخ داده شده است. در قسمت دوم کتاب مقدمه و کلام سوم آن را دربر می‌گیرد. به طرح برخی شبهات درباره زیارت علماو و پاسخگویی به آنها پرداخته شده است. مؤلف در این بخش، زیارت علماو را در مقاصد اولیه مورد بررسی قرار داده و اختلاف موجود بین اشکال آوزارت و مصباح را در آن نقطه ثابت است. نه در چهار، در این قسمت همچنین کلام سید بن طاووس و اختلافات موجود در آن مطرح و به سه احتمال اشاره شده است: از مباحث بررسی می‌رود آن به بررسی اصابت اثر به جمله و مدارا و سازگاریش با منن تحلیلی لغن بر روشندان در مسیر اهل بیت و قرآن کریم و نمونه‌هایی از آیات لغن، جایگاه تری و جایز بودن نظری آن و بیان چهار اصل در معنائشناسی معرفتی و درون یافتی تری اشاره کرده. مطلب پایانی کتاب نیز تیری را در لاری غلبه تبیین کرده و برخی مستندات قرآنی- روایی آن را آورده است.

کتاب از این صبح روشن؛ را انتشارات جیل ما با شمارگان ۱۰۰ نسخه و بهای دو هزار تومان به تازگی رونه بازار نشر کرده است.

نشریه اشارات و ویژه‌نامه محرم

مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیما، شماره جدید نشریه «اشارات» را به ایام سوگوازی امام حسین(ع) و عاشورا اختصاص داده و با عنوان «ویژه‌نامه محرم» آن را منتشر کرده است. در این شماره که با شعار «کاش تنهای عطش می‌نهمید»، شروع شده، مطالب و نوشته‌های گوناگون و متفاوت ادبی از نویسندگان زیادی به چشم می‌خورد.

در بخش اول که عنوان آن «کتبه خون» نام دارد، پیش از ۱۲ متن، قطعه و شعر با مضامین و مضامین مربوط به آغاز ماه محرم وجود دارد.

در قسمت اسوره مقلعه جلدنیم نوشته سوره دربار امام حسین(ع) به چشم می‌خورد. در زیر عنوان «سازنین فریاد» در وصف امام سجاده(ع) به مثابه فریادگر حماسه عاشورا، مطلب متعددی به چشم می‌خورد. نوشته‌های امیر دیراند، حضرت ابوالفضل زین‌عوان «دریا عطش» گردآوری شده است. در این شماره از نشریه اشارات، چندین قطعه ادبی و شعر نیز در وصف حضرت زینب(س) با عنوان «حسیر جلیل» درج شده است.
سوره که گویند که بخشی است که در آن مطالب درباره حضرت علی(ع) مقرر نوشته شده است.

دیگر مطالب ویژه‌نامه محرم اشارات عبارتند از: قطعه‌ای از قطعه‌ای از منگوت، از آب هم مضایقه کردند، یک قدم تا عرش، نیا عظیم، فارس اشک، خاک معطر، شمایلت آفتاب و آرزوهای سرخ.

این شماره نشریه اشارات به کوشش سیدعلی حسینی ایمنی و مریم سلاطینی فراهم آمده است.

از دینکده با توجه به گستره موضوعات متعددش به عنوان نخستین دانشنامه ایرانیان باستان یاد کرده‌اند. این اثر تاریخی بنام استا و دانشنامه موروثیاست که گفته است: از آن روزگار یاد امروز دانشنامه‌نویسی ایرانیان فراز و رویداییاری طی یک دهه است. در دوران تمدن اسلامی، ایرانیان به عنوان مؤثرترین چهره‌های علم‌پس روزگار خود نقش دویزاد در شکوفایی تمدن اسلامی ایفا کردند، در ادامه دست دسنگاه جدید شاپوری، دارالعلوم‌ها و بیت‌الحکمه‌های تأسیس شد و کار ترجمه و تولید علم با شور و اشتیاق ادامه یافت. در این سالها ایرانیان از نوشتن دانشنامه‌ها غافل نبودند. برناصر فارابی، احصاب‌العلوم، را نوشتند و تمایز فرعون، جوامع‌العلوم، دارالمنافع‌العلوم، بین‌المللی (۱۳۷۰ قمری) توسط محمد سعوزامی نگارش شد. در واسر قرن چهارم مسافتی‌اشیا را تصنیف‌آرا گزوفی از دانشوران آن روزگار پدید آوردند. از سده پنجم تا سزدهم هجری نیز آثار ارزشمندی در حوزه دانشنامه‌نگاری پدید آمدند. آثار جهان‌نگاری می‌شد که خواننده را عنوان به پندداشتی‌بودن آنها یکی برود نظیر مسئله‌العلوم، المسج فتن، و دره‌تاج لغز الندیاج. از دیگر آثار ارزشمندی که در آنها جا چند دانش‌خون به میان آمده بود می‌توان از دانشنامه علایی نوشته ابن سید جمام جهان‌نامی نوشته بهیمان بن مزیناه، تزهتنامه علایی، تزهت‌مشهدی‌دان‌اشیا الجغرافی پادشاهوسیاری کنهلی شکر که در آن پاره‌ایا را از تصنیف‌اصل نام برد.

کنه‌لی که در آنجا روشن به آن ضروری می‌نماید این است که اغلب این آثار و شکل و نام تألیف آنها با تعریف دانشنامه به معنای امروزی غایت عمده‌ای دارد. دانشنامه نگاری به شیوه امروزیان به تأثیر از سنت دانشنامه‌نگاری اروپایی از سال ۱۳۲۵ شمسی آغاز شد و پس از ده سالکار کار ادواالمعارف فارسی‌ای‌بود که دانشنامه‌ای ترجمه‌ای - تألیفی محسوب می‌شود. علام‌حسین صاحب‌سورسرت این پارالمعارف‌بود که برعم تشکیل‌بسیاری که در دهه‌ها نوشته‌یاشیعی مناسب به معنای خود نهاده. طریقه آنکه پژوهشگران در انتظار طرح و تصویرب و تأمین هزینه‌باشند.

حال آن‌که کتاب مرجع درکنجه‌های ایران کهنه حلبیبه قلم آراز است اما گه‌می مراده که بر این مهم کسرنده. هر چند اندک و نامیر - کزد قم از دمان این عرصه زیادبود آن را عاظمیبن چندینبار، بدیفا که این فقرگاه در فتنه‌ها و شاحه‌هایی از علوم‌مخ می‌نماید که همین از مبلغ علمی‌های آن به شمار می‌رود. میراث‌باشناسی، حیات و سخن و طبیعت زیبا از جمله آن همه است که به‌رغم تشکیل‌بسیاری که در دهه‌ها نوشته‌یاشیعی مناسب به معنای خود نهاده. طریقه آنکه پژوهشگران در انتظار طرح و تصویرب و تأمین هزینه‌باشند.

آن‌که کتاب مرجع درکنجه‌های ایران کهنه حلبیبه قلم آراز است اما گه‌می مراده که بر این مهم کسرنده. هر چند اندک و نامیر - کزد قم از دمان این عرصه زیادبود آن را عاظمیبن چندینبار، بدیفا که این فقرگاه در فتنه‌ها و شاحه‌هایی از علوم‌مخ می‌نماید که همین از مبلغ علمی‌های آن به شمار می‌رود. میراث‌باشناسی، حیات و سخن و طبیعت زیبا از جمله آن همه است که به‌رغم تشکیل‌بسیاری که در دهه‌ها نوشته‌یاشیعی مناسب به معنای خود نهاده. طریقه آنکه پژوهشگران در انتظار طرح و تصویرب و تأمین هزینه‌باشند.

اسلامی، ظریف‌باقلوه علمی کشوربه گونه‌ای‌بود که امکان نهفتن دانشنامه‌نویسی را در بسیاری از عرصه‌های علم و دانش فراهم کرد و به حق این دوران را باید یکی از درخشان‌ترین روزگاران در تاریخ این سرزمین و عوالمه دانشنامه‌نگاری به شمار آورد. تنها کثر نام دانشنامه‌های تألیف شده و در دست تألیف معاصر، فهرست بلندبالایی را شامل می‌شود. اینکه چرا چنین اقبال و سیمیی به دانشنامه‌نویسی رود است در حیطه این یادداشت کوتاه نیست و باید اهل نظر در فرصتی مناسب به آن پاسخ گویند. «دانشنامه زبان و ادب فارسی» تازه‌ترین میوه درخت دانشنامه‌نگاری در ایران اسلامی است. این دانشنامه را می‌توان نخستین دانشنامه اختصاصی در معرفی اهم اطلاعات مربوط به زبان و ادب فارسی در جامعه‌های آن به شمار آورد.

بعاد انقلاب اسلامی: ظریفیت یاقلوه علمی کشور به گونه‌ای بود که امکان «نیضت» دانشنامه‌نویسی» را در بسیاری از عرصه‌های علم و دانش فراهم کرد

زیرا زبان و ادب فارسی از قدیم‌ترین و غنی‌ترین دستاوردهای دانش بشری است و قدمت و غنای آن بیش از آن است که بتوان همه اطلاعات مربوط به آن را در حجمی محدود گرد آورد. آنجاکه در پیشکتاب این دانشنامه آمده است، اگر دانشنامه‌ها را به اعتبار حجم آنها، به مختصر و مفصل، به اعتبار محتوا، به اختصاصی و عمومی و به اعتبار شیوه تنظیم و عرصه مقالات آنها، به فلبایی و موضوعی، و به اعتبار سببیت اقوال مذکور در مقالات، به مینشی و غیرمینشی بر نظام ارجحایی تقسیم کنیم، دانشنامه زبان و ادب فارسی دانشنامه‌ای مختصر، اختصاصی، فلبایی و مینشی بر نظام ارجحایی است. مختصر است زیرا تنها به اهم موضوعات مربوط به حوزه خود می‌پردازد، اختصاصی است، زیرا

اسلامی، ظریف‌باقلوه علمی کشوربه گونه‌ای‌بود که امکان نهفتن دانشنامه‌نویسی را در بسیاری از عرصه‌های علم و دانش فراهم کرد و به حق این دوران را باید یکی از درخشان‌ترین روزگاران در تاریخ این سرزمین و عوالمه دانشنامه‌نگاری به شمار آورد. تنها کثر نام دانشنامه‌های تألیف شده و در دست تألیف معاصر، فهرست بلندبالایی را شامل می‌شود. اینکه چرا چنین اقبال و سیمیی به دانشنامه‌نویسی رود است در حیطه این یادداشت کوتاه نیست و باید اهل نظر در فرصتی مناسب به آن پاسخ گویند. «دانشنامه زبان و ادب فارسی» تازه‌ترین میوه درخت دانشنامه‌نگاری در ایران اسلامی است. این دانشنامه را می‌توان نخستین دانشنامه اختصاصی در معرفی اهم اطلاعات مربوط به زبان و ادب فارسی در جامعه‌های آن به شمار آورد.

زیرا زبان و ادب فارسی از قدیم‌ترین و غنی‌ترین دستاوردهای دانش بشری است و قدمت و غنای آن بیش از آن است که بتوان همه اطلاعات مربوط به آن را در حجمی محدود گرد آورد. آنجاکه در پیشکتاب این دانشنامه آمده است، اگر دانشنامه‌ها را به اعتبار حجم آنها، به مختصر و مفصل، به اعتبار محتوا، به اختصاصی و عمومی و به اعتبار شیوه تنظیم و عرصه مقالات آنها، به فلبایی و موضوعی، و به اعتبار سببیت اقوال مذکور در مقالات، به مینشی و غیرمینشی بر نظام ارجحایی تقسیم کنیم، دانشنامه زبان و ادب فارسی دانشنامه‌ای مختصر، اختصاصی، فلبایی و مینشی بر نظام ارجحایی است. مختصر است زیرا تنها به اهم موضوعات مربوط به حوزه خود می‌پردازد، اختصاصی است، زیرا

دانشنامه زبان و ادب فارسی

مهدی الماسی

مختص به موضوعات متنوع مربوط به زبان و ادب فارسی است. الفبایی است زیرا امدهای آن برای سهولت مراجعه به آنها مانند مدخلهای فرهنگ لغت، به ترتیب حروف الفبا مرتب شده است. و مینشی بر نظام موضوعی است. زیرا افران و روایات مهم مذکور در مین مقالات مستند به استناد مأرجه از منابع موثق و معتبر است.

فرهنگشان زبان و ادب فارسی به سال ۱۳۷۰ در تدریس این دانشنامه همت گماشت و در رویهت ۱۳۷۲ گروه تحقیق در مین و انبیاات فارسی با مدیریت استاد علیحیدر آینی رسماً شروع به کار کرد. در سال ۱۳۷۹ شورای علمی دانشنامه تأسیس شد. این شورا به ریاست علیحیدر آینی و نظریوت تنی چند از دیگر اعضای یوسنه فرهنگشان آنبان فقیر امین‌پور، نصرالله پورجوادی، حسن‌حسینی، علام‌حیدر عاظمی، محمدحسین‌زادعی، همیس سرکارتی، اسماعیل سعادت ، احمد سیمیی، علی‌اشرف صادقی، زین‌العابدین مزین، محمدعلی مودعلو الحسن‌نخعی، برورسی و کریش چندند مدخل‌ها را مورد توجه قرار دادند.

آنجان که پیش‌بینی شده است این دانشنامه در رنش جلد پیش و یکم هفتصد و پنجاه صفحه‌ای، جامع مهم‌ترین اطلاعات ادبی فارسی، به صورت مفلافا در موضوعات رجالی و کتب ادبی، دستور زبان، اصطلاحات عرفانی و معنایی زبانهای ایرانی، انواع انبیاات، انبیاات شیخ از اسلام، استعاره‌های قرآنی، اقوام شاهنامه فردوسی و برخی دیگر از اعلام به خصوص اعلام قرآنی، انبیاات معاصر و احوال و آثار ادبی‌شناسی که به درازما و وجه در خارج در حوزه زبان و ادب فارسی پیوند یافته‌اند، خواهد بود.

از مزیوت دیگر این دانشنامه اختصاص مدخلهایی به ادبیاات تطبیقی، ادبیاات داستانی، ادبیاات عرفانی، ادبیاات معاصر ایران، ادبیاات نمایشی، ادبیاات کودک و نوجوان و نیز موضوعاتی مانند اصطلاحات ادبی و عرفانی است. لازم به ذکر است که سادختندگن دانشنامه روزیکر بوده ۱۰۰۰ مدخل است که در حیات کتابت مزیوت میان مقالات، از نکته‌یوسه است که در این دانشنامه در تألیف ظاهر هر فصل مد نظر قرار داشته است. همچنین اصل برهیز از ترجیح نظری بر نظر دیگر در مسائل

و موضوعات مختلف مورد اشاره به عنوان یکی از اصول بنیاد دینکارش مفلافا مورد توجه قرار گرفته است. کتابک دانشنامه فقط به ذکر آرا یکی مخالف اتفاقا کرده و بدون جانبداری از یک نظر یا معرفی منابع که در آنها از آن سخن گرفته است برای مرامه‌کننده این امکان را فراهم آورد. تا جویده سراج‌ها را بیورد و سر انجام خودرد باب مسئله مورد مناقشه تصرف کند.

با دقتی که در تألیف و تدوین و ارائه این دانشنامه صورت گرفته است، می‌توید این دانشنامه‌تنی تولید نیاز بسیاری از جویندگان و پژوهشگران ادبی زبان و ادب فارسی را اتمز از دانشجوین و پژوهشگران باز آورد کند. به خصوص آنکه گروهی از فضلای تدریس استادی و هیوت‌نگارش مدخل دانشنامه را به جهه دانشنده‌کسانی چون احمد عاظمی، علام‌حیدر عاظمی، آذرش کاروش، کامیار عابدی، وزیر ادبایی، مریم حبیبی، هلاله جالبی، مهدی حقیق، حوسن ذاکرالحسینی، احمد سیمیی، مریم شرفی، فیهام، موحد و بسیاری نام و غیر دیگر که مجالی برای یادشان نیست.

این دانشنامه هم اکنون از سزورسنی اسناد اسماعیل سعادت بهره می‌گیرد. به توفیق روزافزون مؤلفان و جلد‌های بعدی این دانشنامه همواره روزیکر خواهد شد. زبان و ادب فارسی از انبیاات تاریخی و مکتوبات زبان و ادب فارسی در هفتصد و هشتصد صفحه با شمارگان ۳۰۰۰ نسخه و قیمت دوازده هزار تومان، به بازار عرضه شده است.

تولید کتابهای مرجع در انتشارات امیرکبیر

مرکز پژوهشهای فرهنگی انتشارات امیرکبیر در سالهای اقبامات گسترده‌ای را در نشر کتاب مرجع در دستور کار خود قرار داده است. برخی از فعالیتها ی این مرکز در تولید کتابهای مرجع (دانشنامه‌ها، فرهنگنامه‌ها، کتابشناسی‌ها و فرهنگهای لغت) به‌شمر نشده و حاصل کار در اختیار کتاب و پژوهش قرار گرفته است که به اقبال گسترش از بصره تألیف، مدسه آماده‌سازی و تدوین است. **الف) دانشنامه‌ها**

تاریخ ایران کهنیج ترجمه و تکمیل پروژه تمام تاریخ ایران کهنیج از سال ۱۳۷۲ توسط دکتر نسورقاندی آغاز شد. تاکنون در مجلدان (۲) آماده شده است. این مجموعه پنجاه جلدی است و پنج پیشتر با ترجمه حسن اورنگ‌شیر منتشر شده است. **دانشنامه ارفیکانه** این پروژه در سال ۱۳۸۲ با ترجمه سه مدخل از دانشنامه اریکانا توسط دکتر یسامن مین شروع شد. ترجمه مدخل بعدی زیر نظر نهمده جهانانده دارد. تاکنون بیست مدخل از دانشنامه اریکانا ترجمه شده که پنج مدخل آن به نهایت یوشاک در ایران مین. **انبیاات داستانی** در ایران مین، انقلاب مشروطیت، تاریخ روابط ایران و آلمان و سیوتوسی منتشر شده است. **دانشنامه ارفیالم** مسلمانان این پروژه که ترجمه کتاب Muslim peoples است. در شصت مجلدان، زیر نظر معصومه ارواحی‌مینیان تدوین شده. ترجمه چاپ بی‌شود. **ایران ما** مجموعه ای از آن دانشنامه‌ای است دوزبده (کتابچیه) که دوزبده مختلف فرهنگ ایران را مورد بررسی قرار می‌دهد. این مجموعه زیر نظر معصومه ارواحی‌مینیان تدوین می‌شود.

دارالمعارف اسلام ترجمه ششده دارالمعارف (Encyclopaedia Islam)

فرهنگنامه دین‌ای فرهنگنامه ترجمه Religions Dictionarydes میرجا ابیاده است که با زیرنمایش علمی دکتر نهوراسلانی در حال تدوین است.

ج) کتابشناسی
ترجمه‌یوسه سلطنت ایران‌شناسی دکتر کامیشناسی زیر نظر دکتر نسورقاندی و معصومه ارواحی‌مینی در حال تدوین است.

د) فرهنگهای لغت
فرهنگ لغات و حکم سره های برابرهای انگلیسی، کاری از اسماعیل ضیاء که در سال ۱۳۸۴ به چاپ خواهد رسید. فرهنگ جامع حقوقی، همواره برابرهای انگلیسی، کاری از دکتر حمید وارسته که درحال تدوین را پشت سر می‌گذارد.

محمد صرانی

قزق کتاب مرجع درکنجه‌های ایران کهنه حلبیبه قلم آراز است اما گه‌می مراده که بر این مهم کسرنده. هر چند اندک و نامیر - کزد قم از دمان این عرصه زیادبود آن را عاظمیبن چندینبار، بدیفا که این فقرگاه در فتنه‌ها و شاحه‌هایی از علوم‌مخ می‌نماید که همین از مبلغ علمی‌های آن به شمار می‌رود. میراث‌باشناسی، حیات و سخن و طبیعت زیبا از جمله آن همه است که به‌رغم تشکیل‌بسیاری که در دهه‌ها نوشته‌یاشیعی مناسب به معنای خود نهاده. طریقه آنکه پژوهشگران در انتظار طرح و تصویرب و تأمین هزینه‌باشند.

آن‌که کتاب مرجع درکنجه‌های ایران کهنه حلبیبه قلم آراز است اما گه‌می مراده که بر این مهم کسرنده. هر چند اندک و نامیر - کزد قم از دمان این عرصه زیادبود آن را عاظمیبن چندینبار، بدیفا که این فقرگاه در فتنه‌ها و شاحه‌هایی از علوم‌مخ می‌نماید که همین از مبلغ علمی‌های آن به شمار می‌رود. میراث‌باشناسی، حیات و سخن و طبیعت زیبا از جمله آن همه است که به‌رغم تشکیل‌بسیاری که در دهه‌ها نوشته‌یاشیعی مناسب به معنای خود نهاده. طریقه آنکه پژوهشگران در انتظار طرح و تصویرب و تأمین هزینه‌باشند.

درین موضوع تألیف نشده بود. خاصه که روشمند، روزآمد و آسان‌باب باشد.

وی‌اله مقربان، پژوهشگر، گمانشاسی و مؤلف این اثر در پیشکتاب کتاب خود می‌نویسد: «با توجه به شرایط اقلیمی و کم‌انگیز کشور ایران شناخت عناصر دائمی و پایدار که بتواند گاهگی بر مصادقی خشک و معتدب نیز استقرار یابد، به علاوه در بازمیاری محیط‌های متنوع و روشنی در جنگل‌گای‌های بارک‌سای‌های امرای انسانی سزوسمیری، یونان از آنها بهره‌وکشده است. لیل توپچی دراین بنا، این آخرین اطلاعات مربوط به نامهای علمی درختان و درختچه‌های ایران، اهم از خودرودی و کاشته‌شده یا عکس‌های رنگی و نقاشی‌های برگرفته از منابع مختلف به همراه شرح کامل گمانشاسی، باوکتش‌نامهای ایران و جهان، به همراه نامهای فارسی و انگلیسی و نامهای رایج و مصطلح آنها به همراه کلمه‌شناسی گوه‌های جنس‌های مختلف و گاهی تیره‌های مهم اطلاعات مربوط به روش شناسایی جنس آنها نیز ارائه شده است».

این نامهای علمی و به علاوه در بازمیاری محیط‌های متنوع و روشنی در جنگل‌گای‌های بارک‌سای‌های امرای انسانی سزوسمیری، یونان از آنها بهره‌وکشده است. لیل توپچی دراین بنا، این آخرین اطلاعات مربوط به نامهای علمی درختان و درختچه‌های ایران، اهم از خودرودی و کاشته‌شده یا عکس‌های رنگی و نقاشی‌های برگرفته از منابع مختلف به همراه شرح کامل گمانشاسی، باوکتش‌نامهای ایران و جهان، به همراه نامهای فارسی و انگلیسی و نامهای رایج و مصطلح آنها به همراه کلمه‌شناسی گوه‌های جنس‌های مختلف و گاهی تیره‌های مهم اطلاعات مربوط به روش شناسایی جنس آنها نیز ارائه شده است».

بارانی که ابهام را می شوید

گفت‌وگو با ججت الاسلام و المسلمین سعید فخرزاده، مسئول دفتر تاریخ شفاهی انقلاب اسلامی

نام فخرزاده با تاریخ شفاهی انقلاب و روایت خاطرات پرواز انقلابیون گره خورده است. این روحانی مستعجب پیشتر وقت خود را به این مهم، یعنی جمع زوری در تدوین خاطرات انقلاب و جنگ اختصاص داده است. فخرزاده پیش از این، فر هنگسرای انقلاب و ریاست به سازمان فرهنگی حزی شهرداری تهران اداره می کرد و اکنون مسئول دفتر تاریخ شفاهی انقلاب اسلامی و همچنین دفتر خاطرات جنگ ادبیات و هنر مقالات، ریاست به حوزه هنری است. فراسید نام مبارک دهه فجر را برای گفت‌وگو با او ضمنی منتقم شمریم.

افراد بسیاری خاطرات را ماده اولیه تدوین کتابهای تاریخی می دانند. عده‌ای نیز خاطرات را تاریخ غیررسمی یک پره زمانی خاص می‌دانند. نظر شما در این باره چیست و فکر می‌کنید تا چه اندازه باید برای خاطرات، اهمیت قائل شد؟

منظور از تاریخ رسمی غالباً تاریخی است که از سوی حکومت و یا دولت خاصی تدوین شده و به ثبت رسیده و ملاحظات خاصی را هم دربر می‌گیرد اما خاطرات در اصل اشاره‌ای به وقایع تاریخی است که دیدگاه و یا جهان‌بینی شخصی بر آن سایه‌انگنده و زوومانیست دولت یا نهادهای دولتی هم تأیید نشده و یا نه‌آنچه اسناد مدارک دولتی قطعی و مستند نیست. گمانا اینکه بسیاری از اسناد دولتی هم قابل استناد قطعی نیستند، مثلاً اسنادی که از اسلواک یابی مانده و در این اسناد انهمی خاص به شخص یا گروهی نسبت داده شده است.

در اصل، محبت و ستم خاطرات بر نتیجه تحقیق و پژوهش محقق بر می‌گردد گرچه مسئولیت آن بر دوش راوی یا صاحب خاطرات است. اصولاً در واقع مهم تاریخی افراد از منظر خود تنها شاهد بخش کوچکی از آن اتفاق بزرگ هستند. وقتی محقق با هویشاری و وسوس این بخشهای کوچک را کنار هم می‌چیند فضایی کلی از تاریخ ششای می‌گردد و بارزیبایی می‌شوگافی، جنبه‌های ناپیدا و محو پیداشده و رنگ و لعاب می‌گیرند. در ثبت و ضبط خاطرات انقلاب اسلامی ایران یک اتفاق مبارک افتاد و آن روی آوردن به ثبت تاریخ شفاهی پایتت خاطرات به صورت شفاهی بود. این روش امکانات بیشتری را در امر هدایت گفت‌وگو به محقق یا بینمیانگنده می‌دهد.

به نظر حاضر تمامی هم اکنون در چه مرحله‌ای از جمع‌آوری و تدوین خاطرات هستیم. آیا می‌توان نهایت را برای این عرصه تصور کرد؟

باید بگویم ما هنوز در میانه راه هستیم و حتی در تدوین و تألیف کتب خارطه و خصوصاً کتابهای که دربرگیرنده تاریخ انقلابند، خوب عمل نکرده‌ایم. در ذهن نسل جوان

ما سوزالایی هست که پاسخ درخور و واقع‌کننده‌ای به آنها داده نشده و اگر هم در صدد پاسخ به سوالات آنها برآمده‌ایم، تاریخی را برای آنها شرح داده‌ایم که غالباً بیابردانه بوده است. در صورتی که این مهم به طریق صحیح و با اتکا به اصول خاص خود عملی می‌شد، خاطرات وقایع و روایت خیل عظیم آدمهایی که با در کتاب انقلاب گذاشتند خود به خود ابهامات را می‌شست می‌خود می‌برد و چراغ حقیقت را در ذهن جوانان روشن می‌کرد.

با کمال تأسف باید بگویم کتابهایی که تاکنون از تاریخ انقلاب تدوین شده به هیچ وجه جوابگو نبوده و حتی قادر به پاسخگویی به سوالات روزمره و پیش پا افتاده جوانها نیستند. چه رسد به اینکه توجیه‌کننده این حرکت عظیم و مریمی‌بلند، البته در مورد خارطه‌نگاری انقلاب باید بگویم با این روش این حرکت، رو به اصلاح و پاک‌سازی است. تا قبل از این، انشخاص صرف اینکه خاطراتی از انقلاب داشتند پشت میز مصاحبه می‌نشستند. و خاطرات خود را روایت می‌کردند. اگر گردآوری خاطرات انقلاب را در همین راستا محدود کنیم، تا اندازه‌ای می‌توان گفت گردآورندگان این خاطرات به سراغ همه انقلابیون و مبارزان رفته‌اند و گفتارشان را منگوب کرده‌اند. اما هم اکنون ما روشی دیگر به سراغ نت خاطرات می‌رویم و در این روش، وقایع، پایه و اساس مصاحبه و جمع‌آوری اطلاعات‌اند. برای مثال واقعه ۷ شهروبر یا موضوع شمشیر لانه جاسوسی و غیره.

در اصل محقق یا مشخص کردن موضوع بحث را محدود اما موثکالانه‌تر پیش می‌برد. حدود سی جمل موضوع اصلی وجود دارد که امیدواریم برای همه این موضوعات کتابهایی در خور تهیه و تدوین شود.

در این عرصه با چه مشکلاتی مواجهید؟

مشکل اصلی، تخصیص بودجه و اعتبار است. البته بدون این هم تا حده ادامه داده‌اند. اما این مهم است که مسئولان و تدوین‌گران فرهنگی کشور به اهمیت کار واقف باشند و بدانند که باید از این عرصه حمایت کنند. مسئولان فرهنگی باید فقدان یک انسجام فکری را در رابطه با هویت انقلاب اسلامی با تمام وجود درک کنند. باید بتوانند برای آن داری و بیاندازند. بسیاری برای این سوالات باید کتابها در خصوص تاریخ و خاطرات انقلاب چه کتابهایی در دست تهیه دارید؟

موضوعات مختلفی را شروع کرده‌ایم و در رابطه با آنها، هم می‌توانیم از آرشیب خاطرات تهیه شده استفاده کنیم و هم از آدهمایی که آن موضوعات را درک کرده‌اند. برای مثال زندانهای رژیم شاه یکی از آن موضوعات است که البته مطالب قابل توجهی هم پیرامون آن وجود دارد. شاید

راههایی برای رهایی از آسیب

گروه خبر هفته، سلسله نشستهای تخصصی ادبی دفاع مقدس با عنوان نشست تخصصی آسیب‌شناسی کتب ادبیات پنداری؟» پیرو غلام‌نامه‌ای که میان معاونت ادبیات و انتشارات بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس و معاونت امور فرهنگی وزارت متبوع منعقد شد، هر بار در روز و یک بار برگزار می‌شود. هدف از برگزاری این نشستها بحث و تبادل نظر و بهره‌گیری از دیدگاههای صاحب‌نظران و علاقه‌مندان حوزه ادبیات دفاع مقدس است. اولین جلسه این نشستها، دوشنبه دهم بهمن‌ماه، رأس ساعت ۱۵ در ساختمان شماره ۲ خانه کتاب برگزار شد.

این نشست به همت دفتر برنامه‌ریزی و توسعه کتاب و کتابخوانی و با حضور محمدقاسم فروغی، مدیرکل کتابخانه‌های دولتی، سعید فخرزاده، مدیرکل ادبیات و بیاد حفظ آثار و ارزشهای دفاع مقدس، قاسم‌علی فرات، نویسنده کتب دفاع مقدس، محسن مؤمنی، منتقد و نویسنده، محمدمهدی دریندی، نویسنده و مجید جعفری‌قدم برگزار شد.

به گفته محمدقاسم فروغی، مجموعه‌های اصلی این نشستها عبارتند از:

- آسیب‌شناسی تولید کتب ادبیات داستانی دفاع مقدس

- آسیب‌شناسی مخاطبان کتب ادبیات داستانی دفاع مقدس و علت عدم استقبال از

جالب باشد بدانید بسیاری از وسایلی گنجینه در زندانهای اسلواک از اروپا و کشورهای اروپایی تهیه می‌شده و... موضوع اشاره‌ای به نام کمیته مشترک ضدخرابکاری هم جزو موضوعات مطرح و قابل تأمل ماست و پیش‌بینی می‌شود کتابی خواندنی از نتیجه این تحقیق به چاپ برسد. با موضوعاتی مثل شمشیر لانه جاسوسی که امام از آن به عنوان انقلاب دوم یاد کرد، بعد از این واقعه بود که دنیا با ایران آشنا شد و اشیاء غریب هم این بود که ایران را در تیزر

مکی، عبدالله عوامی

ماهیچ وقت نگفته‌ایم

سیاهپوشستان حاضر در جمع

گروگانهای آمریکایی را آزاد کردیم

و این آزادی چه تأثیری بر افکار

سیاهپوشستان جهان گذاشت

اخیر خود قرار داد.

به طور کلی موضوعات مورد نظر ما محافظی از این دست را شامل می‌شود. حواشی که در آن خود واقعه و آدهمایی پیرامون آن برای ما از درجه اول اعتبار برخوردارند و باید به سزاهستان رفته و کم و کفب کارها را از آنها جویاوشیم. موضوعات و مطالب دیگری هم هست که فعلاً در حال دسته‌بندی آنها هستیم. کتابی مثل احمد احمد» تجربه خوبی بود و بر ما معلوم کرد که این حرکت جواب می‌دهد. کتابهای خارطه اگر خوب تدوین شوند معمولاً در جامعه مخاطبان خود را پیدا می‌کنند. این بستگی به مهارت‌ها و اشراف ما بر موضوعات دارد.

چه مراکز دست‌اندرکار تألیف و تدوین خاطرات و تاریخ انقلاب و شما به عنوان کسی که بیشتر این مراکز

نور محمد شماره ۱۹

شنبه ۱۵ بهمن ۱۳۸۷

ادب‌پاینداری ۲۷

همکاری دارید، کدام یک را موثرتر می‌دانید؟

این مراکز، مراکز مرکزی مشخص هستند، عمده آنها مرکز اسناد انقلاب اسلامی و دفتر انقلاب است و البته مراکز دانشگاهی و حوزوی هم از این مهم غفلت نیستند. اما معطالطر که گفتیم هنوز در میانه راه هستیم و اگر به پای در دل نسل جوان کشور بنشینیم خواهیم دید که اصلاً موفق نبوده‌ایم. یعنی در جواب سوالات آنها چیزی برای گفتن نداریم. به اینکه نسل انقلاب و آدهمایی مبارز محکوم باشند، بلکه درباره آنچه داریم و به دست آورده‌ایم اطلاع‌رسانی درستی صورت نگرفته است.

ماحصل کار شما، غیر از کتب تاریخی، تحقیقی و یا خاطرات در چه عرصه‌های دیگری می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد؟

اگر محقق کار خود را به دقت انجام دهد، ماده یا مازتاب اولیه برای هزار و یک کار دیگر را در اختیار همگان قرار داده است. یک خارطه خوب از یک موضوع مطرح و یا واقعه بزرگ، می‌تواند دستمایه یک رمان خواندنی، یک داستان پرمخاطب و یا یک فیلم باسریال پربیننده و دهها اثر هنری دیگر باشد. و یا گاهی خوش‌بینانه‌تر می‌تواند هنر را در برهمه‌ای از تاریخ کشورکا و همه هنرمندان را بخراید و عقیده‌ای با خود هم‌راه سازد.

آثار تاریخی و تحقیقی در خصوص انقلاب چه کمبودهایی دارند و تا چه اندازه می‌توان آنها را بسط و گسترش داد؟

البته نتیجه یک تحقیق تاریخی به درد عامه مردم نمی‌خورد. این آثار مخاطبان خاص خود را دارند. برای مخاطب عام باید زبان عامیانه‌تری پیدا کرد. هدف قرار دادن نشر دانشجو در این امر می‌تواند نقطه اشتراکی باشد. به این معنا که این نشر هم با عامه مردم مرتبط است. هم تدوین‌گان و روشنفکران و اگر کتابهایمان را برای این نشر برانگیزیم، لیب طیف تحقیقات، کتاب‌تالیف آنها دو مرد از کل جمعیت کشور ما رابطه برقرار می‌کند. چرا که نشر کتابخوان مایک جمعیت دو درصدی را تشکیل می‌دهند. ۹۸ درصد بقیه با کتاب مأیوس نیستند. تازه آن دو درصد هم معلوم نیست به خواندن کتابهایی که ما از تاریخ انقلاب و خاطرات آن دوره تهیه می‌کنیم اقبال نشان دهند.

در پایان اگر مطلبی هست بفرمایید.

باید یازودن قضا، بلندگوهای قلم‌نویس، در نظر گرفتن حساسیت‌های جامعه نسبت به سازه‌های محافظ و عمدتاً حرفه‌ای که در آن سوی مرزها درباره سوالات اساسی که در گفته می‌شود و سرانجام حذف سوالات اساسی که در ذهن جوانان درباره ماهیت انقلاب و جنگ وجود دارد، همه و همه به ضرر انقلاب تمام خواهد شد.

ما باید با تحقیق و روشگافی به این حساسیتها جواب داده و پاسخهایی را که در دل اعمال و رفتار نسل انقلابی و مبارز ما وجود داشته بیرون بکشیم و به نسل حاضر عرضه کنیم تا بدانند که انقلاب اسلامی ایران در دنیای امروز جهانی و پیشتر از چه عرصه‌هایی بوده است. برای مثال ما هیچ وقت نگفته‌یم و در کتابهایمان نوشته‌ایم که بعد از تصرف لانه جاسوسی، سیاهپوشستان حاضر در جمع گروگانهای آمریکایی را آزاد کردیم و این آزادی چه تأثیری بر افکار سیاهپوشستان جهان گذاشت. ما در هیچ کتابی نوشته‌ایم علوات صدارت نقت، قبل و بعد از انقلاب و حتی در شرایط حساس جنگ چند میلیون بشکه بوده است و ما در ارائه اعداد و ارقامی که مربوط به لاره کشور بود کوتاهی کرده‌ایم.

این مسائل، مسائلی مهم‌اند و اذغطفه‌های اساسی جوان ما به‌شمار می‌رود. اگر به سوالات آنها جواب ندیم، آنها به انقلاب و دستاوردهای آن پشت می‌کنند. چرا نباید در قالب کتابهای کوچک با حجم کم اقتدر که حوصله‌های برای خواندنشان باشد، این مسائل را توضیح داد؟ ما سعی داریم کتابهای راهب و تدوین کنیم که به این قشر و این سولات کتابگو خواهد باشد.

کتابخانه‌های الکترونیکی دوک

آزاده سیدین

کتابخانه کجا باشد مهم نیست اما اینکه چه حجمی از اطلاعات دارد و چگونه آنها را در اختیار کاربرانش قرار می‌دهد، مهم است.
پژوهشگری که اطلاعات مورد نیاز تر دکترایش را جست‌وجو می‌کند، با اشاره به این نکته می‌افزاید، برای یافتن مقالات و ژورنالهای تخصصی به کتابخانه‌های بسیاری در دانشگاه‌ها و مراکز علمی مختلف مراجعه کرده‌ام اما اطلاعات مورد نیازم را نایفم و اگر هم یافته‌ام، اجازه استفاده از آنها را نداشته‌ام. پایان‌نامه‌ها و مقاله‌های تخصصی بسیاری در مخزن کتابخانه‌های دانشگاه‌های دانشگاه‌های تهران و شهرهای دیگر ذخیره هستند که گاهی محققان دانشجویان اجازه مطالعه آنها را ندارند. بعضی از روسای کتابخانه‌ها معتقدند که مطالعه و یادداشت‌برداری از پایان‌نامه‌ها منجر به کپی شدن مطالب آنها خواهد شد.
این افراد باید پرسید کدام محقق به دنبال نیه اطلاعات تکراری است؟ و اگر چنین است، دیگر تحقیق و محقق چه مفهومی می‌تواند داشته باشد؟

بهر است یادآوری شود اولین گام در مسیر هر تحقیق، مطالعه نتیجه پژوهش‌های به پایان رسیده دیگران است که آن هم چند دقیقه قابل دراد اول اینکه مطالعه تحقیقات دیگران از آنجا که تحقیقاتی تکراری جلوگیری خواهد کرد، دوم اینکه این مطالعه به شناخت روشهای علمی تحقیق می‌انجامد و دیگر فرصتی ایجاد می‌شود تا آن پژوهزنده باید و نه نتیجه قطعی برسد.

از سواد تاریخ ثبت اختراعات (patent) که جایگاه بسیار ارزشمندی در کتابخانه‌ها دارند، یکی از بهترین مدارک علمی هستند که در این موارد پژوهشگران را یاری می‌دهند. این اسناد حاوی اطلاعاتی از طرحهای پژوهشی هستند که به راحتی در اختیار کاربران کتابخانه است. از جمله کتابخانه‌های الکترونیکی قرار داده می‌شوند.

اگر به بخش Research کتابخانه‌های دانشگاه دوک، دوک (Duke) سری بزنید، در بخش Article این اسناد را خواهید یافت.

در این مجموعه هزاران هزار کتاب، مقاله، مجله، نسخه

اصلاح و ترمیم تصاویر دیجیتال

اگر شما به تازگی با Photoshop Elements آشنا شده‌اید یا اینکه تنها کارهای جزئی را با این برنامه انجام می‌دهید و می‌خواهید به کارهای حرفه‌ای بپردازید، می‌توانید از کتاب «اصلاح و ترمیم تصاویر دیجیتال» استفاده کنید.

هاس یوید، نویسنده این کتاب در مقدمه کتابش می‌نویسد: «کتاب حاضر کتاب مفیدی برای عکاسان است زیرا تمام مراحل لازم برای اصلاح و آماده کردن تصویرها در Elements Photosop را به شما نشان می‌دهد. در این کتاب سعی شده است تنها مراحل و کارهای ضروری برای اصلاح تصویرها گفته شود و از ذکر مطالب زائد پرهیز شود.»

این کتاب به پنج بخش جداگانه تقسیم می‌شود. بخش اول فقط مطالبی ارائه می‌دهد که برای شروع کار با Elements به آنها احتیاج دارید. این بخش با عنوان «مروری بر برنامه» کارهای ساده مثل نام نرم افزارها و حذف کردن اشتباهات را آموزش می‌دهد.

بخش دوم به وارد کردن تصویرها به کامپیوتر با استفاده از اسکنر یا دوربین دیجیتال می‌پردازد.

بخش سوم با عنوان «اصلاح و ترمیم عکسها» درباره اصلاح و بازسازی عکسها بحث می‌کند. در آخرین فصل این بخش با عنوان «تغییر اندازه و ذخیره کردن تصویرها»، راههای ذخیره و مدیریت عکسها گفته شده است. مؤلف در بخش چهارم با عنوان «تعمیر عکسها»، به دو موضوع مهم رتوش کردن و اصلاح عکسها می‌پردازد. بخش پنجم و پایانی نیز به انتشار تصویرها اختصاص دارد که درباره چاپ و انتشار عکسها سخن می‌گوید. عنوان دو فصل این بخش عبارت است از «نمایش عکسها در اینترنت» و «چگونگی پرینت گرفتن تصویرها».

تکنیکهای نفوذ به نرم افزار

مروزه سیستمهای کامپیوتری و نرم افزارهای مربوط به آنها به طور وسیعی در رشته‌های گوناگون مورد استفاده قرار می‌گیرند و طیف وسیعی از شرکتهای افراد در زمینه طراحی و تولید این نرم افزارها و سیستمها فعالیت می‌کنند. در حال حاضر به دلیل عدم آگاهی بیشتر تولیدکنندگان نرم افزار نسبت به تکنیکهای مهندسی معکوس، تولیدات و حقوق مالکیت آنها بر نرم افزار و داده‌های ارزشمندشان مورد تعرض قرار می‌گیرد که این امر لطمه‌های جبران‌ناپذیری را به آنها وارد می‌کند.

غیر قانونی بودن یادگیری، آموزش و به کارگیری تکنیکهای مهندسی معکوس در بیشتر کشورها سبب شده است که این علم از گسترش خوبی برخوردار نباشد و تنها در سطح افراد و گروههای خاص و در تجارت شخصی مورد استفاده قرار گیرد.

کتاب Cracks و تکنیکهای نفوذ به نرم افزار، حاصل تحقیق و بررسی مهندس امید غلامی و مهندس سیدبهزاد لاجوردی پیرامون برنامه نویسی سیستمی، سیستمهای امنیتی و تکنیکهای مهندسی معکوس است.

با توجه به ساختار خاص در نظر گرفته شده، این کتاب برای پاسخگویی به نیازهای مخاطبان در دو سطح متوسط و پیشرفته تدوین شده است. مخاطبان اصلی این کتاب افرادی هستند که آشنایی کاملی با عملکرد و برنامه نویسی در محیط ویندوز دارند. این کتاب نه فصل دارد که در آن سعی شده است با جدا کردن مباحث پیشرفته از مباحث ابتدایی، از سر درگمی افراد مبتدی جلوگیری شود. این کتاب برای اولین بار و از سوی انتشارات نقیوس چاپ شده است و هفت هزار تومان بها دارد.

نورده جدید شماره ۱۹
ششپنجاه و یکمین ۱۳۸۲
الکترونیک/ ۳۳

خبر

صدها مقاله در «صدرصد»

بانک اطلاعات «صدرصد» با هدف ارائه مقالات علمی و تخصصی به دانشجویان، اساتذان دانشگاه و محققان ایجاد شد.

در این بانک منابع اطلاعات در حوزه‌های مهندسی صنایع، مدیریت، فناوری اطلاعات و علوم ارتباطات قابل دسترسی است.

همچنین این بانک به نشانی اینترنتی www.100dan100.ir مقالات متنوعی از منابع علمی جهان از جمله کتابخانه‌های دیجیتال، ژورنالهای الکترونیکی و پایگاههای داده بر خط دارد که در اختیار علاقه‌مندان قرار

می‌دهد. در بانک اطلاعاتی «صدرصد» علاوه بر کتاب و مقاله‌های اینترنتی، اخبار فناوری اطلاعات، مشاوره فناوری اطلاعات و مشاوره بازاریابی الکترونیک به مخاطبان عرضه می‌شود.

سیستم یکپارچه کتابخانه

دیجیتال طراحی شد

سیستم یکپارچه کتابخانه دیجیتال توسط مهدی شاملو منظر مقدم و هما توکلی، پژوهشگران دانشکده کامپیوتر دانشگاه علم و صنعت ایران و با همکاری مرکز تحقیقات IT و کتابخانه مرکزی این دانشگاه طراحی شد.

به گزارش روابط عمومی دانشگاه علم و صنعت ایران، این طرح به خاطر معرفی یک سیستم یکپارچه کتابخانه دیجیتال منطبق با استانداردهای بین‌المللی، رتبه دوم پژوهشهای کاربردی جشنواره خوارزمی را از آن خود کرد.

این سیستم مخصوص نصب در سازمانهای بزرگ مانند دانشگاهها یا نهادهایی با شعبه‌های زیاد است. همچنین اعضای کتابخانه امکان جست وجوی اسناد در کتابخانه‌های سراسر جهان را پیدا می‌کنند و فهرست نویسان امکان استفاده از اطلاعات کتابشناختی مجموعه‌های معتبر جهانی را با سهولت فراوان خواهند داشت.

خبرنامه تخصصی

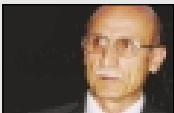
انفورماتیک منتشر شد

خبرنامه تخصصی «انفورماتیک» شورای عالی انفورماتیک کشور منتشر شد.

اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی تونس ۲۰۰۵ آینده فناوری اطلاعات، چالشهای فراوری کسب و کار دولت، بررسی دولت الکترونیک، مداخله‌های کار الکترونیک، اخبار جرائم سایبری، حقوق امنیت اطلاعات شبکه و... عنوان برخی از مطالب مطرح در این خبرنامه است.

این خبرنامه روی سایت شورای عالی انفورماتیک کشور به نشانی اینترنتی www.enfoc.ir قرار دارد و قابل بازیابی و خواندن است.

دوره جدید شماره ۱۹
شنبه ۱۵ بهمن ۱۳۸۳
به روایت اول شخص ۲۴/

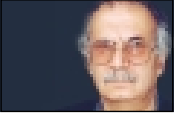
تلفیقی از سفر، تاریخ

و اسطوره

علی‌تلمبسی‌تین‌پژوه‌واسطوره‌شناس
هنجین پارسی‌سی‌شده‌های مربوط به این آیین-رساندگان از دهه‌های اصلی من است. اگر بخوام با به اهمیت، عنوان این سه کتاب را ذکر کنم، اول کتابی است دربارهٔ حج که کار تألیف آن را از حدود پنج سال پیش آغاز کردم و تا الان تقریباً بیش از سه چهارم آن نوشته شده است. این کتاب تلفیقی است از یک سفرنامه ظاهراً

معمولی با مضامین تاریخی و اسطوره‌ای حج و همچنین پارسی‌سی‌شده‌های مربوط به این آیین. اگر دوست فیزیکی‌کننده این کتاب نودوسه‌مده دیگری برای طی کردن مراحل چاپ به نشر سپرده شد. کتاب بعدی که به لحاظ اولویت در مرتبه دوم قرار داده‌ام، دربارهٔ زبان دینی و من مقدس است. این کتاب تقریباً تمام شده و تنها نیاز به یک بازنگری کلی دارد. در این بیست و پنج سالی که به‌طور جدی با مسائل مربوط به زبان دینی و من مقدس سرو کار داشته‌ام، دارم، حاصل کارم این است که «زبان کنونی» غیر از زبان اصلی است. حتی زبان روزی است که با معارف‌های زبان علمی و فلسفی نمی‌توان پاسخ مناسبی برای زمان کنونی از آن دریافت کرد.

کتاب دیگری که نیمه‌تمام مانده و در پی فرستی این نام آن هستم دربارهٔ داستان پیامبر(پیمبر) است البته مستند داستانی است که در مجموعه عهد عتیق از کتاب مقدس آمده و در غرب و به‌ویژه در عالم مسیحیت، تحلیلها و بازخوانی‌های متعددی در این کتاب صورت پذیرفته است اما به حال بازخوانی‌هایی از آن از سوی مسلمانان انجام گرفته‌ان، اما هرگز به‌کصورتی‌آری‌به در مجموعه عهد عتیق، باصوری که در فرهنگ ما نقش بسته بسیار متفاوت است.

استدساختن متون تاریخی

ادبی و

محمدرسول دریاگشت محقق و

من پژوه

در ارتباط بازرگانش دکتر موجهرسنوده‌استاد فریخته دانشگاه تهران در قالب پژوهشهای ایرانی‌شناسی (شامل حدود هشتاد مقالهٔ تحلیلی) از سوی بنیاد موقوفات دکتر محمودشاد بر روی هر دو، دوست صمیمی من شده‌است که بنده نیز در تدوین این کار گروهی مشارکت داشته‌ام. گزاره‌وری و تنظیم مجموعه مقالات پژوهشی سعید نفیسی شامل حدود دویست و سی مقاله در زمینه‌های زبان و ادبیات فارسی، تاریخ، شرح حال بزرگان و کتابشناسی کار دیگری است که در دست انجام دارم. هم‌اکنون نیز در حال تکمیل و آماده‌سازی جلد اول آن هستم که حاوی پنجاه مقاله است و احتمالاً تا پایان سال جاری منتشر خواهد شد. بنیاد موقوفات دکتر محمودشاد، این

مجموعه مقالات را در چهار جلد تدوین و منتشر خواهد کرد.

همچنین مشغول استنساخ و آماده‌سازی کتاب تصدیهٔ السعالمین هستم که یک متن تاریخی مربوط به دوره قاجار و اثری است یادگار از میرزا حسین‌خان سپهسالار، این اثر معتبر تاریخی با کمک و همکاری استاد ایثار آماده شده و نشر اساطیر آن را در دو جلد منتشر خواهد کرد.

این پنج نفر

عبدالعزیز مستغیب مستند

با نشر آمیزش در مورد پنج کتاب، قرارداد نشر بنه‌ام که به‌مشافه به دلیل مشکل کامل فعلاً تا چند ماه آینده چاپ آنها به تعویق افتاده است. در این پنج کتاب به نقد آثار و شعرهای پنج شاعر معاصر؛ نیمان، اخوان، فروغ، سپهری و شاملو پرداخته‌ام. البته پیش از این مرحوم منوچهر آشتی با رویکرد توصیفی دربارهٔ این پنج شاعر کتابهایی نوشته بود ولی بنده در این مجموعه علاوه بر بررسی اشعار این شاعران، سبک فکر، تئوری و نقاط ضعف و قوت آنها را نیز مورد بررسی قرار داده‌ام.

همران با شقایق و مردم

دکتر ضاجلالی، روزنامه‌نگار و مدرس علوم سیاسی و روابط بین‌الملل

در ادامه انتشار کتابهای شقایق که جنک، محور اصلی آن است، به زودی کتابی از بنده به نام شقایق در کوهپایه از سوی انجمن قلم ایران راهی بازار نشر خواهد شد.

از مجموعه آینه و شقایق نیز که پیش از این دو جلد آن منتشر شده بود، دو جلد دیگر در دست انتشارات انجمن قلم ایران است. کتاب بیخ درخت من هم دارم که به احتمال قوی در حجمی بیخ برده‌م منتشر خواهد شد. این کتاب که «آه… مردم تنیاسی» عنوان دارد، در اصل واگروه‌های تنهایی من در مورد تنیاسی است که در آن همه چیز پایه روابط غیر انسانی سامان یافته. در حوزه علوم سیاسی و روابط بین‌الملل به‌زودی دو کتاب من از سوی انتشارات انجمن قلم ایران منتشر خواهد شد. اولی شناخت ماهیت و عملکرد امپریالیسم است که به بازشناسی و بررسی جایگاه امپریالیسم در جهان امروز می‌پردازد و پیشینهٔ فکری آن رویکرد را مورد کاوش قرار می‌دهد. هر دو دهه‌همنه‌ای اراده‌ورانی از بن‌سدهٔ عنوان کتاب دیگری است که در آن به راهکارها و رهیافت‌های منصور در مورد پرورده هسته‌ای ایران پرداخته‌ام و پیشنهادهایی نیز برای خروج از این بحران ارائه داده‌ام.

علاوه بر این، سه کتاب دیگر هم دارم که هنوز با نشر خاصی در مورد آنها صحبت نکرده‌ام. کودتای اخروی، عنوان کتابی است که در آن به جایگاه، انتقادات، درجهت فرهنگی و زیرساخت‌های اجتماعی پرداخته‌ام و بحث

کودتای لجنی را که یکی از معضلات امروز جهان محسوب به شمار می‌آید مورد بررسی قرار داده‌ام. (ژانر پارونیک جلیج پارسی و ژانر پارونیک جزوه‌نیز عنوان کتابهای دیگری است که در حوزه روابط بین‌الملل تألیف کرده‌ام.

پیر چماران

در نگاه شاعران معاصر پرویزبیکى حبیب‌آبادی شاعر،فداع مقدس
عنوان کتابی دوصلی است که نشر قندیانی به زودی آن را منتشر خواهد کرد.

در این کتاب به بررسی شعرهایی از شاعران گنیمت و مرتضی پروین‌تعام که دانشگهی و علق خطی زبان را به دفاع مقدس با زبان شعر بیان کرده‌اند، کتاب حاضر در برنده ۳۰۰ شعر از شاعران گنیمت در یک دوره ۲۰ساله از ۱۳۶۷شهریور تا ۱۳۸۹شهریور کیندی و آماده انتشار کرده‌ام.

اصلی‌ترین نگرش من در تدوین این مجموعه ضمن دیدگاه مردم و علق خاطر آنها به این مقاله است. از سوی دیگر آماداً نشریات بیست سال گذشته برای همه علاقه‌مندان قابل دسترسی نیست و این کتاب امکان پژوهش دربارهٔ این موضوع را به پژوهشگران می‌دهد.

علاوه بر این کتاب، پژوهش دیگری را به امر نظام رسانده‌ام که مرکز نشر آثار امام(ره) دست‌اندرکار چاپ و نشر آن است. این پژوهش به احتمال قوی با عنوان توصیفات امام(ره) در شعر معاصر منتشر خواهد شد. در این کتاب توصیفاتی چون پیر چماران، امام عشق و… را در آثار شاعران معاصر رذیابی و استنساخ کرده و به‌صورتی موضوعی گردآورده‌ام.

ترجمه داستانهای آلمانی

دکتر علی اصغر حداد، مترجم

مجموعه آثار کوتاه کانکتارا به نشر ماهی سپرده که به احتمال قوی تا قبل از عید منتشر خواهد شد. این کتاب را که تمام آثار کوتاه کانکتارا در بر می‌گیرد، از زبان آلمانی به فارسی ترجمه کرده‌ام.

علاوه بر این زمانی را نیز از ماکس فریش نویسنده سوئسی با نام انتشار به فارسی برگردانده و به نشر ماهی سپرده‌ام. البته ماکس فریش در ایران نیز به عنوان نمایندهٔ نویس مشهور است اما داستان نویسی، نشر ماهی جز این دو کتاب مجموعه‌ای از ترجمه داستانهای آلمانی را نیز از من منتشر خواهد کرد. این مجموعه را از سه حوزهٔ زبان آلمانی یعنی آلمان دموکراتیک، شرقی و غربی، سوئیس و اتریش که هر کدام حال و هوای خاص خود را دارند گزاره‌وری و ترجمه کرده‌ام. در این مجموعه، آثار حدود ۸۰ نویسنده را به عنوان نمونه به فارسی برگردانده‌ام.

شائبه آخر

عرفان خواجه عبدالله و قرآن

انتشارات حضور (قم) به زودی کتابی را در حوزه قرآن پژوهی از احمد زنجیری حیدرآبادی منتشر خواهد کرد.

این کتاب با عنوان «شادن نزول آیات قرآن» تا دو هفته دیگر راهی بازار نشر خواهد شد.

همین ناشر همزمان با کتاب «شادن نزول»، «صد میدان» اثر مشهور خواجه عبدالله انصاری را با تحقیق و تحلیله سیدرضا باقریان منتشر خواهد کرد.

این کتاب اولین اثر از مجموعه شاهکارهای متون عرفانی است که این ناشر در دست چاپ دارد.

پراگت‌سیاسی

دفتر نشر فرهنگ اسلامی به زودی کتابی از سیدمحمد ناصر تقوی را روانه بازار کتاب خواهد کرد. عنوان این اثر سیاست در پراگتزا است.

خطرات یکی از اعضای القاعده

«مفغانی برام جهان» عنوان کتابی است دو جلدی که در برگزیده خطرات یکی از اعضای القاعده در افغانستان است.

ترجمه این کتاب کار گروهی دکتر سیدمحمد میرزایی الحسینی، دکتر عبدالعلی آل‌بویه لنگرودی، علی چرافی و سیدعلی مرتضوی است و به زودی از سوی نشر ذره‌های بازار کتاب خواهد شد.

بلیب مولوی

فرشته مولوی نویسنده ایرانی مقیم کانادا، مجموعه داستانی برای گروه سنی نوجوان نوشته است که به زودی از سوی نشر آفاق روانه بازار کتاب می‌شود. عنوان این اثر بلیب سرگشته است.

حق و باطل در قرآن

«نگاهی قرآنی به حق و باطل» عنوان کتابی است از حسین معلمی که به زودی از سوی کانون ادبیشه جوان منتشر می‌شود. معلمی در این اثر پژوهشی ضمن بررسی مفاهیم حق و باطل از دیدگاه اسلام، چند نمونه قرآنی از این مفاهیم را نیز آورده است.

راهی برای بصیرت

«تقریرالمسیح» عنوان کتابی است به زبان عربی از شیخ محمدحسین فقیه دربارهٔ شخصیت و آموزه‌های امیرالمؤمنین(ع).

این کتاب هفته آینده از سوی انتشارات مکتب الحدیثیه راهی بازار نشر خواهد شد. همین ناشر همزمان با کتاب فوق، اثری از الصفا، یکی از علمای قرن سوم هجری را با تحقیق و تحلیله سیدمحمد معلم و تعلیقات آیت‌الله سیدموسی شیرازی ازجانبی او در مجلد منتشر خواهد کرد.

الصفا در این کتاب با عنوان «بصائر الدرجات»، احادیث ائمه را محور کار خود قرار داده است.

منطق در حلقات شهیدصدر

محمدامین برانی «حلقات» شهید صدر را در شصده صفحه شرح کرده است. این اثر پژوهشی با عنوان «منطق فقاقت» به زودی از سوی انتشارات گلهای بهشت منتشر خواهد شد.

بنیاد سوسیوبیولوژی

سوسیوبیولوژی حوزه جدیدی از علم است که دربردارنده یافته‌های علوم اجتماعی، زیست‌شناسی و علوم انسانی است و دیدگاههای بین رشته‌ای و جامعی از حقیقت رفتارهای جانوران و انسان ارائه می‌دهد.

این بحث برای اولین بار از سوی اوارد دیلسون در کتابی با همین عنوان به سال ۱۹۷۵ مطرح شد.

این کتاب به زودی با ترجمه دکتر عبدالحسین تقیب‌زاده از سوی انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد منتشر خواهد شد.

البته پیش از این، دکتر سعید نجواج شفق کتابی را با همین موضوع نوشته که سال گذشته از سوی نشر ققنوس منتشر شده است.

به دنبال سوز

انتشارات ققنوس در ادامه انتشار آثار تاریخی برای نوجوانان، هفته آینده از مجموعه «به دنبال» کتاب به دنبال بنیادگاران رم و راهی بازار نشر خواهد کرد.

این کتاب نوشته لیلیپ کالت ژون است و شوراژمنزوی آن را به فارسی برگردانده.